

Programmabegroting 2025 - 2028

Versie 23/10/024 na besluitvorming



**Gemeente
De Ronde Venen**

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2025 - 2028	1
Inhoudsopgave	4
Leeswijzer	6
Hoofdlijnen	8
Bestuurlijke hoofdlijnen	9
Financiële hoofdlijnen	12
Financieel dashboard 2020 - 2028	24
Kerngegevens 2021 - 2025.....	36
Programma's	37
Programma 1 Wonen	38
Programma 1 Welk maatschappelijk effect willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?	38
Programma 1 Indicatoren	48
Programma 1 Verbonden partijen	48
Programma 1 Wat mag het kosten?.....	49
Programma 1 Wat zijn de financiële risico's?.....	50
Programma 2 Samenleven	51
Programma 2 Welk maatschappelijk effect willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?	51
Programma 2 Indicatoren	56
Programma 2 Verbonden partijen	56
Programma 2 Wat mag het kosten?.....	57
Programma 2 Wat zijn de financiële risico's?.....	58
Programma 3 Veiligheid.....	60
Programma 3 Welk maatschappelijk effect willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?	60
Programma 3 Indicatoren	60
Programma 3 Verbonden partijen	61
Programma 3 Wat mag het kosten?.....	61
Programma 3 Wat zijn de financiële risico's?.....	62
Programma 4 Bestuur en bedrijfsvoering	63
Programma 4 Welk maatschappelijk effect willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?	63
Programma 4 Indicatoren	64
Programma 4 Verbonden partijen	64
Programma 4 Wat mag het kosten?.....	65
Programma 4 Wat zijn de financiële risico's?.....	66
Programma 5 Financiën	68
Programma 5 Wat mag het kosten?.....	68
Programma 5 Wat zijn de financiële risico's?.....	68

Paragrafen	70
1 Lokale heffingen	71
2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	83
3 Kapitaalgoederen	86
4 Financiering.....	90
5 Bedrijfsvoering	95
6 Verbonden partijen.....	98
7 Grondbeleid.....	105
8 Openbaarheidsparagraaf	110
9 Subsidies en bijdragen.....	118
Financiële begroting	119
01 Overzicht van baten en lasten	120
02 Overzicht overhead, algemene dekkingsmiddelen en vennootschapsbelasting	123
03 Financiële mutaties per programma ten opzichte van de Kadernota 2025	126
04 Overzicht incidentele baten en lasten	136
05 Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.....	140
06 De stand en het verloop van reserves	142
07 De stand en het verloop van voorzieningen.....	146
08 Overzicht nieuwe investeringen	151
09 Verdeling programma's naar landelijke taakvelden	157
10 Meerjarenprognose balans en EMU-saldo	169
11 Borg- en garantstellingen	171
12 Landelijke indicatoren BBV	172
13 Definities financiële kengetallen.....	184
14 Financiële begrippen.....	186
15 Afkortingen	191
16 Maatregelenpakket begroting 2025 - 2028	196
17 Overzicht aangenomen amendementen en moties bij de begrotingsbehandeling.....	200

Leeswijzer

Wat is een programmabegroting?

Een programmabegroting dient meerdere doeleinden. Het is een instrument voor de gemeenteraad om zowel inhoudelijke als financiële kaders te stellen. De begroting specificereert onze doelstellingen en de beoogde maatschappelijke effecten, de producten en diensten die wij als gemeente bieden, en de middelen die daarvoor zijn toegewezen. Het college legt vervolgens in de programmarekening verantwoording af over de behaalde resultaten, gebaseerd op de programmabegroting.

Hoe te lezen?

U kunt de programmabegroting 2025 op twee manieren lezen:

1. Digitale omgeving. Deze is te vinden via de <https://de-ronde-venen.begrotingsapp.nl/>.
2. Traditioneel document (pdf-bestand).

De digitale omgeving biedt door de eenvoudige navigatiestructuur de mogelijkheid om onderwerpen snel te lezen en te zoeken naar de informatie die er voor u toe doet.

Welke onderdelen bevat de programmabegroting?

Hoofdlijnen

In de Hoofdlijnen geeft het college weer een samenvatting van de opgaven van 2025 en een toelichting op de financiële positie. Onderdeel van de financiële positie is een financieel dashboard 2020 - 2028. Het is voor de eerste keer dat via een dashboard wordt ingegaan op de financiële wendbaarheid en weerbaarheid.

Programma's

In de 5 programma's wordt ingegaan op:

1. Welk maatschappelijk effect willen we bereiken?
2. Wat gaan we daarvoor doen?
3. Wat mag het kosten?
4. Wat zijn de financiële risico's?

De financiële risico's zijn conform de aanbevelingen van de auditcommissie voor het eerst opgenomen in de programma's.

Paragrafen

Diverse beheersmatige zaken die over verschillende programma's lopen zijn opgenomen in de paragrafen. Het betreft de volgende onderwerpen:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Grondbeleid
- Verstrekte en ontvangen subsidies en bijdragen.

Financiële begroting

Dit onderdeel geeft inzicht vanuit verschillende invalshoeken naar financiën. Het gaat bijvoorbeeld over incidentele baten en lasten, het verloop van de reserves en voorzieningen, financiële begrippen en afkortingen. De financiële tabellen zijn afgerond op een veelvoud van € 1.000. Hierdoor ontstaan beperkte afrondingsverschillen in de presentatie van financiële tabellen.

Hoofdlijnen

Bestuurlijke hoofdlijnen

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2025 - 2028 van gemeente De Ronde Venen. Een programmabegroting met een andere financiële uitgangssituatie dan vorig jaar. De oplopende kosten voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo en het uitblijven van passende financiering vanuit het Rijk zorgen ervoor dat de komende jaren alle gemeente de zeilen bij moeten zetten om te zoeken naar de balans tussen taken en middelen.

Dit betekent dat bij het vaststellen van deze programmabegroting keuzes worden gemaakt. Keuzes om de wettelijke taken, bestuurlijke ambities, beschikbare middelen en lokale belastingen in evenwicht te brengen. Altijd met de belangen van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties voorop.

Een slagvaardige, betrouwbare en betrokken gemeente

Het is onze plicht om goed voor onze inwoners en ondernemers te zorgen, maar zonder voldoende steun vanuit het Rijk wordt dit steeds moeilijker. We blijven dagelijks werken aan veilige buurten, het onderhoud van onze straten en wegen, de ontwikkeling van nieuwe woningen en hulp voor inwoners die dat nodig hebben.

Een sluitende programmabegroting

Na besluitvorming over de Kadernota was er sprake van een tekort van ongeveer € 1.000.000. Door verschillende mutaties, maar met name door de volume-, prijs- en loonontwikkelingen, ontstond een extra tekort van ongeveer € 2.500.000. Opnieuw is gebleken dat het Rijk de verschillende ontwikkelingen te laag inschat en gemeenten hiervoor onvoldoende tegemoet komt.

Om een sluitende begroting te presenteren, zijn opnieuw alle stappen zoals vermeld in het coalitieakkoord 'In het hart', doorlopen. Met de keuzes die worden voorgesteld hebben wij de uitgangspunten van een slagvaardige, betrouwbare en betrokken gemeente gehanteerd. Dit leidt tot de volgende maatregelen om tot een sluitende begroting te komen.

Terugbrengen van de uitgaven (stap 1, 2 en 3)

Stap 1, 2 en 3 leiden allemaal tot het terugbrengen van de uitgaven, namelijk: het schrappen van bestaande budgetten of nieuw beleid en aanpassingen in het voorzieningenniveau. Bij de Kadernota is reeds besloten het ambitieniveau omlaag bij te stellen. Voor deze drie stappen stelt het college voor om de uitgaven terug te brengen met € 2.250.000. Dit bedrag is aanvullend op de eerdere ombuiging uit de Kadernota van € 1.200.000.

Incidentele uitgaven dekken uit de algemene reserve (stap 4)

In overleg met de toezichthouder, en in lijn met de afspraken tussen VNG en het Rijk, is besloten om een bedrag van € 1.400.000 te onttrekken aan de algemene reserve. Dit bedrag is gelijk aan de eenmalige korting die voor volgend jaar door het Rijk is doorgevoerd.

Verhogen van de inkomsten (stap 5)

De lasten voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers stijgen aanvullend op de besluitvorming met de Kadernota met 2%. Dit leidt tot hogere inkomsten van € 290.000.

Een evenwichtig pakket aan maatregelen

Met de keuzes die door het college worden voorgesteld is sprake van een evenwichtig pakket aan maatregelen. In het maatregelenpakket, inclusief besluitvorming over de Kadernota 2025, heeft een omvang van € 6.640.000.

Overzicht van de effecten van de maatregelen 2025 (bedragen x € 1.000)

	Bedrag	Besluitvorming
Stap 1, 2 en 3 Terugbrengen van de uitgaven:		
Terugbrengen van de uitgaven	1.200	Kadernota 2025
Terugbrengen van de uitgaven	2.250	Begroting 2025 (bijlage bij raadsvoorstel)
Subtotaal	3.450	
Stap 4 incidentele uitgaven dekken uit de algemene reserve:		
Incidentele opschalingskorting 2025 op de opbrengst van de algemene uitkering	1.400	Begroting 2025
Stap 5 Verhogen van de inkomsten:		
Verhogen van de inkomsten	1.500	Kadernota 2025
Verhogen van de inkomsten	290	Begroting 2025 (bijlage bij raadsvoorstel)
Subtotaal	1.790	
Totaal	6.640	

Begrotingsresultaten 2025 - 2028

Zoals hiervoor is vermeld is er voor 2025 sprake van een structureel sluitende begroting.

Begrotingsresultaten (bedragen x € 1.000 en - = tekort en + = overschot)				
	2025	2026	2027	2028
1 Tekorten volgens Kadernota 2025	-1.023	-5.311	-4.231	-3.802
2 Mutaties begroting 2025 - 2028	-1.496	-1.346	-1.064	-2.625
3 Voorlopige tekorten 2025 - 2028 (1 + 2)	-2.519	-6.657	-5.295	-6.427
4 Maatregelenpakket programmabegroting 2025 - 2028	2.540	3.440	3.440	3.440
5 Uitkomsten septembercirculaire gemeentefonds	85	-115	20	480
6 Amendement Geen extra 2% OZB verhoging en inwoners met een kleine beurs ondersteunen	-100	-100	-100	-100
7 Begrotingsresultaat (3 + 4 + 5 + 6)	6	-3.432	-1.935	-2.607

Het onderdeel 2 is toegelicht in de 'Financiële analyse' en onderdeel 4 maakt onderdeel uit van het raadsvoorstel tot het vaststellen van de programmabegroting 2025.

Financiële hoofdlijnen

In dit onderdeel wordt ingegaan op de financiële hoofdlijnen zoals de financiële resultaten, het onderscheid naar incidenteel en structureel, ontwikkeling algemene reserve, lokale woonlasten en investeringen.

Financiële resultaten 2025 - 2028

In onderstaande tabel zijn de financiële resultaten opgenomen voor de jaren 2025 tot en met 2028.

Hierin is opgenomen:

- Het saldo van baten en lasten
- Stortingen en onttrekkingen aan de reserves
- Begrotingsresultaten

De bedragen in deze begroting zijn afgerond op een veelvoud van € 1.000. Hierdoor ontstaan beperkte afrondingsverschillen in de presentatie van financiële tabellen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	139.914	131.123	129.225	130.297
Baten	132.704	130.654	132.869	128.214
Saldo van baten en lasten	-7.210	-470	3.644	-2.083
Stortingen	0	4.000	6.049	943
Onttrekkingen	7.216	1.037	469	419
Mutaties reserves	7.216	-2.963	-5.580	-524
Resultaat (+ = overschot en - = tekort)	6	-3.432	-1.935	-2.607

Aansluiting ten opzichte van de Kadernota 2025

In de Kadernota 2025 zijn voor de jaren 2025 tot en met 2028 begrotingstekorten opgenomen. Door het treffen van maatregelen is er voor 2025 een structureel sluitende begroting.

Aansluiting voorlopige tekorten met de Kadernota 2025 (bedragen x € 1.000)				
	2025	2026	2027	2028
1. Tekorten volgens Kadernota 2025	-1.023	-5.311	-4.231	-3.802
2. Mutaties begroting 2025 - 2028	-1.496	-1.346	-1.064	-2.625
3. Maatregelenpakket programmabegroting 2025 - 2028	2.540	3.440	3.440	3.440
4. Uitkomsten septembercirculaire gemeentefonds 2024	85	-115	20	480
5. Amendement Geen extra 2% OZB verhoging en inwoners met een kleine beurs ondersteunen	-100	-100	-100	-100
6. Begrotingsresultaten 2025 - 2028 (+ = overschot en - = tekort)	6	-3.432	-1.935	-2.607

1. Tekorten volgens Kadernota 2025

De raad heeft op 4 juli 2025 ingestemd met de Kadernota 2025. Zie voor meer informatie <https://derondevenen.raadsinformatie.nl/vergadering/1151217>.

2. Mutaties begroting 2025 - 2028

De wijzigingen in de begroting voor de jaren 2025 - 2028 zijn hierna in grote lijnen uitgelegd. Een gedetailleerder overzicht per programma is te vinden in de financiële begroting.

Verklaring van mutaties in de begroting 2025 - 2028 (bedragen x € 1.000 en + = voordeel en - = nadeel)				
	2025	2026	2027	2028
<i>Structureel:</i>				
1. In de resultaten van de meicirculaire 2024, als onderdeel van de bestuurlijke besluitvorming voor de Kadernota 2025, is een reservering opgenomen voor het opvangen van loon- en prijsstijgingen voor de jaren 2025 tot 2029. Deze reservering wordt in de begroting gebruikt om de ontwikkelingen in volume,	2.900	2.900	2.900	2.900

Verklaring van mutaties in de begroting 2025 - 2028 (bedragen x € 1.000 en + = voordeel en - = nadeel)

	2025	2026	2027	2028
prijs en lonen te compenseren. Zie hiervoor de toelichting bij nummer 13.				
2. In de resultaten van de meicirculaire 2024 is vermeld dat het Rijk heeft aangekondigd dat de oploop van de 'opschalingskorting' van € 675 miljoen met ingang van 2026 wordt geschrapt. Voor de gemeente De Ronde Venen betekent dit een structurele verlichting voor het meerjarenbeeld van € 1,4 miljoen. Daar staat in 2025 wel een eenmalige korting van hetzelfde bedrag tegenover. In samenspraak met de provinciale toezichthouder kan deze korting als 'incidenteel' worden aangemerkt. Door deze € 1,4 miljoen op dezelfde wijze te behandelen als andere incidentele uitgaven en inkomsten, en door verrekening met de algemene reserve, ontstaat een correctie op het structureel begrotingsresultaat.	1.400	0	0	0
3. Er is rekening gehouden met indexering op lokale belastingen, zoals bij de onroerendezaakbelastingen en toeristenbelastingen. Deze indexering wordt in de begroting gebruikt om de ontwikkelingen in volume, prijs en lonen te compenseren. Zie hiervoor de toelichting bij nummer 13.	704	704	704	704
4. Het actualiseren van de afschrijvingskosten leidt tot een voordeel van € 267.000 in 2025, afnemend tot € 59.000 in 2028.	267	91	382	59
5. De toerekening van indirecte kosten, zoals overhead en BTW, aan de riool- en afvalstoffenheffing zorgt voor een voordeel van € 75.000 in 2025, dat oploopt tot € 81.000 in 2028.	75	49	66	81
6. Overige bijstellingen.	7	-28	-22	-27
7. Bijstellen van het landelijke verkiezingsschema 2025 - 2028.	0	0	80	100

Verklaring van mutaties in de begroting 2025 - 2028 (bedragen x € 1.000 en + = voordeel en - = nadeel)

	2025	2026	2027	2028
8. Om fietsen te stimuleren onder het personeel, wordt onder voorwaarden de mogelijkheid tot het deelnemen aan een fietsplan aangeboden.	-78	-78	-78	-78
9. De realisatie van ambities in investeringen in wegen, bruggen, openbare verlichting en vastgoed beïnvloedt de kostenontwikkeling van rente. De mutaties betreffen de effecten van de nog aan te trekken langlopende leningen.	-114	-299	-315	-1.046
10. De kosten van beheer en onderhoud van vastgoed nemen toe in lijn met het door de raad vastgestelde Integraal Vastgoedbeheerplan 2023 - 2027.	-237	-188	-218	-218
11. Voornamelijk door wijzigingen in de verwachte legesinkomsten voor bouw- en woondoeleinden, vinden er aanpassingen plaats in de ramingen van meerjarige opbrengsten.	-357	985	991	533
12. Subtotaal 1 tot en met 11	4.567	4.136	4.490	3.008
13. In de Raadsinformatiebrief reële tarievenonderzoek jeugd en Wmo van 9 juli 2024 is aangegeven dat de tarieven stijgen. Hiermee is rekening gehouden in deze begroting.	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
14. In de programma's is rekening gehouden met ontwikkeling van volumes, prijzen en loon. Deze kostenstijging wordt gecompenseerd door het vrijvallen van de reservering bij nummer 1 en de indexatie van lokale heffingen bij nummer 3.	-4.663	-4.055	-4.123	-4.102
15. Subtotaal volumes, prijzen en loon (13 +14)	-6.063	-5.455	-5.523	-5.502
16. Resultaten van de landelijke Hervormingsagenda jeugd en Wmo gericht op het verbeteren en financieel duurzaam maken van de jeugdzorg en de Wmo.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Verklaring van mutaties in de begroting 2025 - 2028 (bedragen x € 1.000 en + = voordeel en - = nadeel)

	2025	2026	2027	2028
17. De impact van het nieuwe gemeentehuis wordt apart voorgelegd aan de raad. De plannen hiervoor zijn in ontwikkeling.	0	0	0	p.m.
18. Er wordt gewerkt aan een plan voor oevervoorzieningen en onderhoud aan de watergangen.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal structureel	-1.496	-1.319	-1.033	-2.494
<i>Incidenteel:</i>				
19. Anterieure overeenkomsten De Meijert en Oosterland.	-1.190	-411	6.049	943
20. Raadsinformatiebrief Pas op de plaats (24 juni 2024) over uitvoering Marickenland.	607	0	0	0
21. Herontwikkeling locatie De Trekvogel en Polderbloesem.	-40	0	0	0
22. Uitvoering Argonlocatie.	0	4.000	0	0
23. Verrekening met algemene reserve voor de nummers 18 tot en met 21.	623	-3.589	-6.049	-943
Totaal incidenteel	0	0	0	0
Totaal structureel en incidenteel	-1.496	-1.319	-1.033	-2.494

3. Maatregelenpakket begroting 2025 - 2028

In onderstaande tabel zijn opgenomen het maatregelenpakket 2025 - 2028.

Maatregelenpakket begroting 2025 - 2028 (bedragen x € 1.000 en + = voordeel en - = nadeel)				
	2025	2026	2027	2028
1. Terugbrengen uitgaven (stap 1, 2 en 3)	2.250	3.150	3.150	3.150
2. Verhogen inkomsten (stap 5)	290	290	290	290
3. Totaal	2.540	3.440	3.440	3.440

Een specificatie van het maatregelenpakket is opgenomen in onderdeel 16 van de 'Financiële begroting'.

4. Uitkomsten septembercirculaire gemeentefonds 2024

De uitkomsten van de septembercirculaire gemeentefonds 2024 zijn toegelicht in de raadsinformatiebrief van 23 september 2024.

5. Amendement Geen extra 2% OZB verhoging en inwoners met een kleine beurs ondersteuning

In de raadsvergadering van 23 oktober 2024 is een amendement aangenomen die doorwerkt naar verschillende budgetten. Zie voor meer informatie <https://derondevenen.raadsinformatie.nl/vergadering/1151464>.

Onderscheid naar structureel en incidenteel resultaat

Het onderscheid tussen structurele en incidentele resultaten is van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. In het algemeen geldt dat de gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten en baten zijn de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering.

Onderscheid naar structureel en incidenteel resultaat (bedragen x 1.000)				
	2025	2026	2027	2028
Structureel saldo van baten en lasten	-469	-3.852	-2.355	-3.027
Structurele inzet van reserves	475	420	420	420
Structureel resultaat (- = tekort en + = overschot)	6	-3.432	-1.935	-2.607
Incidenteel saldo van baten en lasten	-3.880	3.382	5.999	943
Incidentele inzet van reserves	3.880	-3.382	-5.999	-943
Incidenteel resultaat (- = tekort en + = overschot)	0	0	0	0

Het bovenstaande overzicht toont aan dat incidentele budgetten zijn verrekend met de algemene reserve. Een gedetailleerde specificatie van deze incidentele budgetten is te vinden in de 'Financiële begroting', onder onderdeel 04. Ter verduidelijking, bestemmingsreserves worden structureel ingezet.

Lokale woonlasten

Lokale belastingen zijn een essentieel onderdeel van de inkomsten voor onze gemeente en maken deel uit van het gemeentebeleid. In de bijgevoegde tabel staan de tarieven voor 2024 en 2025 vermeld voor meerpersoonshuishoudens met een grote restafvalcontainer. Indien een meerpersoonshuishouden gebruik maakt van een kleinere afvalcontainer, verlagen de woonlasten in dit voorbeeld met € 100, van € 1.086 naar € 986.

	2024	2025
 OZB-lasten bij gemiddelde WOZ-waarde (2024: € 605.000 en 2025: € 625.000)	376	454
 Afvalstoffenheffing (240 liter container)	378	388
 Rioolheffing	235	244
Totale woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde van een koopwoning	990	1.086

Meer informatie is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Ontwikkeling algemene reserve

- De algemene reserve is een buffer voor de instandhouding van de weerstandscapaciteit en voor het opvangen van incidentele kosten.
- De algemene reserve wordt gevoed door rekeningresultaten en grondverkopen.
- Voor de algemene reserve is een ondergrens bepaald van 10 miljoen euro voor 2024 en vanaf 2025 is deze ondergrens 12 miljoen euro.

In het verloopoverzicht wordt de ontwikkeling van de algemene reserve getoond. Er zijn twee belangrijke opmerkingen: ten eerste, dat in de periode 2029 - 2030 ongeveer € 9 miljoen aan grondopbrengsten gerealiseerd zal worden, welke nog toegevoegd moeten worden aan de algemene reserve. Ten tweede, dat de begrotingsresultaten van 2024 - 2028 nog aan verandering onderhevig zijn.











Ontwikkeling algemene reserve 2024 - 2028 (bedragen x € 1.000)

	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	22.013	16.782	4.020	7.408	9.975
Te bestemmen rekening- en begrotingsresultaat (jaar -1)	-4.098	-6.021	6	-3.432	-1.935
Structurele mutaties	1.500	0	0	0	0
Incidentele mutaties	-2.633	-6.741	3.382	5.999	943
Stand per 31 december	16.782	4.020	7.408	9.975	8.983

Investeringsen

Onder investeringen wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen, zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente, verzekeringen, behoren tot de jaarlijkse exploitatielasten. Voorbeelden van investeringen zijn de aanleg van een weg, riool of de aanschaf van lichtmasten.

Voor 2025 wordt rekening gehouden met € 10.589.000 aan nieuwe investeringen. Daarnaast zijn er investeringsbudgetten uit het verleden die doorlopen naar 2025 en verder. Een overzicht hiervan is te vinden in de bestuursrapportages van 2024. De verdeling van de nieuwe investeringen over de verschillende beleidsonderwerpen staat hieronder vermeld.

Investeringsen 2025 (bedragen x € 1.000)		
	Wegen	3.010
	Buitensportaccommodaties	1.930
	Vastgoed	1.321
	Recreatie	1.196
	Openbare verlichting	1.010
	Riolering	773
	Bruggen	500
	Voertuigen en materialen	364
	Automatisering	335
	Fiets- en busvoorzieningen	150
	Totaal	10.589

Waar komt het geld vandaan?

De gemeente ontvangt voor het uitvoeren van taken middelen uit verschillende bronnen. De totale opbrengsten bedragen € 139.920.000, waarvan 69 procent afkomstig is van het Rijk via de algemene uitkering en specifieke uitkeringen. De resterende 31 procent komt voort uit lokale belastingen, het aanwenden van reserves en andere inkomsten. Hier staan uitgaven tegenover van € 139.914.000. Dit resulteert in een begrotingsoverschot van € 6.000 voor het jaar 2025.

Opbrengsten 2025 (bedragen x € 1.000)		
Onderdeel	Bedrag	Percentage
1 Algemene uitkering van het Rijk	81.020	58%
2 Specifieke uitkeringen van het Rijk	15.615	11%
3 Onroerendezaakbelastingen	13.100	9%
4 Afvalstoffenheffing	6.515	5%
5 Rioolheffing	5.759	4%
6 Overige opbrengsten zoals huur, dividend en bijdragen van andere gemeente en de provincie	5.671	4%
7 Leges burgerzaken en voor wonen en bouwen	3.544	3%
8 Overige lokale heffingen zoals toeristenbelasting en bedrijveninvesteringszone (BIZ)	1.480	1%
Subtotaal baten	132.704	
Onttrekking aan reserves	7.216	5%
Totaal opbrengsten	139.920	100%

Waar wordt het geld aan besteed?

De gemeente voert diverse taken uit zoals onderhoud aan wegen, het verstrekken van bijstandsuitkeringen, jeugdzorg, het verstrekken van een paspoort, het beheer van sportvelden en de brandweezorg. De bestedingen van deze taken zijn verdeeld over vijf programma's.

Bestedingen 2025 (bedragen x € 1.000)		
Programma	Bedrag	Percentage
1 Wonen (w.o. onderhoud wegen, plantsoen, openbare verlichting, afval, riolering en woningbouw)	44.710	32%
2 Samenleven (w.o. onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, dorpshuizen, jeugdhulp, WMO en volksgezondheid)	63.604	45%
3 Veiligheid (w.o. brandweer, opstellen en handhaven van de Algemene Plaatselijke Verordening)	4.996	4%
4 Bestuur en bedrijfsvoering (w.o. bestuur, burgerzaken en overhead)	25.076	18%
5 Algemene dekkingsmiddelen (w.o. waardering en invordering onroerendezaakbelasting en rente)	1.528	1%
Subtotaal lasten	139.914	
5 Toevoeging aan reserves	0	0%
Totaal bestedingen	139.914	100%

Financieel dashboard 2020 - 2028

Voor het eerst is een financieel dashboard opgenomen in de programmabegroting 2025, na eerder in de programmarekening 2023 te zijn opgenomen. Zowel nationale als lokale signaleringswaarden zijn hieraan toegevoegd. Dit biedt een middel voor een beter begrip van de financiële situatie en ondersteunt de dialoog tussen de raad en het college over de financiële positie. Een lijst met definities van financiële indicatoren is opgenomen voor helderheid in de Financiële begroting.

De financiële kengetallen zijn ingedeeld naar:

- Wendbaarheid - Kan de gemeente zich relatief snel aanpassen aan veranderde omstandigheden?
- Weerbaarheid - Kan de gemeente tegen een stootje?

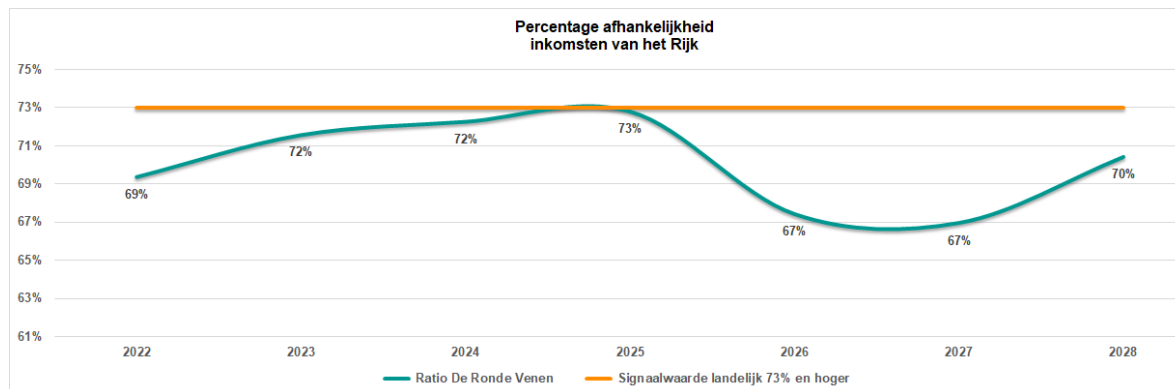
Het dashboard geeft aan dat er een inhaalslag plaatsvindt op het gebied van investeringen in wegen, bruggen, openbare verlichting en vastgoed. Hierdoor stijgen de kosten voor afschrijvingen en rente. Bovendien groeit de omvang van de langlopende leningen. Het overschrijden van de signaleringswaarde voor investeringen is geen probleem bij een structureel sluitende begroting.

Het nieuwe kabinet neemt nog besluiten over de rijksbijdragen (algemene uitkering) naar gemeenten voor het uitvoeren van verschillende taken. De vereniging van gemeenten heeft als uitgangspunt: breng het gemeentefonds op orde en herstel de balans tussen taken en middelen. Het nieuwe kabinet zal moeten erkennen dat gemeenten nodig zijn om doorbraken te bereiken op de grote maatschappelijke vragen van woningnood, bestaanszekerheid en samenhang in de samenleving: armoedebeleid, de investeringen in (energie)infrastructuur, veiligheid, leefbaarheid en voorzieningen voor sport en cultuur in gemeenten zullen daarvoor overeind moeten worden gehouden. Dat betekent structureel meer geld richting gemeentefonds.

Vanwege het uitblijven van besluiten door het nieuwe kabinet vertoont de meerjarenbegroting structurele tekorten. Deze tekorten hebben invloed op onder andere de signaleringswaarden voor het exploitatieresultaat en de weerstandsratio. Tijdens de bestuurlijke behandeling van de Programmabegroting 2025 zijn er voorstellen gedaan om deze tekorten om te buigen.

1. Wendbaarheid

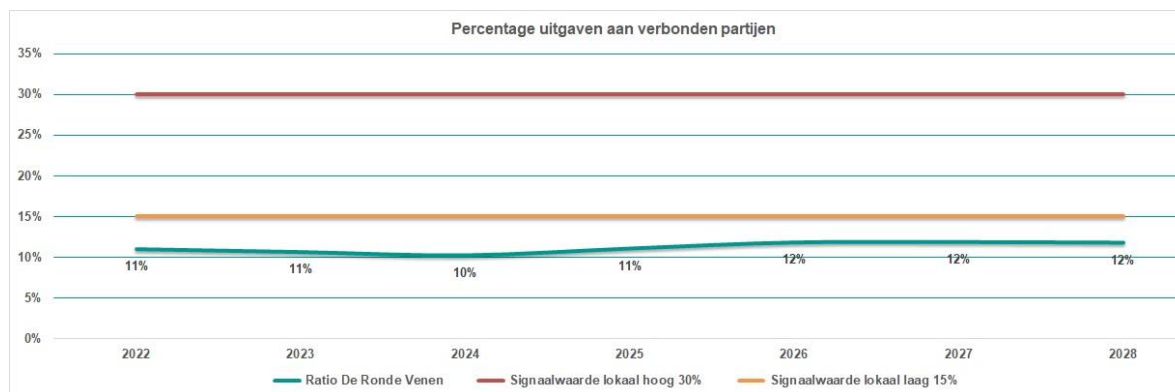
01 | Afhankelijkheid inkomsten van het Rijk



Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

Een toenemende afhankelijkheid van rijksbijdragen brengt het risico met zich mee dat lagere bijdragen van het rijk direct invloed hebben op de uitvoering van taken en de financiële positie.

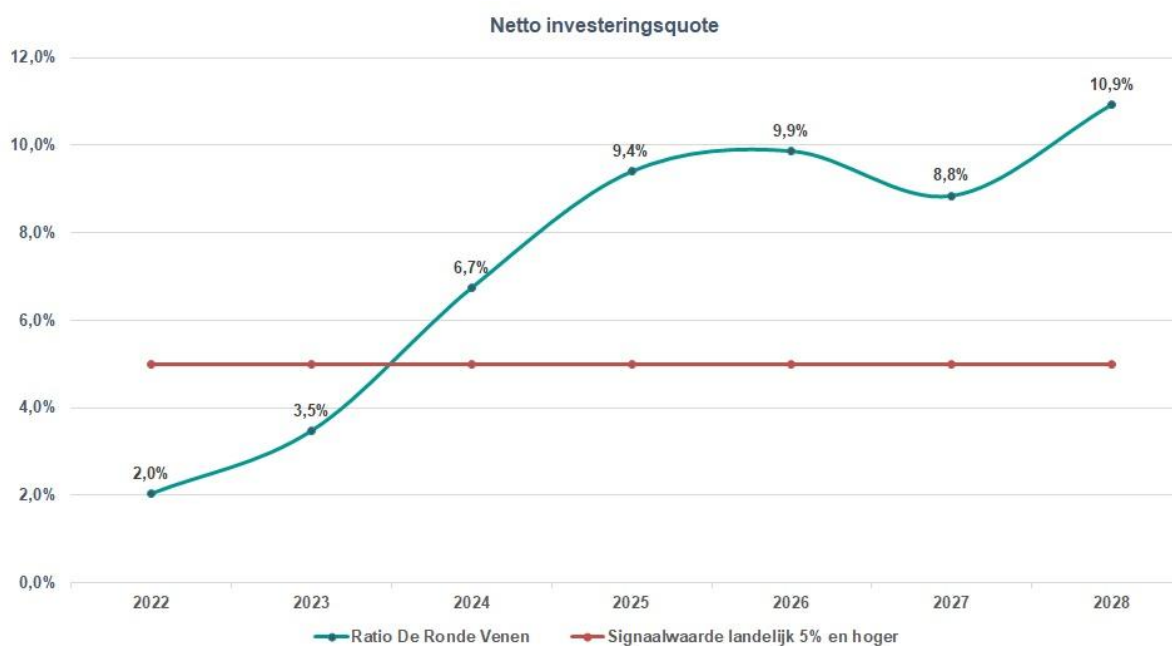
02 | Uitgaven van verbonden partijen



Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

Veel gemeenten brengen de uitvoering en zorgkosten van het sociaal domein onder in een gemeenschappelijke regeling, waardoor ze gemiddeld 30 procent van hun budget aan verbonden partijen uitgeven. Als een groter deel van de kosten naar verbonden partijen gaat, zullen bezuinigingen meer tijd vergen. Dit is het gevolg van de noodzaak om bezuinigingen samen met andere partijen te implementeren. Een extra complexiteit is dat de gemeente De Ronde Venen mede-eigenaar is van een dergelijke verbonden partij.

03 | Netto investeringsquote



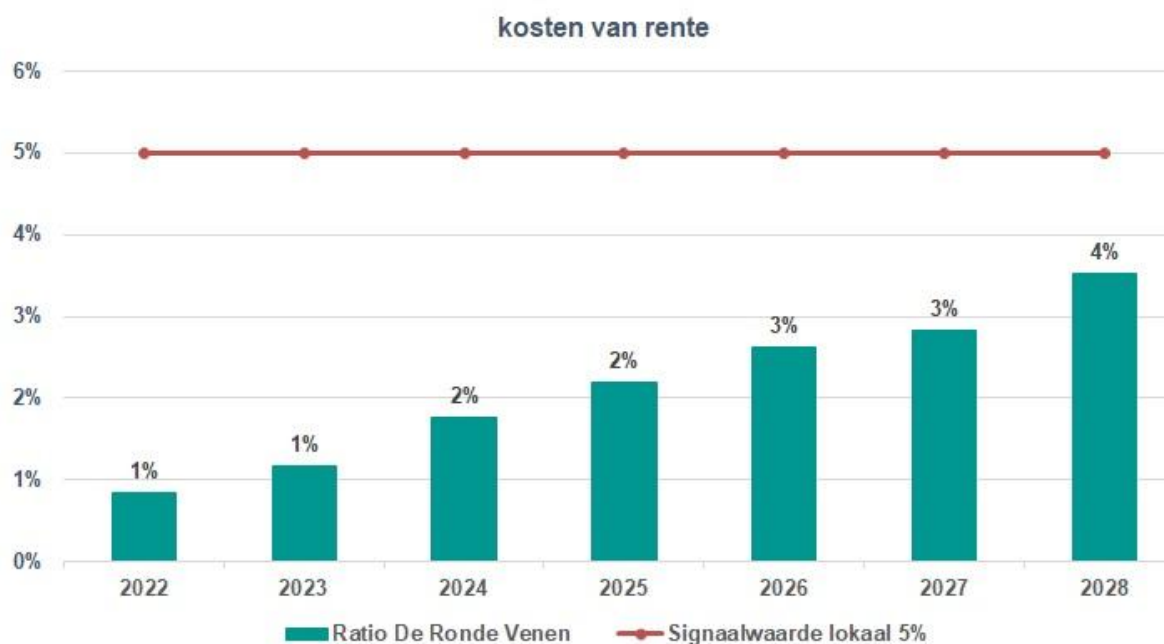
Interpretatie: Te hoge investeringen zorgen voor het oplopen van de netto schuldquote en daarmee voor het oplopen van de schuldverplichtingen. Bij te lage investeringen zijn op termijn achterstallige investeringen nodig, omdat anders de leefbaarheid in de gemeente onder druk komt.

Deze indicator geeft aan dat er een inhaalslag gaande is op het gebied van wegen, bruggen, openbare verlichting en vastgoed. Dit heeft gevolgen voor de kostenontwikkeling van afschrijvingen en rente, evenals voor de omvang van langlopende leningen.



Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

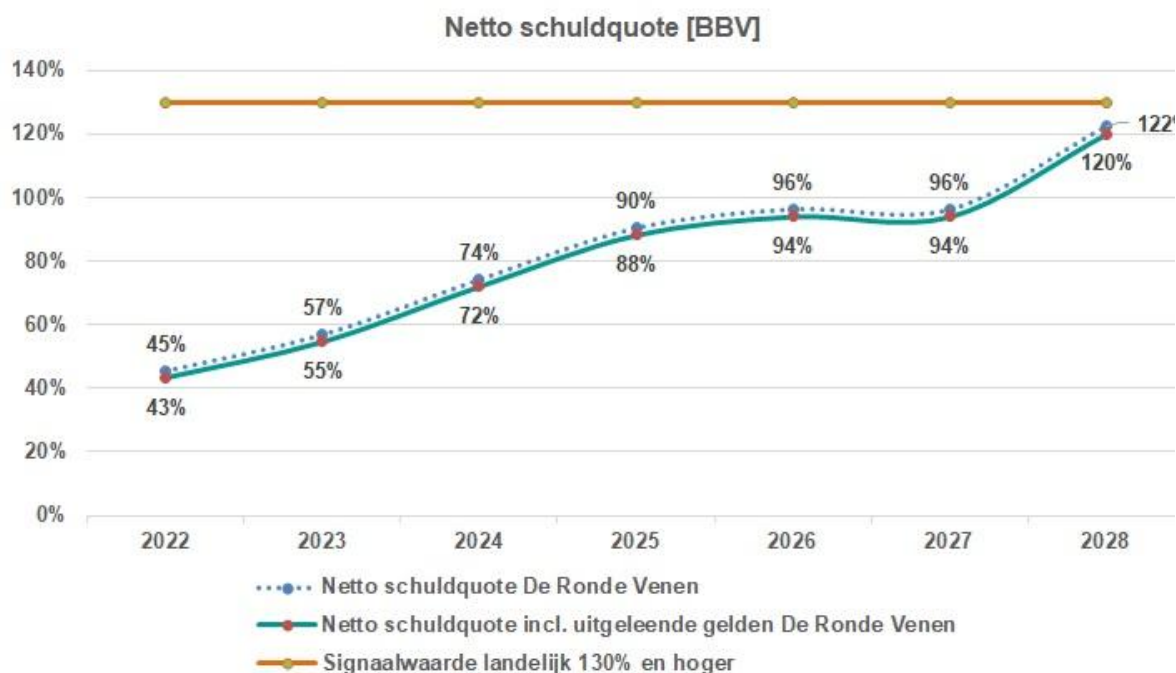
Afschrijvingen ontstaan door investeringen die over meerdere jaren worden gebruikt. Wanneer er een hoog percentage aan afschrijvingen is, zijn er slechts beperkte mogelijkheden voor ombuigingen.



Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

De relatie tussen rentekosten en de schuldpositie is direct en aanzienlijk. Een hoger schuldniveau resulteert in verhoogde rentelasten, die vervolgens de financiële speelruimte voor besparingen en investeringen beperken. Voor financiële stabiliteit is het daarom essentieel om een beheersbare schuldpositie te onderhouden.

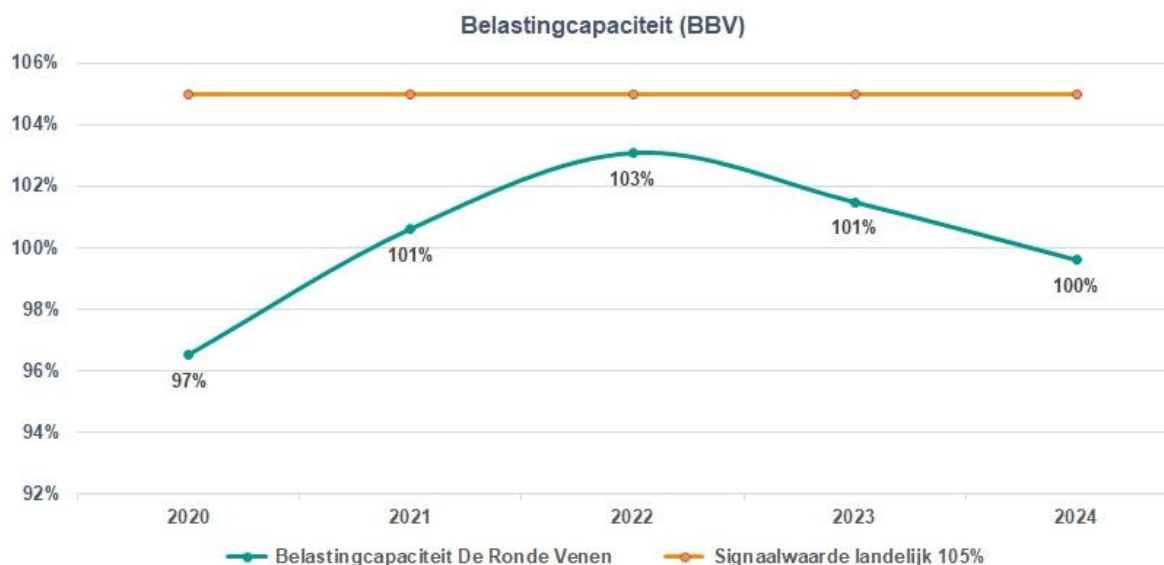
06 | Netto schuldquote [BBV]



Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

De schulden zijn vooral ontstaan door investeringen te doen waarvoor leningen zijn aangegaan om de leveranciers te betalen. Uit de grafiek blijkt dat de gemeente onder de signaalwaarde is gebleven. Een hoge schuldquote beperkt de mogelijkheden voor bezuinigingen, omdat de leningen een langdurig karakter hebben.

07 | Belastingcapaciteit (BBV)

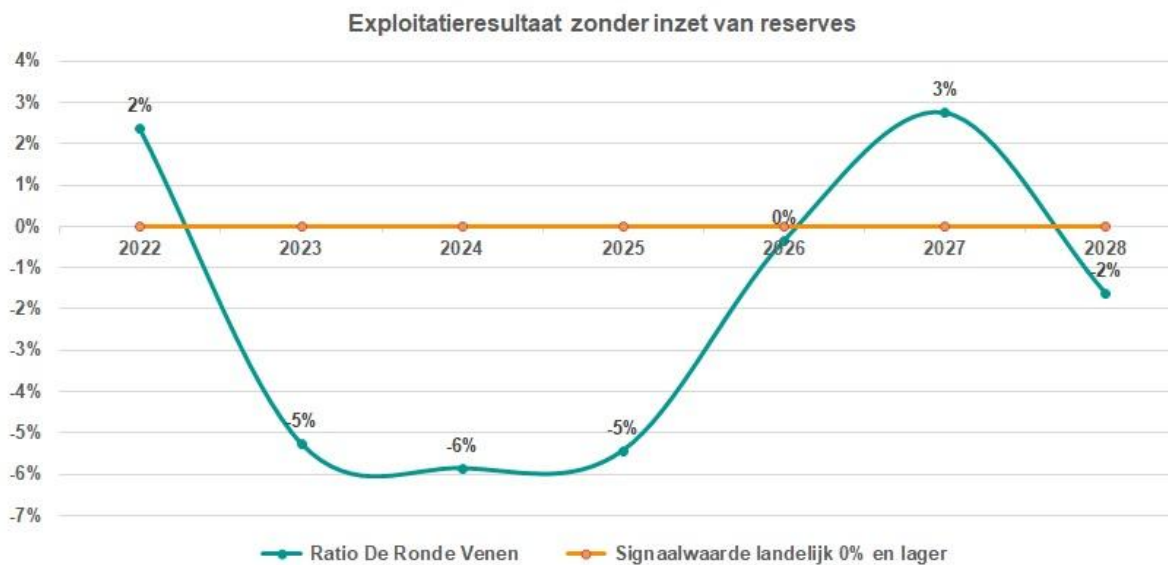


Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

De belastingcapaciteit biedt inzicht in de verhouding van de belastingdruk binnen een gemeente ten opzichte van het nationale gemiddelde. In 2024 bedragen de gemiddelde gemeentelijke woonlasten voor een meerpersoonshuishouden landelijk € 994. In de gemeente De Ronde Venen zijn de woonlasten voor dat jaar gelijk aan dit landelijke gemiddelde. Als de woonlasten in een gemeente al hoger liggen dan dit gemiddelde, is de ruimte voor aanpassing beperkter. De landelijke en lokale woonlasten voor meerpersoonshuishoudens voor het jaar 2025 zullen te zijner tijd worden gepubliceerd.

2. Weerbaarheid

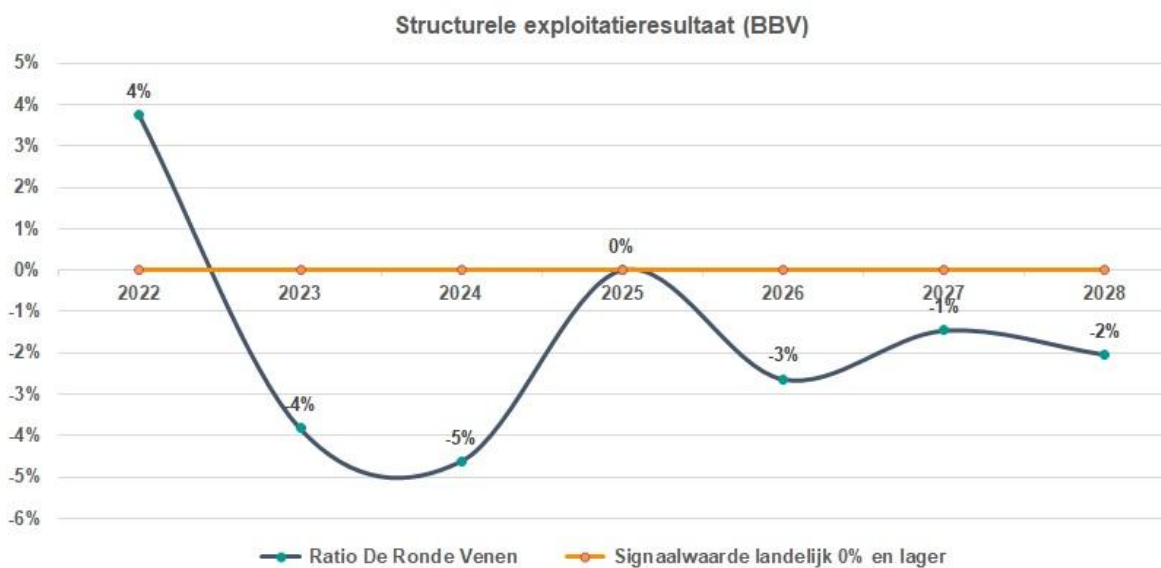
08 | Exploitatieresultaat (voor mutaties reserves)



Interpretatie: Bij twee negatieve exploitatieresultaten in drie jaar springt het licht op oranje

In dit kengetal zijn zowel de incidentele als de structurele lasten en baten opgenomen. Dit leidt tot een wisselend patroon in de jaren 2022 tot en met 2028. Het volgende kengetal biedt inzicht in het structurele resultaat.

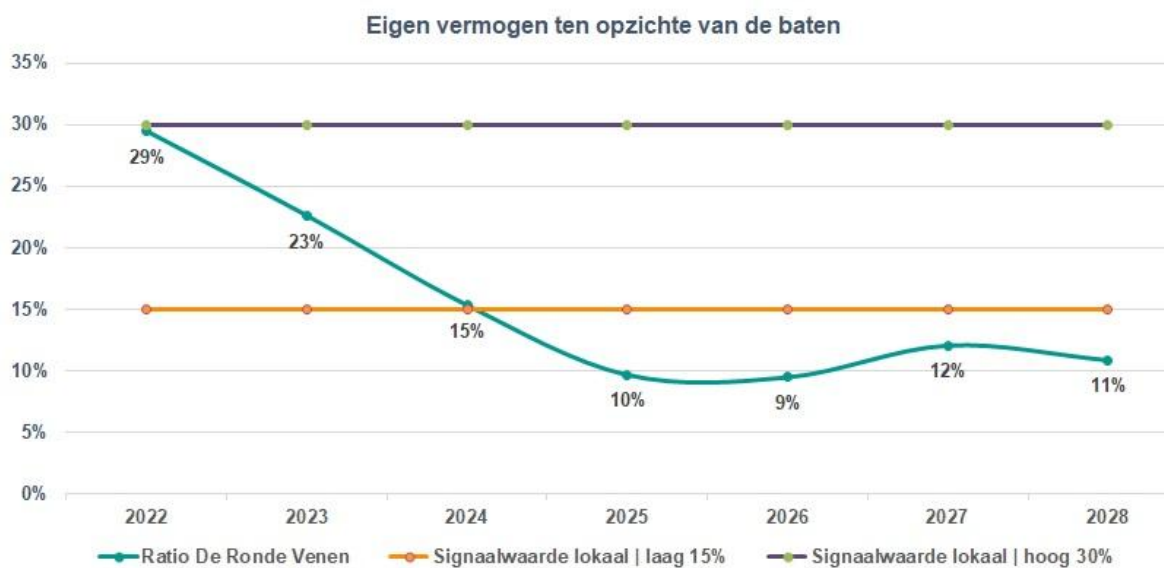
09 | Structurele exploitatieresultaat [BBV]



Interpretatie: Bij twee negatieve exploitatieresultaten in drie jaar springt het licht op oranje

In de bestuurlijke behandeling van de Programmabegroting 2025 zijn voorstellen opgenomen om het tekort om te buigen naar een overschot. Daarnaast wordt op landelijk niveau nog overlegd met het Rijk over de omvang van de rijksbijdragen en de uitvoeringstaken van gemeenten. De uitkomsten hiervan hebben impact op deze indicator.

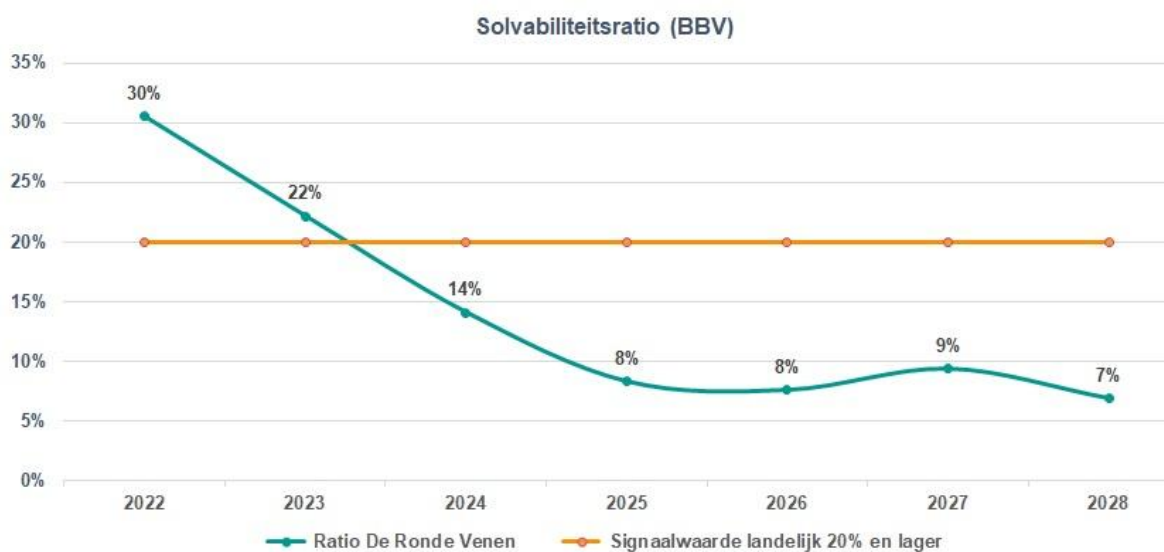
10 | Eigen vermogen ten opzichte van de baten



Interpretatie: Een evenwichtige benadering is essentieel om enerzijds voldoende reserves te behouden voor onvoorziene risico's, en anderzijds te vermijden dat er onnodig geld wordt opgepot dat ten goede zou kunnen komen aan de inwoners.

Het eigen vermogen daalt onder de ondergrens doordat de jaren 2024 - 2028 bij het samenstellen van deze begroting nog tekorten vertonen. Zie hiervoor ook de toelichting bij indicator 09 | Structurele exploitatieresultaat.

11 | Solvabiliteitsratio



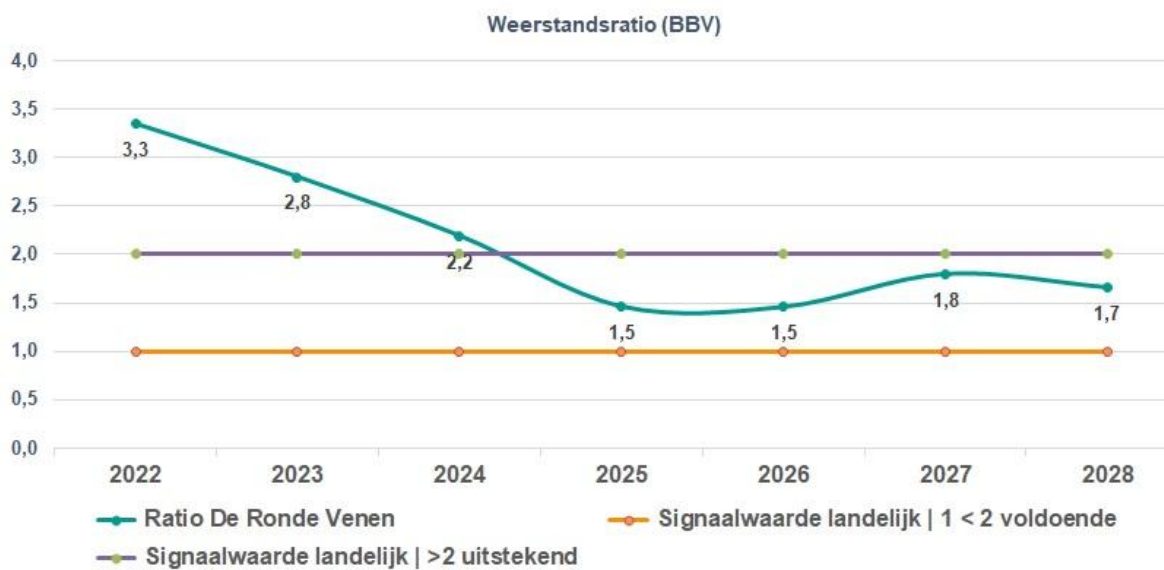
Interpretatie: Hoe lager, hoe hoger de schuldenpositie

De ontwikkeling dat de solvabiliteitsratio onder de signaalwaarde uitkomt heeft vooral te maken met de ambities om investeringen uit te voeren op het gebied van wegen, bruggen, openbare verlichting en vastgoed. Dit heeft gevolgen voor de omvang van langlopende leningen (schuldenpositie).

12 | Grondexploitatie

Er zijn voor de jaren 2024 tot 2028 geen grondexploitaties, waardoor deze indicator komt te vervallen.

13 | Weerstandratio



Interpretatie: tenminste voldoende om risico's te kunnen opvangen

De verhouding tussen weerstand en risico's, evenals de beschikbare capaciteit om deze risico's op te vangen, vertoonde een variabele grootte en wijzigt van "uitstekend" naar "voldoende".

Kerngegevens 2021 - 2025

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Indicatie 2024	Indicatie 2025
Inwoners					
Aantal per 1 januari	44.720	44.955	45.572	45.813	46.060
Bevolkingsgroei	235	617	241	247	360
Aantal per 31 december	44.955	45.572	45.813	46.060	46.420
Woningen					
Aantal per 1 januari	18.580	18.721	18.872	19.039	19.190
Woninggroei	141	151	167	151	150
Aantal per 31 december	18.721	18.872	19.039	19.190	19.340
Huishoudens op 1 januari					
Eenpersoonshuishoudens	5.923	6.064	6.189	6.338	6.430
Meerpersoonshuishoudens	13.364	13.393	13.559	13.625	13.730
Totaal huishoudens	19.287	19.457	19.748	19.963	20.160
Economische structuur					
Aantal vestigingen van bedrijven (Bron: LISA)	5.960	6.310	6.730	7.030	7.330
Aantal banen van fulltimers, parttimers en uitzendkrachten (Bron: LISA)	18.270	18.690	19.140	19.540	19.940

Programma's

Programma 1 | Wonen

Programma 1 | Welk maatschappelijk effect willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 1.1 Een groter woningaanbod voor al onze inwoners

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.1.1 We wijzen het wettelijk toegestane maximum van nieuwbouwwoningen toe met voorrang aan eigen inwoners

We maken afspraken met ontwikkelaars van gebiedsontwikkelingen om het wettelijk toegestane maximum percentage van betaalbare koopwoningen toe te wijzen aan eigen inwoners.

B25 | 1.1.2 We zorgen bij nieuwbouwprojecten dat de percentages uit de Woonvisie van sociale huur en betaalbare huur- en koop worden toegepast

Dit doen we door deze percentages aan het begin van de planvorming kenbaar te maken aan de ontwikkelaars. We leggen deze afspraken vroegtijdig vast in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar.

B25 | 1.1.3 We evalueren de pilot 'Experimentenregeling voorrangregeling sociale huurwoningen vitale beroepsgroepen De Ronde Venen'

We evalueren, samen met Cazas Wonen en de betrokken werkgevers, de pilot door kwantitatief en kwalitatief onderzoek te doen.

B25 | 1.1.4 We maken nieuwe prestatieafspraken

We maken nieuwe prestatieafspraken met Cazas Wonen, de Huurdersvereniging Weidelanden en lokale zorgpartijen. Hiervoor zijn de uitgangspunten uit de Woonvisie en de Woonzorgvisie leidend.

B25 | 1.1.5 We ontwikkelen de locatie van De Trekvogel

Op de locatie van de voormalige basisschool de Trekvogel ontwikkelen we woningen. Op basis van een ruimtelijk kader verkopen we de locatie. Een deel van de opbrengst gebruiken we voor de herhuisvesting van de huidige gebruikers. Daarbij kijken we onder andere naar herhuisvesting in het Werkcentrum voor bijvoorbeeld de Voedselbank.

B25 | 1.1.6 We ontwikkelen de locaties Oosterland, Maricken II, De Meijert en Argon

De locaties Oosterland, Maricken II, De Meijert en Argon worden bouwrijp gemaakt. De verkoop van de eerste woningen in Het Oosterland en de Maricken II start in 2025.

B25 | 1.1.7 We voeren het Centrumplan Vinkeveen uit

De stedenbouwkundige plannen voor een aantal deelgebieden worden door de ontwikkelaar uitgewerkt. De eerste deelgebieden worden bouwrijp gemaakt. Tegelijkertijd investeren wij in de doorgaande infrastructuur in Vinkeveen, daarvoor werken we de plannen uit.

B25 | 1.1.8 We versnellen de ontwikkeling van woningbouwplannen

Er is een blijvend grote vraag naar nieuwe woningen. Om te onderzoeken of grote maar vooral ook kleinere locaties kansrijk zijn is een onderzoeksbudget noodzakelijk. De afgelopen jaren was dit budget ontoereikend om alle kansen te onderzoeken. Daarnaast is voldoende capaciteit noodzakelijk. Deze capaciteit zetten we blijvend in.

B25 | 1.1.9 We ontwikkelen de Baljuwstraat en gymzaal De Brug

We verkopen deze locaties aan marktpartijen op basis van de nog - in 2024 - vast te stellen kaders om woningbouw te ontwikkelen.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 1.2 Een goed bereikbare en verkeersveilige gemeente

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.2.1 We voeren de reconstructie van de Dukaton in Mijdrecht uit

We gaan onderzoek doen om de verkeersveiligheid te verbeteren en geluidsoverlast te verminderen. De resultaten van dit onderzoek zullen worden toegepast bij de reconstructie van de Dukaton.

B25 | 1.2.2 We gaan 8 houten bruggen vervangen

Veel houten bruggen zijn voorbij de technische levensduur. Om de veiligheid van de gebruikers te garanderen moeten we structureel (jaarlijks) houten bruggen vervangen om afsluiting van de objecten tegen te gaan.

B25 | 1.2.3 We voeren de uitvoeringsplannen per dorp uit

We hebben in 2024 per dorp en voor het Bedrijventerrein Mijdrecht een uitvoeringsplan opgesteld op basis van het Mobiliteits- en Verkeerveiligheidsplan 2023-2030. Er zijn concrete acties in deze plannen opgenomen. De uitvoering daarvan vindt in 2025 en de daaropvolgende jaren plaats.

B25 | 1.2.4 We voeren het project sanering borden en palen uit

Dit doen we per dorp. De uitvoering is in 2023 gestart. We voeren in 2025 de sanering in de dorpen Wilnis en Vinkeveen uit.

B25 | 1.2.5 We bereiden de aanleg van doorfietsroutes voor

De raad heeft in het kader van Het Oosterland besloten om de fietsverbinding naar Uithoorn te verbeteren. Het betreft onder andere de fietsbrug over de Kerkvaart. De besluitvorming over de verkenning voor het toevoegen van een fietsroute met behoud van de wandelroute op Het Oude Spoor heeft in 2024 plaatsgevonden. Op basis van dit besluit vindt in 2025 wel of geen verdere voorbereiding plaats.

B25 | 1.2.6 We doen onderzoek naar verschillende mogelijkheden van deelmobiliteit

Dit onderzoek bestaat uit het uitvoeren van een behoefte- en interessepeiling onder de inwoners van onze gemeente. Aan de hand daarvan voeren we een proef uit met het aanbieden van deelauto's en deelfietsen.

B25 | 1.2.7 We passen de halte Mijdrecht-Centrum aan

Het betreft het verbeteren van de verkeerskundige functionaliteit van de halte, het uitbreiden van de voorzieningen, de uitstraling en de verkeersveiligheid. Dit gebeurt in samenwerking met de provincie Utrecht.

B25 | 1.2.8 We voeren werkzaamheden uit aan de Rijksstraatweg in Baambrugge

We hebben in 2024 in samenwerking met de Dorpsraad Baambrugge een plan opgesteld voor de inrichting van het gedeelte van de Rijksstraatweg binnen de bebouwde kom. Dit plan heeft tot doel om de verkeersveiligheid en leefbaarheid te verbeteren.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 1.3 Ondernemers krijgen de ruimte om succesvol te ondernemen

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.3.1 We treden toe tot Economic Board Utrecht/Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (EBU/ROM)

In 2025 sluiten we een convenant met de EBU/ROM voor de periode 2025 - 2028. Hiermee versterken we het regionaal economische netwerk en innovatieve vermogen van de regio. We faciliteren hiermee ondernemers uit de gemeente om te profiteren van de diensten die EBU/ROM leveren.

B25 | 1.3.10 We faciliteren de ruimtebehoefte van lokale ondernemers

Het onderzoek naar ruimtebehoefte uit 2024 geeft inzicht in de ruimtebehoefte van lokale ondernemers. We zetten in op het zo goed mogelijk faciliteren van deze behoefte binnen de gemeente. Wij verzoeken hiervoor de provincie om een grotere uitbreiding van het Bedrijventerrein Mijdrecht op te nemen in de provinciale programmering van 2025. Ook zetten we in op het beter benutten van ruimte op de bedrijventerreinen. Hiervoor zetten we de (ruimtelijke) instrumenten in die komen uit de bedrijventerreinenstrategie.

B25 | 1.3.2 We stellen een Economische visie op

Samen met betrokken stakeholders stellen we een nieuwe Economische visie op en leggen deze ter besluitvorming voor aan de raad.

B25 | 1.3.3 We voeren het actieplan bedrijventerrein Mijdrecht uit

We geven uitvoering aan het Actieplan toekomstbestendig bedrijventerrein Mijdrecht. Dit is een gezamenlijk actieplan met ondernemers. We zetten in op een integrale aanpak door aan te sluiten bij andere beleidsvelden.

B25 | 1.3.4 We organiseren de Dag van de Ondernemer

Op 20 november organiseren we samen met ondernemers(verenigingen) een bijeenkomst voor ondernemers om te inspireren en te netwerken.

B25 | 1.3.5 We doorlopen de planologische procedure voor het nieuwe Bedrijventerrein Mijdrecht

Het Bedrijventerrein Mijdrecht wordt met 8 hectare uitgebreid. Om deze uitbreiding mogelijk te maken wordt in 2025 de planologische procedure doorlopen.

B25 | 1.3.6 We gaan aan de slag met het beter benutten van de ruimte op de bedrijventerreinen

De bedrijventerreinenstrategie geeft handelingsperspectief voor de herstructurering en intensiveringsmogelijkheden van de bestaande bedrijventerreinen. Hierin zijn (ruimtelijke) instrumenten genoemd die we in 2025 kunnen inzetten of ontwikkelen voor het beter benutten van de ruimte op de bedrijventerreinen.

B25 | 1.3.7 We voeren plannen van aanpak uit voor toekomstbestendige centra

In 2025 gaan we verder met de uitvoering van de plannen van aanpak.

B25 | 1.3.8 We faciliteren snel internet voor onze inwoners en ondernemers

In 2025 gaat een marktpartij verder met de aanleg van glasvezel in het buitengebied. Dit gebeurt op basis van de samenwerkingsovereenkomst die we in 2024 hebben ondertekend.

B25 | 1.3.9 We faciliteren ondernemers(verenigingen) in het verhogen van de organisatiegraad

Er is bij ondernemers(verenigingen) de behoefte om de organisatiegraad te verhogen. Wij faciliteren ook in 2025 initiatieven vanuit ondernemers om de organisatiegraad te verhogen. Hierbij benutten we de middelen en capaciteit die provincie Utrecht beschikbaar stelt.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 1.4 Een klimaatneutrale gemeente in 2050

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.4.1 We verduurzamen gemeentelijk vastgoed en stimuleren de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed

Het college zet zich in voor de verduurzaming van gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed. Conform het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan en het vastgestelde Integraal Duurzaam Vastgoedbeheerplan voert het college de maatregelen uit. Voor het gemeentelijk vastgoed betreft dit onderhoud en verduurzaming. Voor onderwijs- en maatschappelijke gebouwen richten we ons op nieuwbouw of levensduur verlengende renovatie.

B25 | 1.4.2 We voeren de beleidsplannen grote en kleinschalige zonnevelden uit en zetten ons in voor zon op dak

Het college zet zich in om het doel van 0,09 TWh zon op land (ongeveer 95 hectare) en 0,03 TWh zon op dak in 2030 te realiseren. Dit doen we door het uitvoeren van het beleidsplan voor de realisatie van grootschalige en kleinschalige zonnevelden. Met dit beleid helpen we (lokale) energie-initiatieven met het realiseren van zonnevelden. Het college initieert projecten op daarvoor geschikte daken in haar bezit en beheer. Het college communiceert over en organiseert acties om eigenaren van grote daken te stimuleren zonnepanelen te leggen. Daarbij houden we rekening met netcongestie.

B25 | 1.4.3 We starten met de uitvoering van de aanpak circulariteit zoals opgenomen in het spoorboekje

De aanpak richt zich op de thema's: inkoop en aanbesteding, gebiedsontwikkeling en vastgoed, economie en afval. Dit doen we zowel binnen de gemeentelijke organisatie als met ondernemers binnen de gemeente.

B25 | 1.4.4 We organiseren acties om bedrijven te helpen bij het verlagen van hun energieverbruik

Het college organiseert acties en communiceert over de mogelijkheden van energiebesparing bij bedrijven om het verlagen van energieverbruik te stimuleren. Bijvoorbeeld:

- Energyhub bedrijventerrein Mijdrecht;
- Samenwerking met de Duurzaamheidpartners.

B25 | 1.4.5 We organiseren acties om inwoners te helpen bij het verlagen van hun energieverbruik

Het college organiseert verschillende acties om inwoners te ondersteunen bij het verlagen van het energieverbruik. Bijvoorbeeld:

- Energieklussers van De Energieke Rondeveners die kleine maatregelen bij mensen met energietoeslag uitvoeren;
- Ondersteuning van Verenigingen van Eigenaren om verduurzamingsprocessen op gang te krijgen;
- Lokale aanpak isolatie die zich focust op het isoleren van woningen met een WOZ-waarde onder de NHG-grens;
- In samenwerking met Cazas komen tot uitgangspunten voor de verduurzaming van woonblokken met particuliere koop- en sociale huurwoningen door elkaar.

B25 | 1.4.6 We gaan verder met implementeren van de vergunning flora-fauna activiteit onder de omgevingswet op basis van het soortenmanagementplan

We verwachten in 2024 op basis van een soortenmanagementplan een gebiedsbrede vergunning flora-fauna activiteit onder de omgevingswet te hebben verkregen. Het gebruik van deze vergunning vergt implementatie binnen de gemeentelijke organisatie. Dit start in 2024 en loopt door in 2025. Daarnaast zijn wij verplicht tot het monitoren, administreren en rapporteren over de instandhouding van onder de vergunning vallende beschermde soorten (gebouwbewonende vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen).

B25 | 1.4.7 We bevorderen klimaatadaptatie in de gemeente

We voeren acties uit op basis van het Klimaatadaptatieplan, waarbij:

- We bij het (her)inrichten van de openbare ruimte met een integrale benadering aanvullende maatregelen nemen voor een klimaatbestendigere openbare ruimte;
- We met verschillende acties (informereren, delen van goede voorbeelden) inwoners stimuleren om hun perceel te vergroenen;
- We onnodige verharding in de openbare ruimte gaan verwijderen.

B25 | 1.4.8 We actualiseren de Transitievisie Warmte

In 2021 is de Transitievisie Warmte vastgesteld. Daarbij lag focus op het verlagen van het energieverbruik in woningen. We herijken de Transitievisie in de vorm van een Warmteprogramma op basis van de Omgevingsvisie. In het Warmteprogramma brengen we per gebied de meest kansrijke warmte-alternatieven in kaart.

B25 | 1.4.9 We stimuleren duurzame mobiliteit in de gemeente

Het college zet zich in om duurzame mobiliteit bij inwoners en werknemers van bedrijven in de gemeente te stimuleren op basis van het in november 2023 vastgestelde Mobiliteits- en Verkeersveiligheidsplan 2023-2030.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 1.5 Beschermen, behouden en beleefbaar maken van het cultureel erfgoed voor inwoners en bezoekers

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.5.1 We zetten ons in voor de herontwikkeling en het toegankelijk maken van de forten van de Stelling van Amsterdam

We werken mee aan de herbestemming van Fort bij Uithoorn, begeleiden het ruimtelijk proces van Fort bij Abcoude en Fort bij Nigtevecht en gaan in gesprek met de nieuwe eigenaar van Fort aan de Winkel.

B25 | 1.5.2 We voeren fase 2 van het project aanwijzen nieuwe gemeentelijke monumenten uit

In fase 2 richten we ons op het behouden van het karakter van onze dorpslinten. We bereiden de aanwijzingsprocedure voor volgens de Verordening Fysieke Leefomgeving. We betrekken hier de eigenaren en inwoners bij.

B25 | 1.5.3 We maken onze monumenten herkenbaar

We bieden elke monumenteigenaar een nieuw monumentenschild aan.

B25 | 1.5.4 We organiseren en faciliteren erfgoedevenementen

We maken erfgoed beleefbaar voor onze inwoners door Open Monumentendag te organiseren. We organiseren twee keer per jaar een Monumentencafé voor monumenteigenaren.

B25 | 1.5.5 We geven inzicht in wat de omgeving van een monument is

Per rijks- en gemeentelijk monument bepalen we wat de reikwijdte is van de omgeving van het monument.

B25 | 1.5.6 We actualiseren de cultuurhistorische en archeologische waardenkaarten

We vullen de huidige kaarten aan en maken ze toegankelijk. De geactualiseerde kaarten gebruiken we bij het opstellen van de omgevingsplannen.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 1.6 Goed onderhouden en toegankelijke recreatiegebieden

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.6.1 We realiseren doorvaart De Heul

In 2024 wordt het bestemmingsplan De Heul voorgelegd aan de raad. Indien de raad instemt met het bestemmingsplan en het bestemmingsplan nadien onherroepelijk wordt, realiseren we de doorvaart en het fietspad. Het tijdstip van onherroepelijk worden is afhankelijk van beroepsprocedures bij de Raad van State.

B25 | 1.6.2 We voeren de Visie Recreatie & Toerisme uit

Samen met betrokken stakeholders geven we vervolg aan de acties die staan in de Visie Recreatie & Toerisme.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 1.7 Ruimtelijke initiatieven worden ondersteund op basis van het toekomstbeeld voor De Ronde Venen

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.7.1 We stellen een visie op Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) vast

In 2024 is gestart met de werkzaamheden voor het opstellen van een visie op vrijkomende agrarische bebouwing. De eerste helft van 2025 wordt deze visie ter vaststelling aan de raad aangeboden. Deze visie wordt in overleg met agrariërs, ketenpartners en belangenorganisaties opgesteld. Doel hierbij is om inzichtelijk te maken hoeveel boeren voornemens zijn te stoppen, welke wensen zij hebben voor vervolgfuncties van het bedrijf en welke van deze wensen (op welke plek) ruimtelijk aanvaardbaar zijn.

B25 | 1.7.2 We geven vervolg aan de Pilot Waeterrijck

We onderzoeken gezamenlijk met de provincie Utrecht onder welke voorwaarden de bestemming van dit gebied gewijzigd kan worden naar wonen. De pilot is bedoeld om van te leren en ervaring op te doen die gebruikt kan worden voor andere casussen. En dat dit kan leiden tot instrumentarium of kan dienen als basis voor hernieuwde regelgeving (zowel provinciaal als gemeentelijk) rondom permanente bewoning. Het streven is dat deze regelgeving als basis kan dienen voor meerdere locaties in onze gemeente.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 1.8 We handhaven wat waardevol is en verlenen vergunningen op basis van het planologisch kader

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.8.1 We starten met het uitvoeringsplan Bestemmingsplan Plassengebied

Het bestemmingsplan Plassengebied biedt een nieuw planologisch kader voor gebruik en bebouwing op de Vinkeveense Plassen. De bestaande situatie op de legakkers wordt in overeenstemming met de planologische situatie in het nieuwe bestemmingsplan. Dit betekent dat afwijkende bebouwing moet worden aangepast, inclusief de voorwaarden die in het bestemmingsplan aan de bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn gekoppeld.

B25 | 1.8.2 We starten met het opstellen van één omgevingsplan voor de hele gemeente

Gelet op de onbekendheid met het nieuwe instrument, de hoeveelheid werk en tijd die het opstellen van het omgevingsplan vraagt, schakelen we externe expertise in. Op deze manier zorgen we ervoor dat er binnen 4 jaar een omgevingsplan voor de gemeente wordt vastgesteld en de ambtelijke organisatie hierna de kennis en kunde heeft om dit in het vervolg zelf te doen.

B25 | 1.8.3 We stellen in 2025 de omgevingsvisie vast

Bij het opstellen van de omgevingsvisie worden inwoners, ondernemers en de raad betrokken. Het streven is om in 2024 een ontwerp-omgevingsvisie af te ronden en deze ter inzage te leggen. Dit maakt het mogelijk om de definitieve omgevingsvisie in 2025 ter besluitvorming aan te bieden.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 1.9 Een groene, schone en biodiverse openbare ruimte

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.9.1 We intensiveren het groenonderhoud met als resultaat een kwaliteitsniveau B

We zetten het intensiveren van het groenonderhoud voort. Door het groenonderhoud te intensiveren, verbeteren we het kwaliteitsniveau met als doel een kwaliteitsniveau B in 2026. In 2025 zetten we extra in op het bestrijden van het onkruid in beplanting.

B25 | 1.9.2 We passen het maaibeleid aan, waarbij er een betere balans is tussen de onderhoudskwaliteit en het vergroten van de biodiversiteit

In 2024 hebben we laten onderzoeken wat het maaibeleid moet zijn om meer biodiversiteit te krijgen in grasvelden. Op geschikte locaties, afhankelijk van de functie, zal minder gemaaid worden voor meer biodiversiteit en op andere locaties maaien we meer om de beeldkwaliteit te borgen.

B25 | 1.9.3 We voeren het Speelbeleid uit

In 2024 wordt het Speelbeleid ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Op basis van het nog vast te stellen Speelbeleid bepalen we de acties voor 2025.

B25 | 1.9.4 We geven vervolg aan het onderzoek naar de toekomst van de afvalbrengstations

In 2024 wordt onderzoek gedaan naar wat er nodig is om onze afvalbrengstations bij de tijd te brengen. Het onderzoek kijkt naar verschillende concepten en locaties. Aspecten als veiligheid, circulariteit en gebruikersvriendelijkheid spelen hierbij een rol. Wanneer eind 2024 een voorkeursvariant gekozen is, wordt in 2025 een uitgewerkte businesscase en realisatiestrategie uitgewerkt: fase 2 uit de startnotitie afvalbrengstations.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 1.10 Toekomstbestendig maatschappelijk vastgoed

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.10.1 We maken een keuze over het onderbrengen van maatschappelijk vastgoed

Op basis van een in 2024 gestart onderzoek maken we in 2025 een keuze of en hoe we een deel van ons maatschappelijk vastgoed onderbrengen in een stichting of sportbedrijf. Het onderzoek wijst uit wat de kosten daarvan zijn.

B25 | 1.10.2 We nemen een beslissing over het meerjarig beheer van De Boei

In 2024 nemen we het beheer van de Boei over. In 2025 maken we een keuze hoe we de accommodatie meerjarig beheren en instandhouden.

B25 | 1.10.3 We starten met de herbouw van dorps huis De Willisstee

Hiermee creëren we opnieuw een ontmoetingsplek in Wilnis. De herbouw combineren we met de nieuwbouw van de Julianaschool.

B25 | 1.10.4 We starten met de bouw van het nieuwe gemeentehuis

In 2025 is de planvorming voor het gemeentehuis verder uitgewerkt en leggen we een budgetaanvraag voor aan de raad. Daarna starten we met de bouw.

B25 | 1.10.5 We investeren in nieuwbouw en verbouw scholen

Op basis van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen 2023 t/m 2037 investeren we in de genoemde periode gefaseerd en op basis van een voorafgaand onderzoek per gebouw in levensduurverlengende renovatie of in vervangende nieuwbouw (al dan niet op andere locatie). De realisatie van deze plannen gebeurt in nauwe samenwerking tussen het schoolbestuur (bouwheer) en de gemeente (financier). In 2025 richten we ons met name op de RKBS Paulusschool (Abcoude), de Koningin Julianaschool (Wilnis) en CNS (Abcoude).

Programma 1 | Indicatoren

Bij dit programma horen de volgende landelijke indicatoren:

- Economie:
 - Functiemenging.
 - Vestigingen (van bedrijven).
- Volksgezondheid en Milieu:
 - Omvang huishoudelijk restafval.
 - Hernieuwbare elektriciteit.
- Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing:
 - Gemiddelde WOZ-waarde.
 - Nieuw gebouwde woningen.
 - Demografische druk.
 - Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden.
 - Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden.

Deze indicatoren, samen met die van andere programma's, zijn opgenomen in de financiële begroting.

Programma 1 | Verbonden partijen

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Het recreatieschap beheert en onderhoud de recreatieterreinen op en aan de Vinkeveense Plassen en zorgt voor toezicht en handhaving.

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden is aan het einde van een transitieperiode en de taakuitvoering is overgenomen door Staatsbosbeheer. Zij hebben de gebieden in kaart gebracht en in 2025 worden de toekomstvisie en het 4-jarig uitvoeringsplan met bijbehorend vierjarig financieel perspectief opgeleverd en vastgesteld. In deze stukken wordt voor de Vinkeveense Plassen de focus gelegd op het op orde brengen van beheer en onderhoud en toezicht en handhaving.

Stichting Mooisticht

MooiSticht is zowel de welstandscommissie als de monumentencommissie van onder andere De Ronde Venen en valt samen onder de noemer 'Commissie Ruimtelijke Kwaliteit'. Bij vergunningsaanvragen wordt het advies vanuit de monumentencommissie doorgerekend naar cultuurhistorie.

Afvalverwijdering Utrecht

De gemeenschappelijke regeling AVU zorgt voor een goede, reguliere en milieuverantwoordelijke overslag en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. De AVU adviseert en ondersteunt gemeenten bij afvalstoffenplannen, aanbestedingen en andere vraagstukken, tevens voorziet de AVU de gemeenten van informatie met betrekking tot sorteeranalyses en ontwikkelingen in de markt.

Omgevingsdienst regio Utrecht

De Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) ondersteunt de gemeente De Ronde Venen bij de uitvoering van milieu- en omgevingszaken. Dit doet de ODRU door middel van advisering, vergunningverlening op het gebied van milieubelastende en bouwtechnische activiteiten, en milieutoezicht en -handhaving. Samen dragen we bij aan een veilige en gezonde fysieke leefomgeving om in te wonen.

Marickenland

Alle vergunningen (provincie, waterschap, gemeente) voor het nieuwe natuurgebied Marickenland (inclusief recreatieve voorzieningen zoals natuurspeelplaats, paden en bruggetjes) zijn inmiddels verleend en onherroepelijk. De aanbestedingsprocedure is in augustus 2024 afgerond. Afhankelijk van de planning van de aannemer aan wie het werk wordt gegund, start de feitelijke uitvoering van het werk einde 2024 of begin 2025.

Gebiedsprogramma Utrecht-West

Per 1 januari 2024 is de samenwerking binnen het Gebiedsprogramma Utrecht-West opgehouden te bestaan. Vanuit het Uitvoeringsprogramma Landelijk Gebied (UPLG) is Utrecht ingedeeld in 2 deelgebieden Utrecht-Oost en Utrecht-West. In vervolg hierop zijn de Regionale Stuurgroep Oost en Regionale Stuurgroep West opgericht. De gemeente neemt deel aan de Regionale Stuurgroep West. Hieraan zijn geen financiële verplichtingen verbonden.

Programma 1 | Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	44.710	41.885	40.720	40.765
Baten	20.413	26.388	27.647	21.721
Saldo van programma 1	-24.297	-15.497	-13.073	-19.043

Programma 1 | Wat zijn de financiële risico's?

In onderstaande tabel is opgenomen de top vijf van risico's behorend bij dit programma. Een totaaloverzicht van alle risico's is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Nr.	Onderwerp	Uitgangspunten	Risico x € 1.000
1.	Achterstallig onderhoud wegen.	Op basis van voorgaande gevallen waarbij wegen schade opliepen die direct gerepareerd moest worden, is dit bedrag opgenomen in de risicoparagraaf.	250
2.	Stormschade aan de groenvoorziening.	Op basis van de stormschades van afgelopen jaren, is dit bedrag opgenomen in de risicoparagraaf.	250
3.	Door financiële problemen wordt een afgegeven borg- of garantstelling opgeëist - Stichting Cazas wonen.	De gemeente staat garant voor borgstelling voor Cazas Wonen. De financiële impact (€ 203 mln.) x kans (0,1%) wordt opgenomen in de risicoparagraaf.	203
4.	Terugvallende inkomsten bouwleges door: terugclaimen, recessie, stagnatie of wijziging wet- en regelgeving of veranderende aantal aanvragen.	Leges zijn afhankelijk van de voortgang (en omvang) van de grote bouwprojecten. Het risico is dat we dat geld missen in de geprognostiseerde periode. Dit risico wordt geschat op een terugloop van circa 10% van de omzet van de bouwleges.	200
5.	Overige risico's programma 1.	Overige risico's die behoren in programma 1.	530
Totaal			1.433

Programma 2 | Samenleven

Programma 2 | Welk maatschappelijk effect willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 2.1 Inwoners worden ondersteund om deel te nemen aan de arbeidsmarkt

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.1.1 We voeren de herijkte Participatiekoers (arbeid) uit

Eind 2024 is de herijkte Participatiekoers (arbeid) vastgesteld voor 2024-2028

B25 | 2.1.2 We zetten in op participatieprojecten om inwoners naar werk te geleiden en trekken hierin zowel lokaal als met de arbeidsmarktregio Groot Amsterdam op

In 2025 wordt verder uitvoering gegeven aan de Regionale Uitvoeringsagenda. Hierbij richten we ons op de thema's: krapte op de arbeidsmarkt, mismatch arbeidsmarkt, inclusieve arbeidsmarkt en het programma Leven Lang Ontwikkelen. Daarnaast worden diverse lokale projecten ingezet om onze inwoners werkfit te krijgen.

B25 | 2.1.3 We stimuleren mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt om naar vermogen te participeren in de samenleving

Er worden verschillende instrumenten ingezet om inwoners naar vermogen te laten participeren in de samenleving. Dit doen we ook als betaald werk (nog) niet haalbaar is.

B25 | 2.1.4 We voeren de visie op de aanpak van jeugdwerkloosheid, voortijdig schoolverlaters en kwetsbare jongeren uit

Van voortijdig schoolverlaten wordt gesproken als een jongere tussen de 18 en 23 jaar is en nog geen startkwalificatie heeft gehaald (havo/vwo-diploma of mbo-niveau 2). We hebben hierin zowel een monitorrol als begeleidingsrol om jongeren te begeleiden richting onderwijs of de arbeidsmarkt.

B25 | 2.1.5 We werken naar één scenario voor de uitvoering van de Wsw en Participatiewet en nemen hierin de (toekomstige) inzet van Kansis mee

Landelijke trends en ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat de gemeente haar visie op de uitvoering van de Wsw en Participatiewet en de inzet van het sociaal ontwikkelbedrijf (Kansis) heeft herzien. Aan de hand van deze visie wordt één scenario uitgewerkt in 2025.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 2.2 Voorzieningen zijn voor alle inwoners laagdrempelig en dichtbij huis toegankelijk

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.2.1 We geven uitvoering aan de Visie Maatschappelijk Vastgoed

In 2024 is de visie in de gemeenteraad vastgesteld. Hierin wordt een aantal actiepunten benoemd die vanaf 2025 worden uitgevoerd.

B25 | 2.2.2 We zorgen ervoor dat de uitvoering van het dorpshuizenbeleid plaatsvindt in samenhang met de Maatschappelijke Agenda

Samen met de exploitant van het maatschappelijk vastgoed wordt het vastgoed zo veel mogelijk ingezet om de gemeentelijke doelstellingen op het terrein van sport, zorg, cultuur, veiligheid en vrije tijd te bereiken.

B25 | 2.2.3 We zetten de beschikbare capaciteit van dorpshuizen maximaal multifunctioneel in

We streven naar een zo hoog mogelijke bezetting van het maatschappelijk vastgoed. Maatschappelijk vastgoed is bij voorkeur drie dagdelen per dag en zeven dagen per week in gebruik. Alleen indien wettelijk noodzakelijk worden monofunctionele ruimten ter beschikking gesteld.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 2.3 Een gezonde omgeving en gezonde en vitale leefstijl met voldoende ruimte voor sport en bewegen

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.3.1 We realiseren groene speelpleinen bij onderwijsgebouwen

Op basis van de wens van de raad is een budget beschikbaar van 300.000 euro voor het realiseren van groene speelpleinen. Scholen kunnen een bedrag van maximaal 30.000 euro ontvangen als zij kiezen voor het vergroenen van hun speelplein en het speelplein openstellen voor de buurt.

B25 | 2.3.2 We verlenen medewerking aan de vervanging van de accommodatie van CSW

Het clubgebouw van CSW is verouderd en is aan vernieuwing toe. Het vernieuwen van het clubgebouw en kleedruimtes wordt gerealiseerd in combinatie met de bouw van een supermarkt op het parkeerterrein.

B25 | 2.3.3 We realiseren een netwerk van organisaties dat actief bezig is met Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst (JOGG)

Het netwerk maakt de omgevingen waar de kinderen en jongeren vaak komen (thuis, school, opvang, sport, buurt, werk, vrije tijd en media) gezonder. Door op deze plekken te beginnen wordt de gezonde keuze, de gewone keuze. Met als doel een jeugd die gezond opgroeit in een omgeving waarin aandacht is voor gezonde voeding, voldoende beweging, ontspanning en slaap.

B25 | 2.3.4 We bieden valpreventieve interventies aan inwoners om de kans op vallen te verkleinen
De gemeente heeft de taak gekregen om de Ketenaanpak Valpreventie in te richten voor haar inwoners van 65 jaar en ouder met een valrisico. Dit is vastgelegd in het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

B25 | 2.3.5 We voeren de ambities uit die zijn opgenomen in het Lokaal Sportakkoord
In 2023 is het Sportakkoord II De Ronde Venen 2023-2026 vastgesteld. We geven uitvoering aan het Lokaal Sportakkoord II. We richten ons op de volgende thema's:

1. Inclusie en diversiteit
2. Vaardig in bewegen
3. Ruimte om te sporten
4. Vitale sport-/beweegaanbieders & Veilig sportklimaat

B25 | 2.3.6 We zorgen voor een dekkend AED-netwerk
In 2025 worden de laatste 'witte vlekken' (waar AED's een te grote afstand van elkaar hebben) opgelost en worden de oudste AED's vervangen. Daarnaast vindt er regulier onderhoud plaats.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 2.4 Een inclusieve gemeente waar iedereen mee kan doen

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.4.1 We voeren de Groene Hart Pas in om minimaregelingen laagdrempelig toegankelijk te maken

De Groene Hart Pas wordt ingevoerd om de toegang tot de minimaregelingen te vereenvoudigen, zodat inwoners actief en laagdrempelig gebruik kunnen maken van de minimaregelingen.

B25 | 2.4.2 We ondersteunen en begeleiden inburgeraars vanaf het begin van het inburgeringstraject
We voeren ook in 2025 de Wet inburgering 2021 uit en zorgen ervoor dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk meedoen in de samenleving. We bieden taalonderwijs aan voor het leren van de Nederlandse taal. Hierdoor hebben zij betere kansen op de Nederlandse arbeidsmarkt.

B25 | 2.4.3 We voeren de inclusie-agenda uit en zorgen ervoor dat de inclusie-doelstellingen zoveel mogelijk geborgd worden

We organiseren laagdrempelige en toegankelijke ontmoetingsplekken en activiteiten voor inwoners. Daarnaast worden trainingen en bijeenkomsten georganiseerd om het bewustzijn te vergroten bij medewerkers van de gemeente, vrijwilligers en inwoners. Per inclusie-doelstelling beoordelen we hoe en waar de inzet (gemeente, maatschappelijke partners) geborgd kan worden.

B25 | 2.4.4 We voeren het nieuwe beleidsplan Armoede en Schulden uit

Eind 2024 wordt het beleidsplan Armoede en Schulden vastgesteld voor 2025 tot en met 2028. Hier wordt uitvoering aan gegeven in 2025.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 2.5 Toekomstbestendige (maatschappelijke) voorzieningen

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.5.1 We bereiden ons voor op de zorgplicht voor bibliotheken en stellen daarvoor een aanpak op

Gemeenten moeten zorgen voor voldoende en volwaardige bibliotheken. Dit wordt nader geconcretiseerd. Als dat nodig is wordt een plan van aanpak opgesteld.

B25 | 2.5.2 We sluiten vraag en aanbod op het gebied van wonen, welzijn en zorg op elkaar aan op basis van de Woonzorgvisie

We werken aan deze actie door het opstellen van een uitvoeringsagenda in samenwerking met maatschappelijke partners, inwonersgroepen en bedrijven. De uitvoeringsagenda bestaat uit concrete samenwerkingsafspraken

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 2.6 Culturele activiteiten dragen bij aan onze maatschappelijke doelen

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.6.1 We voeren het beleidsplan Kunst en Cultuur uit

In 2024 is het nieuwe beleidsplan Kunst en Cultuur vastgesteld. De ambities in het plan worden in 2025 uitgevoerd.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 2.7 Een versterkt opvoedklimaat rond gezinnen, in wijken en op scholen

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.7.1 We voeren het programma Kansrijke Start uit.

We maken in 2025 een regionale ketenaanpak Kansrijke Start en we versterken de samenwerking tussen professionals door netwerkoverleggen en bijeenkomsten te organiseren die zorgen voor deskundigheidsbevordering. Door integraal samen te werken ondersteunen we (aanstaande) ouders op de ontwikkeling van het kind tijdens de zwangerschap en de periode daarna.

B25 | 2.7.2 We zorgen voor kennis en ondersteuning van (eenouder) gezinnen bij opvoedingszaken in alle leeftijdsfasen

We zetten in 2025 verder in op ondersteuning, begeleiding en deskundigheidsbevordering van ouders. Dit met als doel hen zelfredzaam en sterk te maken als opvoeder. Ouders kunnen hiervoor terecht bij onze maatschappelijke partners (in het voorveld).

B25 | 2.7.3 We signaleren problemen vroegtijdig door een sterk netwerk van vrij toegankelijke zorg, waardoor hulp tijdig kan worden ingezet

We zetten in op vroegsignalering doordat er een screening door onze logopedisten op de voorschoolse opvang en basisschool wordt uitgevoerd. Daarnaast zetten wij jeugdconsultanten in het onderwijs in zodat ouders en onderwijs makkelijk contact met de gemeente kunnen leggen. Verder is door inzet van de praktijkondersteuner GGZ Jeugd bij de huisarts de stap naar gesprekken en informatie laagdrempeliger gemaakt

B25 | 2.7.4 We zetten in op het verminderen van overlastgevend gedrag door jongeren door hangjongeren, risicogroepen en vroegtijdig schoolverlaters mogelijkheden en activiteiten te bieden.

Wij zetten in op jongerenwerk voor ondersteuning en voorlichting voor begeleiding naar werk of terug naar school. Om overlast op straat te voorkomen en het risico te verminderen dat er aanwas komt van jongeren die strafbare feiten plegen, zetten wij in op jongerenwerkers op straat en wordt er samengewerkt met Boa's en wijkagenten.

B25 | 2.7.5 We zetten in op praktijkondersteuning bij alle huisartsenpraktijken in de gemeente

Door de inzet van praktijkondersteuning GGZ Jeugd bij de huisartsen zorgen we voor verlengstuk van het Lokale team bij de huisartsen. Hiermee versterken we de samenwerking met de huisartsen en zorgen voor laagdrempelige GGZ Jeugd zorg wat ook beter aansluit bij de hulpvragen van jeugdigen.

B25 | 2.7.6 We hebben meer grip op de kosten voor het uitvoeren van de Jeugdwet

Voor de zomer 2024 is een plan van aanpak gepresenteerd met (financiële) maatregelen. Hierin worden de mogelijkheden en acties toegelicht om meer inzicht en grip te krijgen op de kosten binnen de Jeugdzorg.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 2.8 Kinderen ontwikkelen hun talenten optimaal

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.8.1 We voeren het uitvoeringsprogramma van de Regionaal Educatieve Agenda (REA) uit

In het najaar van 2024 is er meer duidelijkheid over de actiepunten voor 2025 op basis van de REA.

B25 | 2.8.2 We zetten in op het verlagen van motorische achterstanden bij kinderen

Motorische remedial teaching (MRT) is toegankelijk voor kinderen met zeer lage motorische ontwikkeling.

B25 | 2.8.3 We voeren de samenwerkingsagenda Onderwijs 2023-2026 uit

In samenwerking met de schoolbesturen voeren wij de samenwerkingsagenda Onderwijs uit. De speerpunten voor de uitvoering in 2025 worden in de loop van 2024 samen met de schoolbesturen geformuleerd.

B25 | 2.8.4 We versterken de toezichhoudende rol van onze gemeente waar het gaat om onderwijs en kinderopvang

Wij maken hiervoor afspraken met onderwijs en kinderopvang, die vooral gericht zijn op onderwijsachterstanden, VVE, integratie, segregatie, inschrijvings- en toelatingsbeleid en de spreiding van nieuwkomers.

Programma 2 | Indicatoren

Bij dit programma horen de volgende landelijke indicatoren:

- Onderwijs:
 - Absoluut verzuim.
 - Relatief verzuim.
 - Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers).
- Sport, cultuur en recreatie:
 - Niet-sporters.
- Sociaal domein:
 - Banen.
 - Jongeren met een delict voor de rechter.
 - Kinderen in uitkeringsgezin.
 - Netto arbeidsparticipatie.
 - Werkloze jongeren.
 - Personen met een bijstandsuitkering.
 - Lopende re-integratievoorzieningen.
 - Jongeren met jeugdhulp.
 - Jongeren met jeugdbescherming.
 - Jongeren met jeugdreclassering.
 - Cliënten met een maatwerkarrangement Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Deze indicatoren, samen met die van andere programma's, zijn opgenomen in de financiële begroting.

Programma 2 | Verbonden partijen

Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Regio Utrecht (GGDrU)

GGD regio Utrecht (GGDrU) is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de 26 gemeenten in de regio Utrecht. De GGD voert de volgende taken uit:

- De organisatie van gezondheidszorg bij rampen, in samenwerking met andere veiligheidsorganisaties.
- Het voorkomen en bestrijden van ziektes en epidemieën.
- De jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar.
- Het monitoren van de lokale en regionale gezondheidstoestand.
- Inspectie van de Kindercentra en Wmo-toezicht.

Kansis (Stichting Beschut Werk)

Bij Kansis werken mensen die onder de Participatiewet vallen of die zijn aangewezen op een beschutte werkomgeving en mensen die een opstap naar de arbeidsmarkt nodig hebben. Bij Kansis werken circa 15 inwoners van onze gemeente met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Werkzaamheden die zij verrichten zijn onder andere: in- en ompakwerkzaamheden, montage- en assemblagewerkzaamheden, magazijnwerkzaamheden, catering- en schoonmaakwerkzaamheden.

Kansis Groen (Stichting Groenwerk)

Bij Kansis Groen werken circa 7 inwoners van onze gemeente met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Zij verrichten werkzaamheden in de openbare groenvoorziening. Inwoners met een Participatiewet-uitkering kunnen re-integratie trajecten volgen bij Kansis en Kansis Groen waardoor zij een stap kunnen zetten op de participatieladder.

Stichting Ons Dorpshuis (sociaal cultureel centrum De Boei)

Stichting Ons Dorpshuis (De Boei) verzorgt de huisvesting van activiteiten in het Sociaal Domein, met name ten behoeve van de kern Vinkeveen. In 2025 wordt een plan ontwikkeld waarin de capaciteit van De Boei maximaal multifunctioneel wordt ingezet. Concreet betekent dit dat instellingen die nu eigen accommodaties hebben in De Boei zullen worden gehuisvest.

Programma 2 | Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	63.604	57.448	56.494	57.172
Baten	16.819	11.764	11.489	11.485
Saldo van programma 2	-46.785	-45.683	-45.005	-45.686

Programma 2 | Wat zijn de financiële risico's?

In onderstaande tabel is opgenomen de top vijf van risico's behorend bij dit programma. Een totaaloverzicht van alle risico's is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Nr.	Onderwerp	Uitgangspunten	Risico x € 1.000
1.	Openeinderegelingen sociaal domein - Jeugdwet.	In totaal wordt er voor circa € 16 mln. aan beschikkingen per jaar verleend in de jeugdwet. De ervaring leert dat er voor circa 80% van de afgegeven beschikkingen daadwerkelijk zorg wordt geleverd en wordt gefactureerd (reden: minder lange trajecten nodig dan verwacht, wachtlijsten, verhuizingen, enz.). In de risicoparagraaf houden we rekening met het scenario dat 85% van de beschikte zorg daadwerkelijk wordt verleend van de afgegeven beschikkingen.	800
2.	Door financiële problemen wordt een afgegeven borg- of garantstelling opgeëist - Stichting Sporthuis Abcoude.	De gemeente staat garant voor twee bankleningen die zijn gesloten voor een sporthuis. Als uitgangspunt is genomen, dat 10% van de borgstelling wordt opgenomen in de risicoparagraaf.	480
3.	Openeinderegelingen sociaal domein - Regeling Participatiewet/werk en inkomen.	Van de openeinderegeling wordt een stijging van 5% van het aantal inwoners in de bijstand opgenomen als risico op overschrijding.	287
4.	Openeinderegelingen sociaal domein - Wet WMO.	Vanwege de vergrijzing en het langer thuis wonen nemen de kosten voor WMO toe. Het kan voorkomen dat er onverwacht meer maatwerkvoorzieningen worden aangevraagd dan andere jaren en dan begroot (bijvoorbeeld meer aanvragen voor woningaanpassingen). In de risicoparagraaf is een onverwachte overschrijding van 5% van het budget als uitgangspunt genomen.	280

Nr.	Onderwerp	Uitgangspunten	Risico x € 1.000
5.	Overige risico's programma 2.	Overige risico's die behoren in programma 2.	1.144
Totaal			2.991

Programma 3 | Veiligheid

Programma 3 | Welk maatschappelijk effect willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 3.1 Inwoners, ondernemers en bezoekers voelen zich veilig

Met het vaststellen van het Integraal Veiligheidsplan aan het begin van de bestuursperiode zijn de autonome- en beleidsontwikkelingen vastgelegd voor het programma Veiligheid.

Actie(s) voor 2025

B25 | 3.1.1 We onderzoeken vaartoezicht op de Vinkeveense Plassen in eigen beheer

We doen onderzoek naar de mogelijkheid om het vaartoezicht op de Vinkeveense Plassen (VVP) in eigen beheer van de gemeente te brengen. Per 1 januari 2023 is het vaartoezicht overgegaan van Recreatieschap Midden Nederland naar Staatsbosbeheer. Gelet op de daarin gemaakte afspraken zal dit onderzoek uiterlijk in 2025 van start gaan.

B25 | 3.1.2 We doen onderzoek naar een gezamenlijk gebouw aan de Vinkeveense Plassen

We onderzoeken of een centraal gebouw voor handhaving, toezicht en incidentbestrijding voor de VVP (eiland 4) toegevoegde waarde kan hebben.

B25 | 3.1.3 We houden een veiligheidsscan en belevingsmonitor

We houden een veiligheidsscan en onderzoeken de veiligheidsbeleving onder inwoners en ondernemers te vergelijken met de resultaten van de vorige meting. De uitkomsten van dit onderzoek die eind 2025 bekend zijn, gebruiken we als input voor het nieuw op te stellen Integraal Veiligheidsplan in 2026.

Programma 3 | Indicatoren

Bij dit programma horen de volgende landelijke indicatoren:

- Veiligheid:
 - Verwijzingen Halt.
 - Winkeldiefstallen.
 - Gewelddsmisdrijven.
 - Diefstallen uit woning.
 - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte).

Deze indicatoren, samen met die van andere programma's, zijn opgenomen in de financiële begroting.

Programma 3 | Verbonden partijen

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

De Veiligheidsregio Utrecht is een samenwerkingsverband van en voor alle 26 Utrechtse gemeenten in de provincie Utrecht. De VRU draagt zorg voor een adequate brandweezorg en een goed voorbereide crisisbeheersingsorganisatie.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Regio Utrecht (ZVHRU)

In het Veiligheidshuis werken de aangesloten organisaties (politie, gemeente, reclassering, raad voor de kindbescherming etc.) op één fysieke plek samen om preventie, repressie en nazorg naadloos op elkaar te laten aansluiten. Het doel daarbij is om recidive voorkomen, leefomstandigheden te verbeteren en het structureel aanpakken van achterliggende problemen bij de verdachte.

Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen (SBB)

De Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen staat voor het bevorderen van het ongestoorde gebruik van goederen en zaken op het bedrijventerrein De Ronde Venen door de bij de stichting aangesloten ondernemingen.

Programma 3 | Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	4.996	5.202	5.207	5.228
Baten	79	79	79	79
Saldo van programma 3	-4.917	-5.122	-5.127	-5.149

Programma 3 | Wat zijn de financiële risico's?

In onderstaande tabel is opgenomen de top vijf van risico's behorend bij dit programma. Een totaaloverzicht van alle risico's is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Nr.	Onderwerp	Uitgangspunten	Risico x € 1.000
1.	Revitalisering en huurkwestie woonwagens.	Bij verliezen van de rechtszaak moet de gemeente een bedrag aan de winnende partij betalen. De omvang van dit bedrag is uiterst onzeker.	500
2.	Het moeten bij financieren bij een niet sluitende begroting van de Gemeenschappelijke Regeling - VRU.	Gemeenschappelijke regelingen kunnen te maken krijgen met onverwachte kostenstijgingen, die worden verhaald op de gemeente. Als uitgangspunt wordt 10% van de deelnemersbijdrage genomen.	300
3.	Juridische procedures volgend uit de nieuwe omgevingswet/participatie. "Right to Challenge".	Dit is nieuw en opkomend in de juridische wereld. De kosten voor de gemeente als iemand een zaak aanvecht wordt geschat tussen de € 50.000 en € 75.000.	62,5
4.	Juridische procedures volgend uit de wet "openbaarheid van wegen"	Bij verliezen van de rechtszaak moet de gemeente een bedrag aan de winnende partij betalen. De omvang van dit bedrag is uiterst onzeker.	50
5.	Overige risico's programma 3.	Overige risico's die behoren in programma 3.	125
Totaal			1.037

Programma 4 | Bestuur en bedrijfsvoering

Programma 4 | Welk maatschappelijk effect willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 4.1 Inwoners praten mee

Actie(s) voor 2025

B25 | 4.1.1 We evalueren het inwonerparticipatiebeleid

We starten met de evaluatie van het inwonerparticipatiebeleid in het laatste kwartaal van 2024. Begin 2025 presenteren we de uitkomsten van de evaluatie van het inwonerparticipatiebeleid en bepalen we op basis van deze evaluatie de inzet voor 2025.

Maatschappelijk effect voor 2025

B25 | 4.2 Een moderne en klantgerichte gemeente

Actie(s) voor 2025

B25 | 4.2.1 We vergroten de efficiëntie en effectiviteit van de dienstverlening

We starten met een verbeterteam. Het verbeterteam herkent knelpunten in werkprocessen en verbetert de samenwerking. We maken werkprocessen efficiënter en kwalitatief beter.

B25 | 4.2.2 We evalueren de komst van De Luistertafel

In 2024 zijn we gestart met De Luistertafel. Soms hebben inwoners het gevoel dat ze geen antwoord krijgen op hun vraag of van het kastje naar de muur worden gestuurd. De Luistertafel is de plek om het te bespreken. Het hoofddoel is dat inwoners zich gehoord en gezien voelen, daarbij ontvangen inwoners snel een duidelijke reactie van de gemeente. We verbeteren continue door inwoners die langskomen bij De Luistertafel te vragen naar hun ervaring. In 2025 presenteren we de evaluatie van De Luistertafel.

B25 | 4.2.3 We organiseren onze dienstverlening dicht(er)bij

We willen dat de gemeentelijke dienstverlening dichtbij, laagdrempelig en toegankelijk is. Om die reden verkennen we de mogelijkheden om op 2 locaties in de gemeente (een deel van) de dienstverlening dicht(er)bij te organiseren.

Programma 4 | Indicatoren

Bij dit programma horen de volgende landelijke indicatoren:

- Bestuur en ondersteuning:
 - Formatie.
 - Bezetting.
 - Apparaatskosten.
 - Externe inhuur.
 - Overhead.

Deze indicatoren zijn opgenomen in de paragraaf *Bedrijfsvoering*.

Programma 4 | Verbonden partijen

Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen (RHC VV)

Het gezamenlijk uitvoeren van de Archiefwet 1995 en het adequaat aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijk archief is de opdracht voor het RHC VV. In het kader van de digitale overheid richt het RHC zich ook op de digitalisering van de archieffunctie; een duurzame opslag en toegankelijkheid van het digitale archief. In 2019 is de beleidsvisie 2020 - 2024 vastgesteld. De uitgangspunten zijn taakuitvoering op basisniveau, soberheid, maatwerk en de erfgoedtaak meer in balans brengen. Speerpunt in de periode 2025-2028 blijft het verder ontwikkelen van het toezicht, digitaal informatiebeheer en de digitale dienstverlening.

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond & Kennemerland (RIJK)

Door samenwerking en ondersteuning bij inkoop en aanbesteding worden kwalitatief en kwantitatief goede resultaten behaald. Dit gebeurt met behulp van de Nota Inkoopbeleid van de gemeente De Ronde Venen voor de periode 2024 - 2030.

Amstelland-Meerlandenoverleg

Via de samenwerking Amstelland-Meerlandenoverleg (AM) wordt de relatie met de buurgemeenten in de provincie Noord-Holland versterkt op onder andere de thema's verkeer (incl. openbaar vervoer), ruimte, wonen, economie en recreatie. Bijkomend voordeel van deze samenwerking is, dat de AM-regio onderdeel is van de Metropool Regio Amsterdam (MRA), waardoor De Ronde Venen, alhoewel wij geen deelnemer zijn van de MRA, als buurgemeenten van de MRA meer bestuurlijke contacten met de MRA heeft en ook meer bekendheid heeft met hetgeen in de MRA speelt.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Bij de samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) functioneert de VNG als een vraagbaak voor de gemeente en faciliteert met bijvoorbeeld modelverordeningen. Daarnaast is zij gesprekspartner voor de Rijksoverheid op onderwerpen die alle gemeenten aangaan. Daarnaast zet de VNG zich in voor de financiële verhoudingen tussen het Rijk en gemeenten. We trekken hierin gezamenlijk op om te zorgen dat de uitvoeringskracht en financiële slagkracht van de gemeenten in beeld blijft bij het Rijk.

Gemeentebelastingen Amstelland

In een dienstverleningsovereenkomst is vastgelegd dat via een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie, genaamd Gemeentebelastingen Amstelland, de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) tijdig en rechtmatig plaatsvinden.

BNG Bank

De BNG Bank is de huisbankier van de gemeente.

N.V. Vitens

Vitens draagt bij aan de drinkwatervoorziening en –kwaliteit. Zij leveren drinkwater aan bijna 6 miljoen klanten in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht en Overijssel en enkele gemeenten in Drenthe en Noord-Holland.

U10

De U10 werkt als een bestuurlijk netwerk. Ook werkt de U10 samen met andere overheden en private partners. Wij werken samen in U10-verband aan het realiseren van lokale opgaven door gemeenschappelijke onderwerpen en belangen te verkennen en op basis hiervan gemeenschappelijke ambities te formuleren en activiteiten te ondernemen.

Programma 4 | Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	25.076	24.968	25.235	25.543
Baten	969	1.119	1.200	1.135
Saldo van programma 4	-24.107	-23.848	-24.035	-24.408

Programma 4 | Wat zijn de financiële risico's?

In onderstaande tabel is opgenomen de top vijf van risico's behorend bij dit programma. Een totaaloverzicht van alle risico's is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Nr.	Onderwerp	Uitgangspunten	Risico x € 1.000
1	Extra onvoorziene personele uitgaven	Als gemeente heb je continue te maken met veranderende complexiteit (bijvoorbeeld omgevingswet) verzuim (zwangerschap, ziekte, sabattical) en verloop (andere baan of pensionering). Dit zorgt ervoor, dat er op korte termijn meer ingehuurd moet worden dan voorzien. Als uitgangspunt is 2% v/d loonsom genomen.	600
2	Toegang tot informatie wordt geblokkeerd door malware cyberaanval.	Bedrijven en organisaties worden continue aangevallen met phishingmails en andere pogingen om de bedrijfsvoering te verstoren. Indien een aanval succes is, dient de gemeente kosten te maken voor herstel van de systemen. De kosten hiervan zijn uiterst onzeker. Voor een geslaagde cybercrime aanval wordt € 500.000 meegenomen in de risicoparagraaf.	500
3	Cybercrime (aanvallen) en verstoring of uitval bij derden zoals ketenpartners, leveranciers en samenwerkingsverbanden, waardoor ons bedrijfsvoeringsproces wordt verstoord.	Er worden op het gebied van informatieveiligheid afspraken gemaakt en periodiek gecontroleerd of de afspraken op papier in de praktijk worden nagekomen. We laten samenwerkingsverbanden niet alleen verantwoording afleggen over de doelen en de middelen, maar ook over informatiebeveiliging en privacy. We maken gebruik van de kracht van het collectief en standaardiseren wat mogelijk is. Voor een verstoring van ons bedrijfsproces dat via een	250

Nr.	Onderwerp	Uitgangspunten	Risico x € 1.000
		ketenpartner of leverancier loopt wordt geschat op € 250.000.	
4	inkopen/aanbesteding risico overstappen andere leverancier waardoor er hogere kosten zijn dan voorheen.	Bij het opnieuw aanbesteden van software, is de kans aanwezig dat bij een huidige leverancier gebleven kan worden of dat we dienen over te stappen naar een nieuwe softwareleverancier. Een overstap naar een nieuwe leverancier brengt hogere kosten voor training en implementatie met zich mee. De extra kosten worden geschat op € 200.000 per jaar.	200
5	Overige Risico's Programma 4.	Financiële impact ingeschat.	1.012
Totaal			2.562

Programma 5 | Financiën

Programma 5 | Wat mag het kosten?

Een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen is opgenomen in de financiële begroting.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	1.528	1.621	1.569	1.590
Baten	94.423	91.303	92.453	93.793
Saldo van baten en lasten	92.895	89.682	90.884	92.203
Stortingen	0	4.000	6.049	943
Onttrekkingen	7.216	1.037	469	419
Mutaties reserves	7.216	-2.963	-5.580	-524
Saldo van programma 5	100.111	86.719	85.305	91.680

Programma 5 | Wat zijn de financiële risico's?

In onderstaande tabel is opgenomen de top vijf van risico's behorend bij dit programma. Een totaaloverzicht van alle risico's is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Nr.	Onderwerp	Uitgangspunten	Risico x € 1.000
1.	Onzekerheden uitkeringen van het Rijk.	Onvoorspelbaarheid van het overheidsbeleid neemt toe. We zien steeds meer gelden geoormerkt worden in SPUKs. Daarnaast zijn er nog geen aanwijzingen dat vanaf 2026 e.v. iets geregeld gaat worden om lokale overheden te compenseren. Hiervoor is een bedrag gereserveerd voor deze onzekerheden.	3.000
2.	Terugbetaling na verantwoording doelluitkeringen vanwege fouten, ziekte, nalatigheid, niet behalen van het doel of andere omstandigheden.	De gemeente heeft in 2023 circa 25 specifieke uitkeringen van het Rijk en circa 16 van de provincie. Elke regeling heeft zijn eigen verantwoordingseisen, zijn eigen voorwaarden en zijn eigen administratie. Het onjuist, onvolledig of niet tijdig verantwoorden van 1 van deze ruim 40 regelingen heeft financiële impact. Hiervoor wordt € 500.000 meegenomen als risico.	500

Nr.	Onderwerp	Uitgangspunten	Risico x € 1.000
3	Financieringsrisico benodigde geldleningen.	Om de toekomstige investeringen te financieren lenen we als gemeente geld. De totale omvang van benodigde geldleningen hebben we goed in beeld. Echter hangt de omvang van de leningsbehoefte sterk af van de betaalmomenten. Hierdoor kan het voorkomen dat betaalmomenten later of eerder dan gepland plaatsvinden. Voor de stijging van de rente is rekening gehouden met een risico van € 300.000.	300
4	Risico door onvoldoende fiscale kennis die kan leiden tot fouten in belastingaangiften en verkeerde belastingconstructies.	Het belastinglandschap van een gemeente is behoorlijk complex. Hierdoor wordt fiscale kennis ingehuurd bij een gespecialiseerde partij. Desalniettemin hangen aan het maken van fouten in de administratie, facturering of de aangifte consequenties. De financiële impact van een consequentie wordt geschat op circa € 100.000.	100
5	Er zijn geen overige risico's meer in programma 5.	-	-
Totaal			3.900

Paragrafen

1 | Lokale heffingen

Het doel van deze paragraaf is om de gemeenteraad, de inwoners en de provincie inzicht te geven in de ontwikkeling van de gemeentelijke belastingen en heffingen.

- Lokale heffingen hebben als doel middelen te verwerven waarmee de gemeente uitgaven kan doen om gemeentelijke taken uit te voeren. Ze vormen daarmee een belangrijke bron van inkomsten voor de gemeente. De lokale lasten worden vooral door inwoners maar ook door bedrijven opgebracht.
- De invoering, wijziging of intrekking van een lokale heffing vindt plaats via een door de gemeenteraad vast te stellen verordening.
De lokale heffingen bestaan uit gemeentelijke belastingen, rechten en retributies.
- Gemeentelijke belastingen kunnen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding ongebonden dan wel gebonden is. Ongebonden lokale heffingen, zoals de onroerendzaakbelasting (OZB) en forensenbelasting, rekenen we tot de algemene dekkingsmiddelen, omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De besteding ervan is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Hiervoor geldt het uitgangspunt dat ze kostendekkend zijn.
- Rechten en retributies zijn vergoedingen voor door de gemeente verrichte diensten. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in deze rechten en retributies. Het beleid is gericht op een rechtvaardige verdeling van deze kosten.
- De tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffingen worden geraamd op basis van het uitgangspunt dat wordt gestreefd naar 100% kostendekking.
- Volgens de Kadernota 2025 zullen de inkomsten uit lokale heffingen met € 1.500.000 toenemen, wat is deels doorberekend in de onroerendzaakbelastingen en deels in de toeristenbelasting.
- De voor 2025 geldende tarieven voor de overige belastingen en rechten stijgen met een inflatiecorrectie van 3,5%, uiteraard met uitzondering van die tarieven, die het Rijk heeft vastgesteld of gemaximeerd. De overige uitzonderingen worden toegelicht in het voorstel tot vaststelling van de belasting- en legesverordeningen 2025. Hiermee wordt de beslisboom van het coalitieakkoord gevolgd.

Meerjarig overzicht van de opbrengst van lokale heffingen (bedragen x € 1.000)

Heffing	2023	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Ongebonden heffingen</i>						
01 Onroerende zaakbelasting:						
• Woningen	6.476	6.386	7.805	7.805	7.805	7.805
• Niet-woningen	4.412	4.627	5.295	5.295	5.295	5.295
02 Forensenbelasting	440	351	465	465	465	465
03 Roerende zaakbelasting	78	78	82	82	82	82
04 Parkeerbelasting	34	16	37	7	7	7
<i>Gebonden heffingen</i>						
05 Afvalstoffenheffing	6.361	6.202	6.515	6.579	6.643	6.708
06 Riool- en waterzorgheffing	5.055	5.514	5.759	6.006	6.257	6.511
07 Leges wonen en bouwen	965	892	2.159	3.757	3.901	3.470
08 Leges burgerzaken (incl. rijksleges)	564	901	899	1.049	1.130	1.065
09 Toeristenbelasting:						
• Landtoeristenbelasting	511	553	708	708	708	708
• Watertoeristenbelasting	97	69	114	114	114	114
10 Begraafplaatsrechten	311	386	431	431	431	431
11 Overige leges	172	316	371	372	372	372
12 Bedrijveninvesteringszones (BIZ)	111	110	110	110	110	110
13 Marktgeden	8	58	58	59	59	59

01 | Onroerendezaakbelasting voor woningen en niet-woningen

- *Algemeen*

De onroerendezaakbelasting (OZB) is een algemene heffing, die wordt bepaald aan de hand van de in de begroting vastgestelde opbrengst en de WOZ-waarden van de objecten in de gemeente. In de begroting stellen we de opbrengst vast. Daarbij wordt de opbrengst van 2023 vermenigvuldigd met een indexatie en vindt er een correctie plaats naar aanleiding van de stijging van het aantal objecten (peildatum is 1 januari 2024 voor de begroting 2025). Het tarief wordt vervolgens bepaald door de gewenste opbrengst te delen door de totale WOZ-waarde. Dit betekent bij een stijging van de WOZ-waarde een lager tarief en bij daling van de WOZ-waarde een hoger tarief wordt vastgesteld. Als de opbrengst achteraf hoger blijkt te zijn dan waar mee gerekend was, dan levert dit eenmalig een voordeel op, maar het jaar er na vindt een neerwaartse bijstelling van het tarief plaats. Deze werkwijze geldt voor zowel woningen als niet-woningen.

- *Woningen | Indicatie tarief*

Ter verduidelijking van de berekening van de OZB-inkomsten en de bijbehorende tarieven, is de berekening in de onderstaande tabel weergegeven. Het belastingtarief hangt af van de ontwikkeling van de WOZ-waarden, die voortdurend worden bijgewerkt. Aan het einde van 2024 zal een tariefvoorstel worden gedaan, waarin de meest recente WOZ-waarden worden meegenomen.

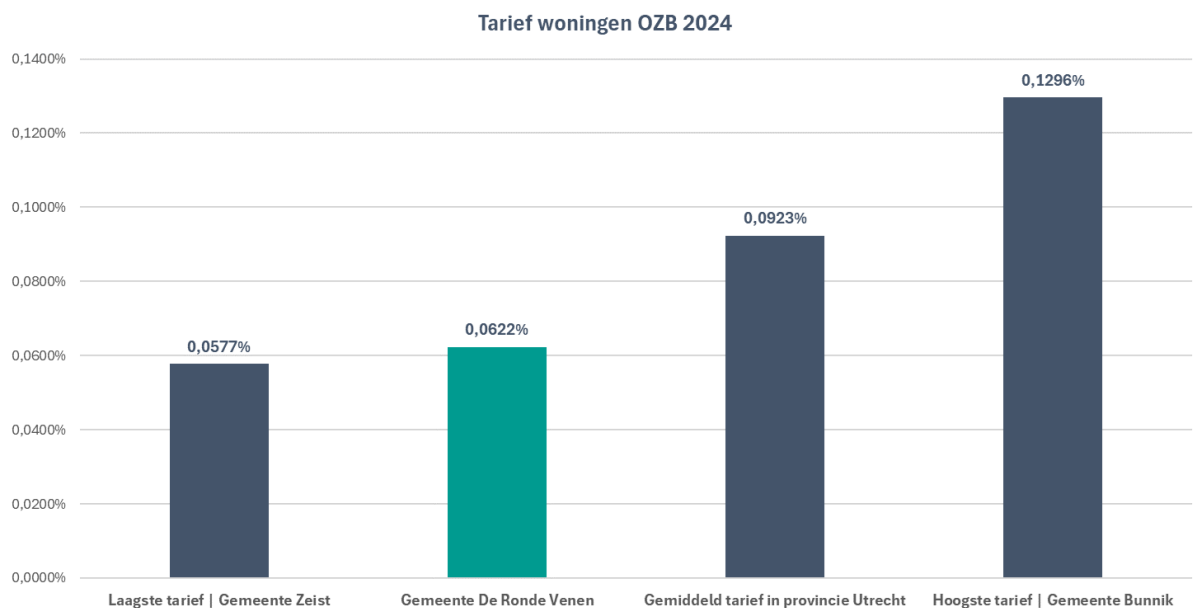
Berekening OZB voor woningen (bedrag x € 1.000)	
• Basis opbrengst meerjarenraming	6.596
• Areaaluitbreiding (167 woningen in 2023)	54
• Kadernota 2025 (Verhogen inkomsten)	891
• Indexering 3,5%	264
Gewenste opbrengst	7.805
Indicatie WOZ-waarden per 1/1/2024	10.745.000
Indicatie tarief 2025	0,0726%

- *Woningen | Onroerendezaakbelasting voor woningen en de relatie met de algemene uitkering*

- Alle gemeenten ontvangen van het Rijk een algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit is de belangrijkste inkomstenpost voor iedere gemeente. De hoogte van de rijksbijdrage bestaat uit een genormeerd kosten georiënteerd bestanddeel waarvan de genormeerde OZB-inkomsten worden afgetrokken. Het kosten georiënteerde bestanddeel wordt bepaald door verschillende variabelen; aantal inwoners en woningen, leeftijdsopbouw, aantal bijstandontvangers, centrumfunctie, etc.

- Het genormeerde OZB-inkomsten bestanddeel wordt bepaald door een genormeerd landelijk uniform rekentarief over de WOZ-waarden in de gemeente. De aftrekpost voor 2025 is € 7,9 miljoen. Het tarief is voor alle gemeenten gelijk. Verschillen tussen gemeenten in de OZB-aftrekpost worden daardoor alleen bepaald door verschillen in de waarden van onroerende zaken. De tarieven die de gemeenten werkelijk in rekening brengen bij de gebruikers en eigenaren van onroerende zaken spelen hierbij geen enkele rol. Dit betekent dat wanneer een gemeente het OZB-tarief verhoogt of verlaagt dat geen gevolgen voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds heeft. Alleen als de waarde verandert, door hertaxatie of door nieuwbouw of sloop, verandert de algemene uitkering.
- *Woningen | Onroerendezaakbelasting voor woningen in vergelijking met omliggende gemeenten*

De grafiek hieronder toont de onroerendezaakbelastingtarieven voor woningen in 2024, vergeleken met die in omliggende gemeenten in de provincie Utrecht, gebruikmakend van de 'Atlas van de lokale lasten 2024'. Deze atlas is opgesteld door een onafhankelijk onderzoeksinstituut verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. De 'Atlas van de lokale lasten 2025' zal in het voorjaar van 2025 verschijnen, en de bevindingen zullen worden meegenomen in de volgende begroting.



- *Niet-woningen | Indicatie tarief niet-woningen*

De onderstaande tabel geeft inzicht in de berekening van de OZB-inkomsten voor niet-woningen en de daarmee samenhangende tariefstelling. Het heffingstarief hangt af van de ontwikkeling van de WOZ-waarden, die voortdurend worden bijgewerkt. Aan het einde van 2024 zal een tariefvoorstel worden gepresenteerd dat de meest recente WOZ-waarden omvat.

Berekening OZB voor niet-woningen (bedrag x € 1.000)

	Eigenaren	Gebruikers	Samen
• Basis opbrengst meerjarenraming	2.705	1.802	4.507
• Kadernota 2025 (Verhogen inkomsten)	366	243	609
• Indexering 3,5%	107	72	179
Gewenste opbrengst	3.178	2.117	5.295
Indicatie WOZ-waarden per 1/1/2024	1.121.000	1.026.000	
Indicatie tarief 2025	0,2835%	0,263%	0,4898%

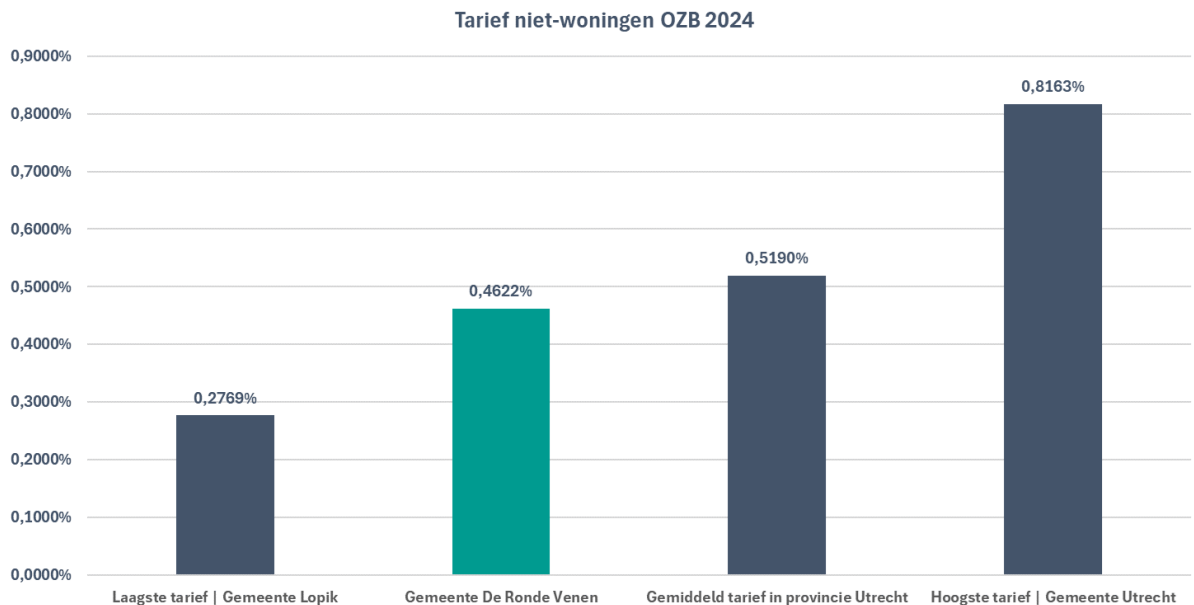
- *Niet-woningen | Onroerendezaakbelasting voor niet-woningen en de relatie met de algemene uitkering*

- Alle gemeenten ontvangen van het Rijk een algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit is de belangrijkste inkomstenpost voor iedere gemeente. De hoogte van de rijksbijdrage bestaat uit een genormeerd kosten georiënteerd bestanddeel waarvan de genormeerde OZB-inkomsten worden afgetrokken. Het kosten georiënteerde bestanddeel wordt bepaald door verschillende variabelen; aantal inwoners en woningen, leeftijdsopbouw, aantal bijstandontvangers, centrumfunctie, etc.
- Het genormeerde OZB-inkomsten bestanddeel wordt bepaald door een genormeerd landelijk uniform rekentarief over de WOZ-waarden in de gemeente. De aftrekpost voor 2025 is € 4,0 miljoen. Het tarief is voor alle gemeenten gelijk. Verschillen tussen gemeenten in de OZB-aftrekpost worden daardoor alleen bepaald door verschillen in de waarden van onroerende zaken. De tarieven die de gemeenten werkelijk in rekening brengen bij de gebruikers en eigenaren van onroerende zaken spelen hierbij geen enkele rol. Dit betekent dat wanneer een gemeente het OZB-tarief verhoogt of verlaagt dat geen gevolgen voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds heeft. Alleen als de waarde verandert, door hertaxatie of door nieuwbouw of sloop, verandert de algemene uitkering.

- *Niet-woningen | Onroerendezaakbelasting voor niet-woningen in vergelijking met omliggende gemeenten*

Zowel de eigenaar als de gebruiker van een niet-woning betaalt onroerendezaakbelasting. De afzonderlijke tarieven voor de eigenaar en voor de gebruiker zijn niet erg interessant voor de lastenontwikkeling. Die zeggen namelijk niets over de vraag welk deel de eigenaar of de

gebruiker uiteindelijk betaalt. Zo zal de verhuurder van een bedrijfspand de OZB die hij moet betalen zoveel mogelijk doorberekenen in de huur. Daarom zijn de tarieven voor niet-woningen gebundeld weergegeven. Hierbij is gebruik gemaakt van de 'Atlas van de lokale lasten 2023'. Deze atlas is samengesteld door een onafhankelijk onderzoeksinstituut die verbonden is aan de Rijksuniversiteit Groningen. In het voorjaar van 2025 wordt de Atlas van de lokale lasten 2025 uitgebracht. De uitkomsten hiervan nemen we op in de volgende begroting.



02 | Forensenbelasting

De forensenbelasting is bedoeld om mensen die veel tijd doorbrengen in een gemeente, maar er niet wonen, bij te laten dragen aan de gemeentelijke voorzieningen. Het doel is niet om de kosten van deze voorzieningen rechtstreeks door te berekenen, maar om een bijdrage te leveren aan het algemene niveau van voorzieningen in de gemeente. De inkomsten uit de forensenbelasting zijn over het algemeen laag vergeleken met andere gemeentelijke belastingen. Echter, in gemeenten met veel tweede woningen kan de forensenbelasting een aanzienlijk deel van de begroting uitmaken. Deze belasting wordt geïnd op basis van de waarderingsmaatstaf die ook voor de onroerendezaakbelasting woningen wordt gebruikt.

03 | Roerende zaakbelasting

Roerende zaakbelasting betreft een gemeentelijke heffing op verplaatsbare woon- en bedrijfsruimten, zoals woonboten, woonarken en woonwagens. Deze belasting is opgesplitst in twee componenten: de eigenarenbelasting en de gebruikersbelasting.

04 | Parkeerbelasting

De parkeerbelasting betreft het betaald parkeren in Vinkeveen en het verstrekken van vrijstellingen voor 'blauwe zones', welke vijf jaar geldig zijn. In 2025 wordt een piek verwacht door de introductie van een meerjarige vrijstelling. Vanaf dat jaar worden ook leges geheven voor een gehandicaptenparkeerkaart, medische keuringen en de aanleg van parkeerplaatsen.

05 | Afvalstoffenheffing

Uitgangspunten:

1. Herijking grondstoffenbeleid 2020 (oktober 2022).
2. De afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend.
3. Vanaf 1 januari 2024 betaalt iedereen in De Ronde Venen afvalstoffenheffing op basis van een kleine of grote restafvalcontainer. Op deze manier belooft de gemeente inwoners als ze afval goed scheiden en zo min mogelijk restafval aanbieden.
4. Via de voorziening afvalstoffenheffing worden incidentele tegenvallers in de kosten en de opbrengsten van afval opgevangen zonder dat er tariefsaanpassingen nodig zijn. Zie voor de ontwikkeling van deze voorziening de 'Financiële begroting' bij het onderdeel 08 | De stand en het verloop van voorzieningen.

Afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)				
	2025	2026	2027	2028
Opbrengsten:				
• Afvalstoffenheffing	6.515	6.579	6.643	6.708
• Overige opbrengsten	545	515	515	515
Totaal opbrengsten	7.060	7.094	7.158	7.223
Kosten:				
• Directe kosten	5.467	5.447	5.484	5.489
• Verrekening met voorziening afvalstoffenheffing	-160	-99	-79	-27
• Toegerekende kosten overhead	694	687	694	702
• Toegerekende kosten straatreiniging	186	186	186	186
• Toegerekende kosten heffing en invordering	148	148	148	148
• Toegerekende BTW	725	725	725	725
Totaal kosten	7.060	7.094	7.158	7.223
Dekkingspercentage	100%	100%	100%	100%
Indicatie tarieven:				
140 liter container	288,00	288,00	288,00	288,00

Afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028
240 liter container	388,00	388,00	388,00	388,00

06 | Riool- en waterzorgheffing

Uitgangspunten:

- Water- en Rioleringsplan De Ronde Venen 2023 - 2027.
- De riolheffing is 100% kostendekkend.
- De riolheffing wordt geheven van eigenaren van woningen en niet-woningen.
- De verordening op de heffing en invordering riolheffing is zo opgebouwd dat alle eigenaren van panden met een WOZ-waarde hoger dan € 30.000 riolheffing moeten betalen om de gemeentelijke watertaken te kunnen bekostigen. Deze watertaken zijn het inzamelen van afvalwater, verwerken van hemelwater en het treffen van maatregelen om structureel grondwateroverlast te voorkomen. Dus het gaat niet alleen om het object maar over de waterhuishouding binnen de gehele gemeente.
- Bij een waterverbruik boven de 300 kuub ontvangt de gebruiker een aanslag voor het meerverbruik.
- Via de voorziening riolheffing worden incidentele tegenvallers in de kosten en de opbrengsten van riol opgevangen zonder dat er tariefsaanpassingen nodig zijn. Zie voor de ontwikkeling van deze voorziening de 'Financiële begroting' bij het onderdeel 08 | De stand en het verloop van voorzieningen.
- De stijging van onderhoudskosten van riol in de periode 2025 - 2028 werken door in de tarieven.

Rioolheffing (bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028
Opbrengsten:				
• Riolheffing	5.759	6.006	6.257	6.511
Totaal opbrengsten	5.759	6.006	6.257	6.510
Kosten:				
• Directe kosten	4.761	4.672	4.711	4.836
• Verrekening met voorziening riolheffing	-386	-43	162	285
• Toegerekende kosten overhead	655	648	655	662

Rioolheffing (bedragen x € 1.000)				
	2025	2026	2027	2028
• Toegerekende kosten straatreiniging	59	59	59	59
• Toegerekende kosten van baggeren	82	82	82	82
• Toegerekende kosten heffing en invordering	148	148	148	148
• Toegerekende BTW	440	440	440	440
Totaal kosten	5.759	6.006	6.257	6.511
Dekkingspercentage	100%	100%	100%	100%
Indicatie tarieven:				
• Woningen en niet-woningen	244,20	253,20	262,20	271,20

07 | Leges bouwen en wonen

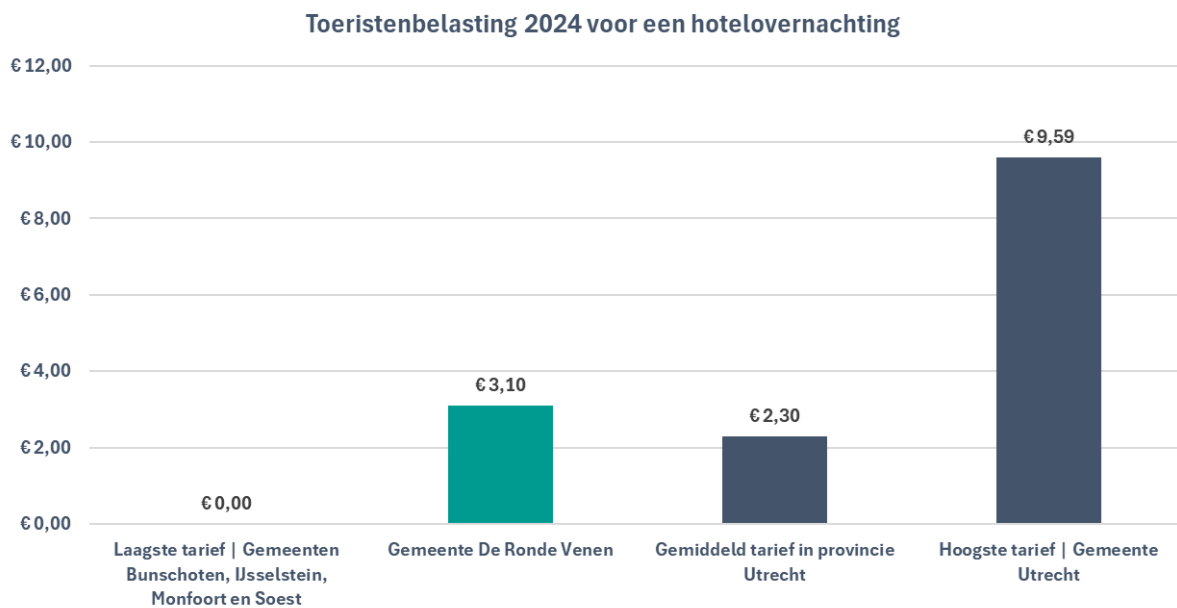
Dit onderdeel omvat de leges voor de fysieke leefomgeving en de omgevingsvergunning. Een deel hiervan hangt af van de bouw van woningen op locaties die eigendom zijn van derden, wat leidt tot variatie in de opbrengst van leges binnen het financiële meerjarenperspectief.

08 | Leges burgerzaken

Voor de uitgifte van een paspoort, rijbewijs of identiteitskaart worden leges geheven. De tarieven voor akten van de burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen en de verklaring omtrent het gedrag worden door het Rijk vastgesteld. In de schattingen wordt ervan uitgegaan dat burgers elke tien jaar een paspoort en elke vijf jaar een rijbewijs aanvragen.

09 | Toeristenbelasting

Er bestaan twee typen toeristenbelasting: landtoeristenbelasting en watertoeristenbelasting. Voor landtoeristenbelasting zijn er verschillende tarieven voor permanente accommodaties en mobiele kampeeronderkomens. In de provincie Utrecht heft het merendeel van de gemeenten toeristenbelasting. De bijgevoegde grafiek toont de kosten per hotelovernachting in een gemeente binnen de provincie Utrecht.



10 | Begraafplaatsen

Er zijn drie gemeentelijke begraafplaatsen: aan de Bijdorplan in Abcoude, aan de Rijksstraatweg in Baambrugge en aan de Ringdijk in Wilnis. Voor het gebruik van de begraafplaats en de diensten die de gemeente verleent bij een begrafenis, worden heffingen in rekening gebracht. De tarieven voor eigen graven, grafkelders, kindergraven, urnen en het kopen en plaatsen van een blaadje aan de gedenkboom zijn vastgelegd in de Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten.

11 | Overige leges

In de overige leges is opgenomen de verstrekte vergunningen Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en toezicht op kinderopvang.

12 | Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

De BIZ-bijdrage vormt geen inkomsten voor de gemeente; deze wordt geïnd en als subsidie doorgegeven aan Stichting Koopcentrum Mijdrecht. De regeling is van toepassing voor de periode 2020 tot en met 2024. In de begroting wordt uitgegaan van de voortzetting van deze regeling.

13 | Marktgeden

Voor het gebruik van standplaatsen op de wekelijkse markten wordt 'marktgeld' in rekening gebracht. Dit is vastgelegd in de Verordening op de heffing en invordering van marktgeden.

Ontwikkeling woonlasten voor inwoners

De tabel hieronder toont de ontwikkeling van de gemeentelijke woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een grote restafvalcontainer. De onroerendezaakbelasting (OZB), rioolheffing en afvalstoffenheffing samen bepalen de gemeentelijke woonlasten voor deze huishoudens. Voor de vergelijking zijn de woonlasten voor het jaar 2024 inbegrepen.

	2024	2025
 OZB-lasten bij gemiddelde WOZ-waarde (2024: € 605.000 en 2025: € 625.000)	376	454
 Afvalstoffenheffing (240 liter container)	378	388
 Rioolheffing	235	244
Totale woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde van een koopwoning	990	1.086
Gemiddelde woonlasten in de provincie Utrecht (Bron: COELO)	1.103	Nog niet bekend
Landelijk gemiddelde (Bron: COELO)	994	Nog niet bekend

In het voorjaar van 2025 wordt de Atlas van de lokale lasten 2025 uitgebracht. De uitkomsten hiervan nemen we op in de volgende begroting.

Ontwikkeling lokale lasten voor ondernemers

Bij het vaststellen van de programmabegroting 2021 is de motie "Ondernemers in beeld" aangenomen. Op basis van deze motie zijn de lasten voor de ondernemer in De Ronde Venen (zoveel mogelijk) in beeld gebracht.

De lokale heffingen voor ondernemers bestaan uit OZB niet-woningen, rioolheffing, afvalstoffenheffing, marktgelden en Bedrijven investeringszone (BIZ)-bijdrage. De BIZ-bijdrage is geen inkomsten voor de gemeente maar wordt door de gemeente geheven en als subsidie overgedragen aan de Stichting Koopcentrum Mijdrecht. Er zijn ook lokale heffingen die niet ten laste komen van de ondernemers maar wel via de ondernemer worden geheven, dat zijn land- en watertoeristenbelasting.

Ondernemers worden ingedeeld naar winkel, kantoor, hotel, agrarisch bedrijf, groothandel en productiebedrijf. Door de variatie in ondernemers ontstaan verschillen in de gemiddelde WOZ-waarden, waterverbruik en afval. Hierdoor is er geen benchmark beschikbaar op gemeentelijk niveau. Van de lokale lasten is de onroerendezaakbelasting de belangrijkste voor ondernemers. Uit de vergelijking met omliggende gemeenten blijkt dat we een laag tarief hanteren.

Kwijtscheldingsbeleid

Inwoners met een laag inkomen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, waardoor zij deze niet of slechts gedeeltelijk hoeven te betalen. Voor het jaar 2025 is er € 151.000 gereserveerd voor kwijtscheldingen. Deze uitgaven zijn onderdeel van het gemeentelijke minimabeleid.

2 | Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Samenvatting

De bijgewerkte verhouding tussen risico's en de capaciteit om deze op te vangen vanuit het weerstandsvermogen is gewijzigd van "uitstekend" in 2024 naar "ruim voldoende" in 2025. Meer informatie over de financiële situatie vindt u in het 'financieel dashboard' onder het onderdeel Bestuurlijke Hoofdlijnen.

Beleidskader

Deze paragraaf gaat over hoe we onze financiën gezond houden. We kijken naar onze inkomsten en uitgaven, maar ook naar ons spaargeld (reserves) en risico's. We gebruiken kengetallen om onze financiële positie te beoordelen. Die kengetallen laten zien hoeveel schuld we hebben, hoeveel eigen vermogen we hebben, hoeveel ruimte we hebben om meer of minder uit te geven, hoeveel geld we hebben voor de grond, en hoeveel belasting we kunnen heffen. We hebben ook een lijst opgenomen van de risico's die onze financiën kunnen bedreigen. We proberen die risico's zo goed mogelijk te beheersen.

Financiële kengetallen

Landelijk is bepaald dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing kengetallen worden opgenomen. De kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Deze kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument, maar zijn juist bedoeld om de gemeentelijke financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken en de onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten. Deze kengetallen zijn opgenomen in het *Financieel dashboard* in het onderdeel *Bestuurlijke hoofdlijnen*.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio van de weerstandscapaciteit en de risico's. Een ratio hoger dan 2 wordt bestempeld als 'uitstekend' en boven de 1 als 'voldoende'.

Weerstandsvermogen	Weerstandscapaciteit	De middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
	Risico's	Een risico is een kans op het optreden van een positieve of negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de begroting. Beleidswensen vallen niet onder risico's.

Weerstandsvermogen 2023 tot en met 2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1 Beschikbare weerstandscapaciteit (x € 1.000)	30.268	24.014	17.413	17.364	21.429	19.766
2 Risico's (x € 1.000)	10.812	10.963	11.924	11.924	11.924	11.924
3 Weerstandsvermogen	2,8	2,2	1,5	1,5	1,8	1,7

Weerstandscapaciteit

De middelen waarover de gemeente De Ronde Venen kan beschikken om niet begrote kosten te dekken zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Weerstandscapaciteit 2023 tot en met 2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1 Begrotings- of rekeningresultaat	-4.098	-6.021	6	-3.432	-1.935	-2.607
2 Post onvoorzien	0	0	134	135	136	137
3 Algemene reserve	22.013	16.782	4.020	7.408	9.975	8.983
4 Onbenutte belastingcapaciteit	7.700	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
5 Stille reserves	4.653	4.653	4.653	4.653	4.653	4.653
Totaal	30.268	24.014	17.413	17.364	21.429	19.766

Toelichting:

1. Hierin zijn opgenomen het rekeningresultaat van 2023 en de te verwachte begrotingsresultaten 2024 - 2028. Hierbij geldt de kanttekening dat de begrotingsresultaten van 2024 - 2028 nog aan verandering onderhevig zijn.
 2. Dit betreft een budget om onvoorziene uitgaven op te vangen.
 3. De algemene reserve is het niet-bestemde deel van het eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve speelt een belangrijke rol in de weerstandscapaciteit van de gemeente.
 4. De gemeente kan structureel (extra) middelen genereren door belastingen te verhogen en heffingen meer kostendekkend te maken (voor zover daar nog mogelijkheden voor bestaan). Het structureel genereren van extra middelen kan worden ingezet om de weerstandscapaciteit te versterken. De belastingruimte is hoofdzakelijk te vinden bij de
-

Weerstandscapaciteit 2023 tot en met 2028

2023 2024 2025 2026 2027 2028

onroerendezaakbelasting, omdat kostendekkende tarieven het uitgangspunt is bij de rioolheffing en afvalstoffenheffing. De onbenutte belastingcapaciteit is afgeleid uit de norm die het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor 2024 hanteert voor het aanvragen van financiële steun. De berekening voor de jaren 2025 - 2028 is afhankelijk van de gegevens van alle 342 gemeenten, waardoor het laatst bekende bedrag voor 2024 gebruikt wordt.

- De stille reserves worden gevormd door de voorraden grond waarvan de taxatiewaarde hoger ligt dan de boekwaarde. Deze reserves zijn van betekenis in relatie tot het balanstotaal, dan wel de financiële positie. De omvang van de stille reserves bedraagt per 1 januari 2024 € 4.653.000. Naast de voorraden grond bezit de gemeente aandelen van BNG Bank en Vitens. Doordat de aandelen van deze partijen in het bezit zijn van het Rijk, provincies en gemeenten is hiervoor geen 'markt'. Hierdoor wordt volstaan met een melding in deze paragraaf.
-

Risico's

Naam van het programma	Financieel risico x € 1.000
1 Wonen	1.433
2 Samenleven	2.991
3 Veiligheid	1.037
4 Bestuur en bedrijfsvoering	2.562
5 Financiën	3.900
Totaal	11.924

- Vanaf 2024 zijn de risico's geïnterpreteerd met behulp van de tool Key2Control. Hierdoor kunnen de kans en impact van de risico's beter ingeschat worden wat leidt tot een betere risicoweergave. Verder kunnen hier ook beheersmaatregelen worden ontwikkeld om de risico's te beperken en te mitigeren.
- Het financieel risico is gestegen ten opzichte van de programmarekening 2023 (€ 10.812.000). Dit komt voornamelijk door nieuwe risico's en de herijking van de financiële impact. De grootste veranderingen hebben plaatsgevonden binnen de clusters borgstellingen, sociaal domein en vastgoed.

3 | Kapitaalgoederen

- Het doel van deze paragraaf is om de gemeenteraad, de inwoners en de provincie inzicht te geven in de ontwikkeling van de gemeentelijke kapitaalgoederen.
- Belangrijkste resultaten:
 - Het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte legt beslag op een substantieel deel van de financiële middelen in de programmabegroting. Daarom is het belangrijk dat meerjarig de kaders voor het beheer zijn vastgesteld en de financiële gevolgen inzichtelijk zijn en vertaald in de gemeentebegroting.
 - Actuele beleids- en beheerplannen is een voorwaarde voor het inzichtelijk hebben van toekomstige investeringen en onderhoudsbudgetten om de kapitaalgoederen in stand te houden.
 - De openbare ruimte wordt ook komend jaar beheerd en onderhouden op basis van wettelijke regels, zorgplicht en de bedoelde functionaliteit en kwaliteit zoals die in de beleids- en beheerplannen is benoemd.
 - Voor kunstwerken is in 2024 gestart met de inspectie en het actualiseren van het bestand kunstwerken ter voorbereiding van een nieuw beheerplan 2025 - 2029.

Wegen | Beleid

- Het wegenbeheerplan 2023 - 2027 is in december 2022 in de raad vastgesteld. Dit beheerplan is opgesteld op basis van assetmanagement en is de leidraad voor het wegenbeheer in deze periode.
- Jaarlijks wordt er een risicoanalyse opgesteld om de (nieuwe) prioritering voor het wegenonderhoud op te stellen.
- Onder het onderdeel wegen vallen ook de civieltechnische kunstwerken. Hiervoor heeft de raad in november 2019 een beheerplan voor de periode 2020 - 2024 vastgesteld op basis van assetmanagement. In 2025 wordt een nieuw beheerplan kunstwerken 2025-2029 aan de raad aangeboden.
- Het beheerplan (verduurzaming) openbare verlichting 2024 - 2030 is in februari 2024 door de raad vastgesteld.

Wegen | Uitvoering

Voor wegen staan in 2025 de volgende projecten gepland:

- Herinrichting Rijksstraatweg
- Reconstructie deel Veldweg;
- Reconstructie 2e Velddwarsweg;
- Voorbereiden Dukaton;
- Voorbereiden Burgemeester Padmosweg;
- Voorbereiden Baambrugse Zuwe;
- Voorbereiden Botholsedwarsweg.

Voor kunstwerken staan in 2025 de volgende projecten gepland:

- Nellesteinsebrug (beweegbare brug), uitvoering 2025;
- Voetangel (beweegbare brug), uitvoering 2025;
- Stokkelaarsbrug (beweegbare brug), uitvoering 2025;

- Heulbrug (beweegbare brug), uitvoering 2025;
- Diverse vaste betonnen en houten bruggen.

Voor de openbare verlichting gaan we in 2025 circa 600 masten en circa 1.100 armaturen vervangen.

Wegen | Financiën

- In het budgetoverzicht van programma 1 Wonen, taakveld 2.1 Verkeer en vervoer zijn de jaarlijkse kosten van onderhoud wegen, kunstwerken en openbare verlichting opgenomen.
- De investeringsbudgetten uit het wegenbeheerplan 2023 - 2027 zijn verwerkt in het overzicht nieuwe investeringen 2025 - 2028 van deze programmabegroting. De onderhoudsbudgetten zijn aangepast aan de indexering voor open en gesloten verharding. Gemiddeld zijn de kosten in een jaar tijd met 5,95% toegenomen.

Riolering | Beleid

Een goede riolering draagt bij aan de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. Met het gemeentelijk water en rioleringsplan (geactualiseerd en vastgesteld bij raadsbesluit van 26 januari 2023) geeft de gemeente aan hoe zij op een doelmatige manier omgaat met de zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.

Riolering | Uitvoering

Het onderhoud van het gemeentelijk rioolstelsel omvat onder meer het reinigen, ontstoppen en repareren van riolen, dagelijks beheer van rioolgemalen en het vegen van straten. In 2025 worden de acties uit het gemeentelijk water en rioleringsplan (WRP) opgepakt. Deze acties zijn het vervangen /renoveren van de riolering n.a.v. inspecties en indien mogelijk het treffen van klimaatadaptieve maatregelen.

Riolering | Financiën

In het budgetoverzicht van programma 1 Wonen, taakveld 7.2 Riolering zijn de jaarlijkse kosten en opbrengsten van riolering opgenomen. Zoals blijkt uit de paragraaf Lokale heffingen zijn de tarieven van rioolheffing kostendekkend.

Water | Beleid

Water is van grote betekenis voor maatschappij, mens en milieu. Om "droge voeten" te houden is het van belang dat de gemeente haar watergangen goed beheert. Dit betekent dat de watergangen tijdig gebaggerd en geschoond moet worden. Daarnaast moet de gemeente de oevers in stand houden. Het waterschap stelt door middel van de waterschapsverordening eisen aan de watergangen. De gemeente heeft ontvangstplicht voor de vrijgekomen bagger en maaisel.

Water | Uitvoering

Voor de beschoeiingen verhelpen we de ernstige gebreken. De watergangen schonen we van vegetatie. Daarnaast verwerken we de vrijgekomen bagger, conform de wettelijke ontvangstplicht.

Water | Financiën

In het budgetoverzicht van programma 1 Wonen, taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen zijn de jaarlijkse kosten van onderhoud aan beschoeiingen en baggeren opgenomen.

Groen | Beleid

In november 2022 is het raadsvoorstel 'Hart voor Groen' vastgesteld. Hierin zijn uitgangspunten opgenomen voor het verbeteren van de kwaliteit van het groenonderhoud. Deze uitgangspunten zijn:

- We intensiveren het dagelijks groenonderhoud met als resultaat een kwaliteitsniveau B in 2026.
- Samen met inwoners en de buitendienst bepalen we op welke wijze het groenonderhoud wordt geïntensiveerd.
- We investeren in onkruidbestrijding op verharding.
- We zetten structureel in op vervanging van groen en bomen met aandacht voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Groen | Uitvoering

- De gemeente zorgt voor het in stand houden van het openbaar groen, zodanig dat deze veilig, heel en schoon is. En voldoet aan de huidige functies, zoals sierfunctie, afschermdende functie of gebruiksfunctie.
- Daarbij gaan we het onderhoud van dit openbaar groen dusdanig intensiveren, zodat we in 2026 gemiddeld op een kwaliteitsniveau B zitten.
- Er is een nieuw bestek aanbesteed voor het gazon. Hierin is het maaibeleid aangepast, waarbij er een betere balans is tussen de onderhoudskwaliteit en het vergroten van de biodiversiteit.

Groen | Financiën

- In het budgetoverzicht van programma 1 Wonen, taakveld 5.7 Openbaar groen en recreatie zijn de jaarlijkse kosten van onderhoud van groen en speelvoorzieningen opgenomen.
- Vanuit het coalitieakkoord 'In het hart' is € 700.000 aan onderhoudsbudgetten 2025 toegevoegd. Dit zal worden besteed aan het intensiveren van het dagelijks onderhoud.

Gebouwen | Beleid

In 2023 is het vastgoedbeheerplan voor de komende vier jaar vastgesteld. In het nieuwe vastgoedbeheerplan zijn de ambities, technische en financiële kaders opgenomen. De kosten verbonden aan de verduurzaming van de gemeentelijke vastgoedportefeuille is hierin ook inzichtelijk gemaakt. Uitvoering wordt gegeven aan de nota Vastgoed. Objecten die niet bestemd zijn voor de gemeentelijke taak worden op een natuurlijk moment afgestoten.

Gebouwen | Uitvoering

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat uit kantoorgebouwen, onderwijshuisvesting/gymzalen, Veenweidebad, maatschappelijk vastgoed en gebouwen/gronden die te koop staan of komen. Deze laatste categorie is toegelicht in de paragraaf Grondbeleid, bij het onderdeel Gronden die niet voor de publieke taak bestemd zijn. In 2025 wordt uitvoering gegeven aan het vastgoedbeheerplan en het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP).

Gebouwen | Financiën

In de verschillende domeinen en programma's staan toevoegingen aan de "Onderhoudsvoorziening gemeentelijk vastgoed". Deze voorzieningen zijn toegelicht in de Financiële begroting. Naast deze toevoeging aan de voorziening zijn voor verschillende gebouwen budgetten beschikbaar voor regulier contractonderhoud, verzekeringen, energie en belastingen.

4 | Financiering

Het doel van deze paragraaf is om de gemeenteraad, de inwoners en de provincie inzicht te geven in de ontwikkeling van financiering. Belangrijkste resultaten:

- Voor de periode 2025 - 2028 wordt uitgegaan van het aangaan van nieuwe geldleningen ter waarde van 90 miljoen euro. Deze zijn voornamelijk nodig voor het financieren van investeringen. Voor deze nieuwe leningen wordt een rentepercentage van 3,5% verwacht.
- Er is een risico van 0,3 miljoen euro voor rentestijgingen ingecalculeerd, welke is meegenomen in de risico-inventarisatie van programma 5 | Financiën.
- De kasgeldlimiet en renterisiconorm voldoen aan de landelijke normen.

Financieringsbeleid

- Het uitvoeren van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de landelijke kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden, de Wet houdbare overheidsfinanciën en de regeling schatkistbankieren voor decentrale overheden.
- De aanvullende regels vanuit het lokale Treasurystatuut zijn medebepalend voor het uitvoeren van het financieringsbeleid.
- Het gemeentelijke financieringsbeleid is erop gericht om:
 - Te voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn.
 - Het beheersen van de risico's die met deze transacties verbonden zijn.
 - Het zoveel mogelijk beperken van de rentekosten van de leningen.
 - Het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
- De gemeente De Ronde Venen moet voldoen aan twee nationale risicobeheersingsrichtlijnen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Risicobeheersing - Kasgeldlimiet

- Voor korte financiering (looptijd tot 1 jaar) geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. Dit risico wordt beperkt door een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet financiering decentrale overheden. Dit houdt in dat de omvang van de kortlopende schuld maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag zijn.
- Binnen de kasgeldlimiet wordt een deel van de financieringsbehoefte afgedekt uit kortlopende leningen (kasgeldleningen). De kasgeldlimiet wordt optimaal benut vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld, zoals daggeld en kasgeld, lager is dan van langlopende leningen.
- Een kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldstromen. Deze geldstromen hebben effecten op de omvang van de liquide middelen. Hieronder wordt verstaan het totaal van de kas en banksaldi. De geldstromen zijn hierna vermeld.

Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1.000)

	2024	2025	2026	2027	2028
1 Kas- en banksaldi per 1 januari	46	-1.602	-4.839	-1.918	-698
2 Kasstroom uit operationele activiteiten	-3.669	-2.003	5.604	10.826	5.694
3 Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-23.520	-20.849	-11.464	-12.886	-34.642
4 Kasstroom uit financieringsactiviteiten	25.541	19.615	8.781	3.280	32.946
5 Kas- en banksaldi per 31 december	-1.602	-4.839	-1.918	-698	3.300
Toets op de kasgeldlimiet					
6 Kasgeldlimiet	-10.100	-11.900	-11.100	-11.000	-11.100
7 Ruimte onder de kasgeldlimiet (6 >5)	8.498	7.061	9.182	10.302	14.400
8 Overschrijding van de kasgeldlimiet (5>6)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Toelichting:

1. Dit betreft de kas en banksaldi per 1 januari van de jaren 2024 tot en met 2028.
 2. De operationele activiteiten omvatten onder andere het effect van het begrotingsresultaat, de aanwending van reserves en voorzieningen, en de ontwikkelingen in vorderingen en schulden.
 3. Dit betreft de bestedingen aan investeringen.
 4. Hierin is opgenomen de aflossingen op de geldleningen en het aantrekken van langlopende leningen.
 5. Dit betreft de kas en banksaldi per 31 december van de jaren 2024 tot en met 2028.
 6. De kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal.
 7. Dit valt binnen de nationale kasgeldlimiet. We mogen de kasgeldlimiet voor twee kwartalen overschrijden, waarna we onze toezichthouder informeren, namelijk het College van Gedeputeerde Staten van Utrecht.
-

Risicobeheersing - Renterisiconorm

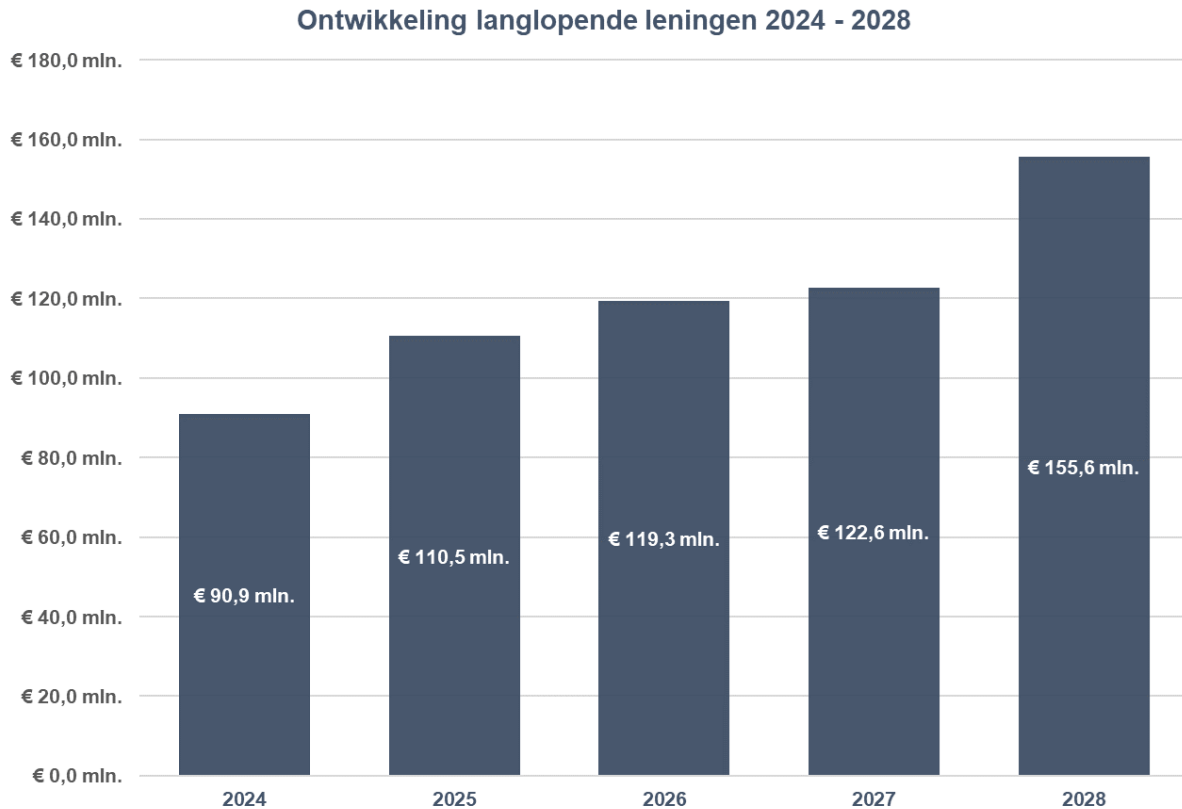
Bij het aantrekken van langlopende leningen moet rekening worden gehouden met de renterisiconorm. Deze norm heeft als doel het toekomstig renterisico te beperken door de aflossingen en renteherzieningen te spreiden. Voorkomen moet worden dat er in enig jaar een te grote concentratie plaatsvindt van aflossingen en renteherzieningen op lopende leningen. Onder renteherzieningen wordt verstaan het bedrag aan leningen waarvan op grond van de leningsvoorwaarden de rente in het lopende kalenderjaar eenzijdig door de tegenpartij kan worden herzien. In de leningenportefeuille zijn er geen contracten met een eenzijdige renteherziening door de geldgever.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028
1	Renterisiconorm (20% van het oorspronkelijke begrotingstotaal)	23.790	27.980	26.220	25.850	28.060
2	Renterisico = aflossingen + renteherzieningen	4.437	5.362	6.195	6.695	7.028
3	Ruimte onder renterisiconorm (1 min 2)	19.353	22.618	20.025	19.155	21.032

In de afgelopen jaren heeft de gemeente De Ronde Venen de vastgestelde normen ruimschoots niet overschreden. Ook voor de periode 2024 - 2028 zal de norm niet worden overschreden.

Ontwikkeling langlopende leningen

De grafiek hieronder toont de omvang van leningen voor de periode 2024 - 2028. Er is een bedrag van € 90 miljoen euro inbegrepen voor nieuwe geldleningen die tussen 2025 en 2028 aangetrokken moeten worden. Deze leningen zijn vereist om de facturen van investeringen te voldoen.



Schatkistbankieren

De regeling schatkistbankieren verplicht gemeenten hun overtollige liquide middelen en beleggingen aan te houden bij het ministerie van Financiën. Dit behoudens een drempelbedrag wat bepaald is op 2% van het begrotingstotaal. Dat is voor 2025 € 2.800.000.

Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen mag een gemeente gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector. Dit verlaagt namelijk de externe financieringsbehoefte van het Rijk, waardoor het Rijk minder hoeft te financieren op de markt, hetgeen zich weer vertaalt in een lagere staatsschuld. Daarnaast verwacht het Rijk een verdere vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden worden blootgesteld. De middelen die een gemeente in de schatkist aanhoudt, blijven beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak.

Rente- en treasuryresultaat

De kosten en baten van rente zijn conform de nationale verslagleggingsrichtlijnen toegewezen aan bouwgronden in exploitatie en investeringen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een renteresultaat en een treasuryresultaat. Het laatstgenoemde resultaat omvat de opbrengsten uit dividend.

Rente- en treasuryresultaat (bedragen x € 1.000)				
	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
1 De externe rentelasten over de korte en lange financiering	3.010	3.484	3.711	4.664
2 De externe rentebaten over de korte en lange financiering	37	37	37	37
3 Saldo rentelasten en rentebaten	-2.973	-3.447	-3.674	-4.627
Toerekening:				
4 Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-3.015	-3.396	-3.677	-4.609
5 Renteresultaat (- = voordeel en + nadeel)	42	-51	3	-18
6 Ontvangen dividend BNG Bank	70	70	70	70
7 Ontvangen dividend Vitens [1]	0	0	0	0
8 Treasuryresultaat (- = voordeel en + nadeel)	112	19	73	52

[1] Voor de jaren 2025 - 2028 wordt geen dividend uitgekeerd om daarmee de kosten van verouderde waterleidingen te kunnen opvangen en het verbeteren van de financiële positie van Vitens.

5 | Bedrijfsvoering

De organisatie werkt blijvend aan de ambities van het gemeentebestuur. Op deze manier blijft De Ronde Venen een fijne plek om te wonen, werken en verblijven voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Om deze ambities uit te voeren kijken we blijvend kritisch naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de organisatie. We besparen, onder andere vanwege de financiële uitdagingen, 700.000 euro op de capaciteitskosten en 150.000 euro op onze bedrijfsvoering. Dit betekent dat we kijken naar taken die verschuiven en in het licht hiervan kijken we kritisch bij het opnieuw openstellen van ontstane vacatures. Om grip te blijven houden op de organisatie en prestaties ontwikkelen we het komende jaar de monitoring en sturing op verschillende onderwerpen.

Ontwikkeling van de organisatie

Wij willen een doelmatige en doeltreffende gemeentelijke organisatie zijn. Op deze manier kunnen we blijvend inspelen op de uitdagingen die op ons afkomen. En meebewegen met de samenleving die continue in beweging is.

De ontwikkeling van de organisatie zetten we voort op basis van onze kernwaarden: durf, resultaat en verbinding. Medewerkers van de organisatie tonen eigenaarschap en nemen verantwoordelijkheid voor de resultaten. Resultaten die direct van invloed zijn op de dienstverlening richting onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We doen dit zorgvuldig, proactief en met een blik naar buiten. We spreken elkaar aan op de afspraken die we maken en tonen durf om van gebaande paden af te wijken om onze resultaten te behalen. Op deze manier werken we blijvend aan een lerende organisatie. Daarnaast blijven we stevig inzetten op het ontwikkelen van een veilige, stimulerende en bovenal prettige werkomgeving.

Aantrekkelijke werkgever

Er is ook het komende jaar blijvend aandacht voor aantrekkelijk werkgeverschap. We blijven investeren in de ontwikkeling van onze huidige medewerkers en hun gezondheid. Door een aantrekkelijke, inclusieve werkgever te zijn zorgen we er ook voor dat nieuw talent graag bij gemeente De Ronde Venen wil werken. Naast het aanbieden van voldoende opleidings- en ontwikkelmogelijkheden is het van groot belang dat de organisatie vitaal is. Om die reden investeren we het komende jaar extra in de vitaliteit van onze medewerkers en introduceren we onder andere een fietsplan. Op deze manier stimuleren we medewerkers om in beweging te zijn en te blijven.

Huisvesting van de organisatie

Passende huisvesting is van groot belang voor een organisatie die toekomstbestendig kan werken. Een gemeentehuis is niet alleen een werkplek voor onze medewerkers, maar is ook het visitekaartje van de gemeente aan inwoners, ondernemers en overige bezoekers. Daarnaast moet een werkplek voldoen aan wettelijke eisen. Om die reden doen we het komende jaar opnieuw de hoogstnoodzakelijke aanpassingen aan het gemeentehuis. Op deze manier blijft het huidige gemeentehuis een werkplek die voldoet aan de eisen van deze tijd.

Naast de hoogstnoodzakelijke aanpassingen in het huidige gemeentehuis werken we verder aan het plan voor een nieuw gemeentehuis op het bedrijventerrein Mijdrecht.

Informatieveiligheid en privacy

De gemeente beheert veel gegevens van inwoners. We gaan zorgvuldig met deze gegevens om en houden dit veilig. Ook in 2025 worden diverse maatregelen voortvarend aangepakt. Er is extra aandacht voor de bewustwording van de medewerkers, er zijn diverse activiteiten en leermomenten ingepland om het kennisniveau op het gebied van privacy en informatieveiligheid te verhogen. Op het gebied van de bedrijfscontinuïteit wordt er in 2025 uitvoering gegeven aan de plannen en wordt er een nieuwe cybercrisisoefening ingepland. Het komende jaar worden er hogere eisen gesteld aan onze cyberbeveiliging (NIS2-verordening, Cybersecuritywet). Om hieraan te voldoen nemen we de nodige beveiligingsmaatregelen.

Financiële rechtmatigheid

Het college heeft via de programmarekening 2023 voor het eerst verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid. Komend jaar gaat het college aan de slag met het verder naar beneden brengen van de onrechtmatigheid op de onrechtmatige inkopen boven de Europese drempelbedragen.

Bedrijfsvoeringsindicatoren

Naam van de indicator	2021	2022	2023	2024	2025
Bestuur en organisatie					
1 Toegestane formatie per 1.000 inwoners	6,8	7,0	7,1	7,4	7,8
2 Werkelijke bezetting per 1.000 inwoners	6,5	6,3	6,9	7,2	7,6
3 Apparaatskosten in euro's per inwoner	661	727	831	875	849
4 Externe inhuurkosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	10%	16%	23%	19%	17%
5 Overhead als percentage van totale lasten	13%	14%	15%	16%	15%

Toelichting:

1. De toegestane formatie omvat het gemiddelde aantal formatieplekken welke binnen de organisatie gevuld zouden kunnen worden. Dit omvat de totale bezetting plus vacatureruimtes.
2. Dit betreft de gemiddelde werkelijke bezetting van het betreffende jaar. Gedurende het jaar vinden wijzigingen plaats in de werkelijke bezetting door in- en uitdiensttreding. De schattingen van 2024 en 2025 zijn gebaseerd op de werkelijke cijfers 2023.
3. De apparaatskosten per inwoner zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (alle loonkosten voor het ambtelijk apparaat en alle inhuurkosten) en de materiele kosten voor overhead exclusief griffie en bestuur.

4. De externe inhuurkosten als % van de totale loonsom geeft aan hoeveel kosten er voor Externe inhuur wordt gemaakt ten opzichte van de loonsom. Deze inhuur dient ter dekking van vacatureruimte of extra inzet voor projecten of piekbelasting.
5. De overhead als percentage van de totale lasten geeft weer welk deel van de lasten betrekking hebben op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Met het primaire proces worden de activiteiten bedoeld die rechtstreeks een bijdrage leveren aan de totstandkoming van de producten en diensten voor onze burgers en bedrijven. De overheadkosten bestaan uit:
 - Personele capaciteitskosten overhead (management, bestuur- en managementondersteuning primair proces, alle kosten van personele inzet voor personeel en organisatiebeleid, inkoop, communicatie, juridische zaken, informatievoorziening en automatisering, documentaire informatievoorziening, huisvesting, facilitaire zaken, financiën etc.).
 - Materiële kosten (goederen en diensten) voor:
 - Bestuurszaken en bestuursondersteuning (exclusief de griffie omdat die geen onderdeel uitmaakt van de ambtelijke organisatie)
 - Documentaire informatievoorziening (DIV)
 - Facilitaire zaken en Huisvesting (incl. beveiliging)
 - Financiën, toezicht en controle voor de eigen organisatie
 - Informatievoorziening en automatisering
 - Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement)
 - Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie
 - Juridische zaken
 - Personeel en organisatie

6 | Verbonden partijen

Voor 2025 tot en met 2028 worden geen wijzigingen verwacht anders dan bijstellingen van de bijdragen aan de verbonden partijen. Deze bijdrage wordt jaarlijks gebaseerd op de begrotingen van de verbonden partijen.

Beleidskader voor verbonden partijen

Voor het uitvoeren van gemeentelijk beleid vindt samenwerking plaats met andere partijen. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

- *Bestuurlijk en financieel belang*
 - Bestuurlijk belang is zeggenschap, ofwel via vertegenwoordiging in het bestuur ofwel via stemrecht. Er is sprake van bestuurlijk belang als een bestuurder of een ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt.
 - Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, ofwel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
- *Aangaan en beëindigen van verbonden partijen*
 - In de Gemeentewet staat in artikel 160, lid 2 een bepaling voor het aangaan van verbonden partijen. Deze bepaling luidt als volgt: "Het college besluit slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen."
 - In de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn de bevoegdheden opgenomen voor het aangaan of beëindigen van een gemeenschappelijke regelingen. Hiervoor geldt dat de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters niet over gaan tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Dit geldt tevens voor het wijzigen of het uittreden uit een regeling.
- *Begroting en jaarrekening gemeenschappelijke regelingen*
 - Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijk regeling zendt vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke regelingen

De gemeenschappelijke regelingen voeren verschillende taken en regelingen uit namens de gemeente De Ronde Venen. Per gemeenschappelijke regeling zijn gegevens opgenomen over:

- De vestigingsplaats van de gemeenschappelijke regeling;
- Een toelichting op het openbaar belang;
- Aan welk programma de verbonden partij een bijdrage levert;
- Welke deelnemers uitmaken van de gemeenschappelijke regeling.

Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen in een totaaloverzicht.

Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	Bovenlokale openluchtrecreatie; beheer & onderhoud, toezicht & handhaving, en ontwikkeling van de betreffende gebieden.
Programma	1 Wonen
Deelnemers	De gemeenten Utrecht, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Woerden, Houten, IJsselstein, Lopik, De Bilt, De Ronde Venen, alsmede provincie Utrecht.

Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats	Soest
Openbaar belang	Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling AVU de regie op de overslag, het transport, de bewerking en de verwerking van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval. Daarnaast is in 1995 een NV opgericht waarvan de gemeenschappelijk regeling AVU de enige aandeelhouder is. De N.V. AVU biedt de mogelijkheid tot maatwerkcontracten waaraan niet alle gemeenten hoeven deel te nemen.
Programma	1 Wonen
Deelnemers	De provincie Utrecht en 25 gemeenten binnen de provincie Utrecht.

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de gemeenten tezamen en van elke deelnemende gemeente afzonderlijk op het gebied van omgeving in de ruimste zin.
Programma	1 Wonen
Deelnemers	De gemeenten Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Wijk bij Duurstede en Zeist.

Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Regio Utrecht (GGDrU)

Vestigingsplaats	Zeist
Openbaar belang	De gemeente is wettelijk verplicht een Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in te stellen en in stand te houden. De GGD regio Utrecht is een gemeenschappelijke regeling en werd in 2013 opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. Namens de gemeenten voert de GGDrU de gemeentelijke verplichtingen van de Wet Publieke Gezondheid uit. Het gaat onder andere om infectieziektebestrijding, medische milieukundige zorg, SOA-bestrijding, gezondheidsbeleid en -onderzoek, toezicht kinderopvang, crisisfunctie, jeugdgezondheidszorg, rijksvaccinatieprogramma en Wmo-toezicht. Daarnaast nemen gemeenten een maatwerkpakket af. Hierin zitten voor De Ronde Venen bijvoorbeeld het Meldpunt Bezorgd en trajecten Stevig Ouderschap.
Programma	2 Samenleven
Deelnemers	De provincie Utrecht en de 26 gemeenten binnen de provincie Utrecht.

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	De VRU behartigt de belangen van de gemeenten op de brandweezorg, de organisatie van de Geneeskundige Hulpverlening Organisatie in de Regio (GHOR), de rampenbestrijding, crisisbeheersing en de meldkamer. Daarnaast heeft de VRU de zorg voor een adequate samenwerking met politie en de regionale ambulancevervoersvoorziening ten aanzien van onder meer de gemeenschappelijke meldkamer; een gecoördineerde en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Programma	3 Veiligheid
Deelnemers	De 26 gemeenten binnen de provincie Utrecht.

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen

Vestigingsplaats	Breukelen
Openbaar belang	Het gezamenlijk uitvoeren van de Archiefwet en het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.
Programma	4 Bestuur en bedrijfsvoering
Deelnemers	De gemeenten Stichtse Vecht, De Bilt en De Ronde Venen.

Amstelland Meerlanden overleg

Vestigingsplaats	Haarlemmermeer
Openbaar belang	Het Amstelland-Meerlandenoverleg (AM) fungeert als platform, waardoor de zeven deelnemende gemeenten elkaar op diverse terreinen snel en effectief kunnen vinden wanneer dat nodig is. Het gebied van AM vormt de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en is aangewezen als deelregio binnen MRA. Het platform wordt benut om de gezamenlijke belangen van het AM-gebied te behartigen in de MRA en in de vervoersregio Amsterdam.
Programma	4 Bestuur en bedrijfsvoering
Deelnemers	De gemeenten Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn, De Ronde Venen, Aalsmeer en Haarlemmermeer.

Gemeentebelastingen Amstelland

Vestigingsplaats	Amstelveen
Openbaar belang	De gemeenschappelijke ambtelijke belastingorganisatie is belast is met zowel de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen als de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken. In deze belastingorganisatie is voldoende kennis, kunde en personele capaciteit om de belastingwetten en -regels te kunnen uitvoeren. Elke gemeenteraad blijft het eigen belastingbeleid en de belastingtarieven bepalen.
Programma	4 Bestuur en bedrijfsvoering
Deelnemers	De gemeenten Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en De Ronde Venen. De gemeente Aalsmeer is daarnaast een rechtstreekse deelnemer van de gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland.

Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen (x € 1.000)

Naam	Eigen vermogen 2023	Vreemd vermogen 2023	Resultaat 2023	Bijdrage		
				2023	2024	2025
Recreatieschap Stichtse Groenlanden	-	-	-	644	522	651
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	-	-	-	1.629	1.836	1.768
Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU)	475	5.889	-644	2.871	3.173	3.173
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Regio Utrecht (GGDrU)	4.619	32.286	1.341	1.912	2.067	2.272
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	28.319	64.945	4.510	2.965	3.146	3.278
Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen	423	638	-141	385	583	785
Amstelland Meerlanden overleg	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4	4	4
Gemeentebelastingen Amstelland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1.094	1.154	1.169

Deelnemingen

Naast de gemeenschappelijke regelingen zijn er twee deelnemingen:

1. BNG Bank

Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente De Ronde Venen bezit 37.323 aandelen BNG Bank. In de ramingen 2025 - 2028 is rekening gehouden met € 70.000 aan te ontvangen dividend.

2. Vitens

De aandelen van Vitens zijn eigendom van vijf provincies en tweeënnegentig gemeenten. De gemeente De Ronde Venen heeft 40.426 (0,700%) aandelen in Vitens. Gezien de financiële situatie van Vitens en de investeringsbehoeften voor de komende jaren, is versterking van het eigen vermogen cruciaal om financiering te kunnen aantrekken tegen sociaal aanvaardbare kosten. Daarom zal er de komende jaren geen dividend worden uitgekeerd.

Overige deelnemingen

Naast de gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen werken we samen met de overige verbonden partijen.

- Programma 1 | Wonen:
 - Mooisticht
 - Marickenland
 - Gebiedsprogramma Utrecht-West
- Programma 2 | Samenleven:
 - Kansis (Stichting Beschut Werk)
 - Kansis Groen (Stichting Groenwerk)
 - Stichting Ons Dorpshuis (sociaal cultureel centrum De Boei)
- Programma 3 | Veiligheid:
 - Het Zorg- en Veiligheidshuis Regio Utrecht (ZVHRU)
 - Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen (SBB)
- Programma 4 | Bestuur en bedrijfsvoering
 - Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond & Kennemerland (RIJK)
 - Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
 - U10

Hun bijdragen aan onze doelstellingen zijn toegelicht bij de programma's.

7 | Grondbeleid

Faciliterend grondbeleid

De gemeente heeft in 2025 geen actieve grondexploitaties. Wel heeft de gemeente een faciliterende rol bij de ontwikkeling van nieuwbouwlocaties. Deze paragraaf geeft een toelichting op het faciliterend grondbeleid.

Algemeen

Bij een faciliterend grondbeleid bezit de gemeente geen grond en voert zij ook niet de grondexploitatie uit; Initiatieven tot ruimtelijke ontwikkelingen worden in hoofdzaak aan ontwikkelende partijen overgelaten en de gemeente zelf opereert in beperkte mate op de markt vanwege haar beperkte grondpositie. De gemeente heeft een regisserende en (aan)sturende rol met als doel om de beleidsdoelstelling van het realiseren van 4.800 woningen te bereiken. De kosten die de gemeente maakt, worden verhaald op deze private partijen. De gemeente schiet kosten voor die vervolgens privaatrechtelijk (op basis van een anterieure overeenkomst) of publiekrechtelijk (op basis van het omgevingsplan, of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit die de functie van de grond wijzigt) teruggevorderd worden bij een derde partij.

De gemeente heeft in het recente verleden een aantal grondexploitaties gehad. Het betrof de grondexploitaties voor de woningbouwplannen in de Maricken, de Stationslocatie en het Land van Winkel. De gemeente heeft deze locaties risicodragend samen met marktpartijen ontwikkeld. Deze grondexploitaties zijn inmiddels afgesloten. Voor de huidige woningbouwplannen zijn geen grondexploitaties geopend. We leggen het ontwikkelrisico, in lijn met de nota grondbeleid, primair bij marktpartijen neer. Met de ontwikkelaars van woningen worden afspraken gemaakt in anterieure overeenkomsten over het soort en het aantal te bouwen woningen, de inrichting van de openbare ruimte en de financiën. Financiële afspraken zien in ieder geval toe op het vergoeden van de kosten die de gemeente maakt voor het begeleiden van de ontwikkeling (de zogenaamde plankosten). Daarnaast kunnen financiële afspraken worden gemaakt over de verkoop van gemeentegrond, het meebetalen aan toerekenbare bovenwijkse voorzieningen en het betalen van een afdracht aan het vereveningsfonds (bij het niet-bouwen van sociale huurwoningen).

Naast het sluiten van anterieure overeenkomsten past de gemeente nog een vorm van kostenverhaal toe. Die vorm van kostenverhaal gaat uit van de verkoop van een locatie aan een marktpartij waarbij de marktpartij verantwoordelijk wordt voor de ontwikkeling van de woningen én de openbare ruimte. Daarbij kiest de gemeente normaliter de zogenaamde tenderprocedure (een openbare verkoop op basis van een plan en een prijs) Deze manier van werken is o.a. bij de ontwikkeling van de voormalige Twistvliedschool toegepast en wordt ook bij de Argonlocatie en de Hoflandschoollocatie toegepast.

Woningbouwprojecten

Hierna volgt een kort overzicht van de huidige woningbouwprojecten. Daarbij beperken we ons tot de grotere projecten (>100 woningen) waarvoor de raad een ruimtelijk kader heeft vastgesteld.

Oosterland

Aantal woningen	Naar verwachting zullen er circa 800 woningen worden gebouwd in het gebied. Het bestemmingsplan is vastgesteld, in werking getreden en onherroepelijk.
Looptijd project	In 2025 start het bouwrijpmaken van het gebied zodat in 2026 kan worden gestart met het bouwen van de eerste woningen. De ontwikkeling zal gefaseerd plaats vinden over een periode van 8 tot 10 jaar.
Anterieure overeenkomst	Er is een anterieure overeenkomst gesloten met de ontwikkelaar van het gebied. In deze overeenkomst is vastgelegd dat (gefaseerd) betaald wordt voor de aankoop van de grond van de gemeente (bij benadering € 11.314.000), de plankosten (€ 1.200.000), bovenwijkse infrastructuur (€ 1.000.000). Daarnaast heeft de gemeente aangegeven dat maximaal 2 miljoen euro wordt geïnvesteerd in het project "Groen groei mee" hetgeen een voorwaarde was voor de provincie om medewerking te verlenen aan de gebiedsontwikkeling.
Risico's	Het project wordt voor rekening en risico van ontwikkelaar Kavel Vastgoed ontwikkeld. Zij laten de woningen bouwen, ze maken het gebied bouw- en woonrijp en leveren de openbare ruimte na afronding om niet aan de gemeente.

De Maricken II

Aantal woningen	Naar verwachting worden er maximaal 650 woningen gebouwd in het gebied. Het uitwerkingsplan en het bestemmingsplan zijn vastgesteld. Het uitwerkingsplan is inmiddels in werking getreden.
Looptijd project	Het bouwrijpmaken start in 2024 zodat in 2026 gestart kan worden met de bouw van de eerste woningen. De ontwikkeling zal gefaseerd plaatsvinden in een periode van 6 tot 8 jaar.
Anterieure overeenkomst	Er is een anterieure overeenkomst(AO) gesloten met de ontwikkelaars van het gebied. In deze overeenkomst is vastgelegd dat (gefaseerd) betaald wordt voor de aankoop van de grond van de gemeente (€ 3.947.775), de plankosten (€ 900.000), bijdrage voor natuurontwikkeling, klimaatadaptatie en recreatie in Marickenland (bovenwijkse voorzieningen) (€ 2.700.000).

Risico's	<p>Het project wordt voor rekening en risico van ontwikkelaars BPD Ontwikkeling B.V. en Blauwhoed Projectontwikkeling III B.V. ontwikkeld. Zij laten de woningen bouwen, ze maken het gebied bouw- en woonrijp en leveren de openbare ruimte na afronding om niet aan de gemeente.</p> <p>In de AO is onder meer een inspanningsplicht opgenomen ten aanzien van de aanleg van de rotonde/ HOV haltes en het verleggen van de kabels en leidingen. Om hier uitvoering aan te geven, is afgesproken dat vanuit de gemeente opdracht wordt gegeven voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Dit betekent dat de gemeente – naast de opdrachtverlening – ook de facturen betaalt. De totale aanlegkosten (inclusief de kosten t.b.v. de zijaansluiting van het Shell-perceel) bedragen 2,4 miljoen euro. De kosten worden volledig vergoed door de ontwikkelaar. Voor de gemeente is dit budgetneutraal. Om de afspraken over de kosten van de rotonde te borgen is, aanvullend op de AO, een allonge tussen de ontwikkelaars en de gemeente opgesteld. De ondertekening heeft plaatsgevonden in de zomer 2024.</p>
----------	--

Argon

Aantal woningen	De gemeenteraad heeft een ruimtelijk kader vastgesteld dat uitgaat van de bouw van circa 114 woningen.
Looptijd project	De verkoopprocedure voor de locatie is in het voorjaar van 2024 gestart en kan eind 2024 worden afgerond. Het bouwrijpmaken start in 2026, hierna volgt de start van de bouw van de woningen. De ontwikkeling zal plaatsvinden in een periode van 3 tot 4 jaar.
Anterieure overeenkomst	Voor dit project is (nog) geen anterieure overeenkomst. Naar verwachting ligt de opbrengst van de verkoop van de grond € 600.000 hoger dan de kosten. Die kosten bestaan uit de vergoeding aan Argon, het instellen van een verduurzamingsfonds voor sportverenigingen en de kosten voor de voorbereiding en begeleiding van het project.
Risico's	Het project wordt voor rekening en risico van ontwikkelaars ontwikkeld.

De Meijert

Aantal woningen	Het ruimtelijk kader voor de locatie van De Meijert gaat uit van de bouw van 202 woningen.
Looptijd project	Nog in 2024 wordt omgevingsvergunning aangevraagd voor de eerste 43 sociale huurwoningen binnen het plan. Die kunnen gebouwd worden na sloop van de tennishal die naar verwachting ook in 2024 kan starten. Na realisatie van de deels overkapte nieuwe tennis- en padelbanen kunnen de volgende woningen worden gebouwd. Dat zijn 47 sociale huurwoningen en circa 50 vrije sectorwoningen. De verkoopprocedure voor de grond onder de vrije sectorwoningen kan nog in 2024 worden afgerond. De ontwikkeling zal plaatsvinden in een periode van 4 a 5 jaar. Naar verwachting levert het project een positief financieel resultaat op van € 2.000.000.
Anterieure overeenkomst	Er is een anterieure overeenkomst gesloten met de ontwikkelaars in dit plangebied.
Risico's	In dit project zijn de risico's verdeeld op basis van de eigendomsverhouding in het plangebied van projectontwikkelaars en gemeente

Centrumplan Vinkeveen

Aantal woningen	Het centrumplan Vinkeveen biedt ruimte aan ruim 200 woningen en circa 1.000 m2 aan voorzieningen. Voor het grootste gebied, ten noorden van de N201, is een eerste uitwerking gemaakt.
Anterieure overeenkomst	Eind 2024 wordt, naar verwachting, een anterieure overeenkomst gesloten met de grondeigenaar van het gebied. Daarbij is het vertrekpunt dat een belangrijk deel van de gemeentelijke kosten voor met name de ingrepen in de infrastructuur gedekt worden door de bouw van de woningen.

Eigendommen niet voor de publieke taak bestemd

De gemeente bezit diverse eigendommen (grond en gebouwen), die niet voor een publieke taak zijn bestemd en waarbij het voornemen is om deze te verkopen.

- *Verkochte eigendommen*
 1. Glastuinbouw Wickelhof Mijdrecht -> hiervoor is een anterieure/koopovereenkomst gesloten in 2023 en de verkoop/levering volgt later
 2. Marickenzijde 2e fase Wilnis -> hiervoor is een anterieure/koopovereenkomst gesloten in 2023 en de verkoop/levering volgt later
 3. Baambrugse Zuwe achter 116 Vinkeveen is verkocht en wordt geleverd in 2024 na onherroepelijk worden bestemmingsplan.

- *Eigendommen, die nog geen bestemming hebben*

Conform de bepalingen van het BBV wordt in de jaarrekening bepaald of er sprake is van duurzame waardevermindering. Hiervan is sprake als de taxatiewaarde lager is dan de boekwaarde. Als de taxatiewaarde hoger is dan de boekwaarde is er sprake van een stille reserve. De volgende eigendommen vallen onder de noemer eigendommen niet voor de publieke taak bestemd:

 1. Bedrijventerrein N201 in Mijdrecht
 2. Stationsgebied Abcoude (Bovenkamp 1 - 3)
 3. Baambrugse Zuwe 143b te Vinkeveen
 4. Herenweg 196 en 196A te Vinkeveen
 5. Ontspanningsweg /Wilnisser Dwarsweg Mijdrecht
 6. Provincialeweg N201 Mijdrecht (agrarisch perceel)
 7. Provincialeweg 7A te Mijdrecht.

- *Stille reserve*
 - De boekwaarde van gronden en verspreide percelen kan lager zijn dan de actuele waarden, waardoor er binnen de gronden niet voor de publieke taak bestemd sprake is van stille reserves. Deze reserves kunnen van substantiële betekenis zijn in relatie tot het balanstotaal dan wel de financiële positie van de gemeente. De omvang van de stille reserves is € 4.653.000 op 1 januari 2024.

8 | Openbaarheidsparagraaf

Doel van de Wet open overheid (Woo)

Het doel van de Wet open overheid (Woo) is:

- een transparanter en actief openbaar makende overheid;
- het dienen van het belang van openbaarheid;
- publieke informatie openbaar maken.

Dit versterkt de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en de economische ontwikkeling.

Beleidskader

In de Woo staat aangegeven dat de Woo-invoering gefaseerd plaatsvindt. De VNG heeft de gefaseerde invoering opgenomen in 'Meerjarenplan om de Wet open overheid bij gemeenten te implementeren'. Het betreffende Meerjarenplan, gecombineerd met het BBV en het lokaal bepaalde beleid is de basis voor deze verantwoording. De implementatie van de Wet open overheid (Woo) gebeurt in fasen en concentreert zich op drie hoofdthema's.

1. Actief openbaar maken van informatie;
2. Passief openbaar maken van informatie;
3. Informatiehuishouding op orde.

1 | Actief openbaar maken van de informatie

De 11 informatie categorieën die de Woo verplicht voorschrijft om openbaar te maken uit eigen beweging, staan hierna in een overzicht weergegeven. Achter elke informatiecategorie is aangegeven om welk artikel uit de Woo het gaat plus een beschrijving van de documenten. Daarna volgt per categorie de inventarisatie van:

- wat er al openbaar wordt gemaakt;
- in hoeverre is aangesloten op de landelijke Woo-index;
- de voorgenomen planning van het actief openbaar maken van de informatiecategorie.

De voorgenomen planning wijzigt op moment dat bij koninklijk besluit het openbaar beschikbaar maken van een informatiecategorie eerder verplicht wordt.

Informatiecategorie	Artikel	Wat	Openbaar op lokale site (Ja/Nee)	Openbaar landelijke Woo-index (Ja/Nee)	Planning Openbaar landelijke Woo-index (Jaartal)
1 Wet en regelgeving	1.a	Besluiten, beleidsregels en verordeningen	nee	ja	
	1.b	Andere algemeen verbindende voorschriften	nee	ja	

Informatiecategorie	Artikel	Wat	Openbaar op lokale site (Ja/Nee)	Openbaar landelijke Woo-index (Ja/Nee)	Planning Openbaar landelijke Woo-index (Jaartal)
	1.c	Ontwerpen van besluiten, beleidsregels, verordeningen en overige besluiten van algemene strekking waarover een extern advies is gevraagd, met inbegrip van de adviesaanvraag	nee	ja	
2 Organisatiegegevens	1.d	Inzicht in de organisatie en haar werkwijze, waaronder de taken en bevoegdheden van organisatieonderdelen.	ja	ja	2024
	1.e	Hoe de organisatie en haar onderdelen te bereiken zijn en hoe een informatieverzoek kan worden ingediend	ja	ja	2024
3 Raadsstukken	2.a	Bij de gemeenteraad ingekomen stukken, tenzij deze gaan over individuele gevallen	ja	nee	2024
	2.c	Vergaderstukken en verslagen van de raad, behalve waarop geheimhouding geldt.	ja	nee	2024
4 Bestuursstukken	2.d	Agenda's, besluiten en besluitenlijsten van vergaderingen van colleges van B&W, tenzij geheimhouding geldt	ja	nee	2024
5 Adviezen van adviescolleges	2.e	Adviezen van officiële adviescolleges (door besluit van een	nee	nee	2025

Informatiecategorie	Artikel	Wat	Openbaar op lokale site (Ja/Nee)	Openbaar landelijke Woo-index (Ja/Nee)	Planning Openbaar landelijke Woo-index (Jaartal)
		bestuursorgaan vastgesteld):			
		<ul style="list-style-type: none"> • Adviesvoorstel, advies 	nee	nee	2025
		<ul style="list-style-type: none"> • Adviesaanvraag 	nee	nee	2025
		<ul style="list-style-type: none"> • Adviesvoorstel 	nee	nee	2025
		<ul style="list-style-type: none"> • Advies 	nee	nee	2025
		Behalve adviezen/aanvragen die gaan over individuele gevallen			
6 Convenanten	2.f	Convenanten, overeenkomsten, verbintenissen en soortgelijke afspraken van een bestuursorgaan met andere partij(en)	nee	nee	2025
7 Jaarplannen en -verslagen	2.g	De jaarplannen en -verslagen van het bestuursorgaan, behalve de jaarplannen en -verslagen van afzonderlijke afdelingen of directies	ja	nee	2024
8 Woo-verzoeken	2.i	Inhoud van het verzoek	nee	nee	2024
		Schriftelijke beslissing op het verzoek	nee	nee	2024
		De verstrekte informatie	nee	nee	2024
9 Onderzoeken	2.j	Onderzoeksrapporten die:	nee	nee	2025

Informatiecategorie	Artikel	Wat	Openbaar op lokale site (Ja/Nee)	Openbaar landelijke Woo-index (Ja/Nee)	Planning Openbaar landelijke Woo-index (Jaartal)
		<ul style="list-style-type: none"> • Intern en extern zijn uitgevoerd 	nee	nee	2025
		<ul style="list-style-type: none"> • Voornamelijk uit feitenmateriaal bestaan 	nee	nee	2025
		<ul style="list-style-type: none"> • Gaan over het functioneren van de eigen organisatie, voorbereiding of evaluatie van beleid, inclusief de uitvoering, naleving en handhaving 	nee	nee	2025
10 Beschikkingen	2.k	Beschikkingen in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) vallen hieronder:	nee	nee	2026
		<ul style="list-style-type: none"> • Schriftelijke beslissingen van een bestuursorgaan 	nee	nee	2026
		<ul style="list-style-type: none"> • Die een publiekrechtelijke rechtshandelingen inhouden 	nee	nee	2026
		<ul style="list-style-type: none"> • Voor een specifiek geval gelden 	nee	nee	2026
		Behalve beschikkingen die zijn uitgezonderd van de Woo (artikel 3.3	nee	nee	2026

Informatiecategorie	Artikel	Wat	Openbaar op lokale site (Ja/Nee)	Openbaar landelijke Woo-index (Ja/Nee)	Planning Openbaar landelijke Woo-index (Jaartal)
		tweede lid, onderdeel k van de Woo)			
	2.h	Verplichtingen tot verstrekking van subsidies, anders dan met een beschikking	nee	nee	2026
11 Klachten	2.l	Schriftelijke oordelen n.a.v. klachtenprocedures over gedragingen van de organisatie	nee	nee	2026

2 | Passief openbaar maken van informatie

De gemeente maakt informatie uit eigen beweging openbaar. Daarnaast krijgt de organisatie ook verzoeken om informatie openbaar te maken. In onderstaande overzichten maken wij inzichtelijk:

- het aantal ontvangen Woo-verzoeken;
- het percentage verzoeken dat binnen de termijn is afgehandeld;
- de gemiddelde behandelingstermijn;
- het aantal Woo-verzoeken dat buiten de Woo-procedure is afgehandeld;
- het percentage verzoeken waarbij contact is opgenomen met de indiener van de vraag om de vraag scherper te krijgen en zo tot een betere beantwoording van de vraag te komen.

Woo-verzoeken

	Realisatie 2023	Indicatie 2024	Indicatie 2025
Aantal Woo-verzoeken ontvangen op jaarbasis	34	30	30
De verzoeken zijn:			
• Informeel afgedaan	14		
• Toegekend	12		
• Afgewezen	2		

Woo-verzoeken

	Realisatie 2023	Indicatie 2024	Indicatie 2025
<ul style="list-style-type: none">Buiten behandeling gesteld	1		
<ul style="list-style-type: none">Doorgestuurd naar ander bestuursorgaan	4		
<ul style="list-style-type: none">Nog in behandeling	1		
Behandeld door de gemeente binnen de in de wet gestelde beslistermijn (inclusief eventuele opschortingen en verdagingen), in %	33%	75%	
Gemiddelde behandelingstermijn, in weken (inclusief opschortingen en verdagingen).	8	6	
Aantal verzoeken waarbij precisering is gevraagd van de verzoeker, in %	27%	20%	

Als een informatieverzoek binnenkomt en de informatie is al openbaar, dan krijgt de verzoeker deze zo snel mogelijk of hij wordt verwezen naar de vindplaats van de openbare informatie. Is de informatie nog niet openbaar, dan wordt de informatie via een Woo-beschikking geleverd, afhankelijk van het verzoek en de geldende uitzonderingsgronden. De inhoudelijk betrokken medewerker neemt in de meeste gevallen eerst contact op met de verzoeker. Een deel van de Woo-verzoeken wordt wel als zodanig ingediend en ingeboekt, maar blijkt in overleg met de verzoeker vaak ook informeel afgedaan te kunnen worden, zonder formele Woo-procedure. Deze aanpak leidt tot lagere afhandelingskosten, snellere doorlooptijden en grotere tevredenheid bij verzoeker en behandelend ambtenaar. Het verschil tussen een informatieverzoek en een verzoek op basis van de Woo staat uitgebreid uitgelegd op de website. Mogelijk nemen hierdoor de initiële Woo-verzoeken af.

3 | Informatiehuishouding op orde

- De informatiehuishouding zorgt ervoor dat de gemeente weet waar welke documenten volgens de definitie uit de Woo (art. 2.1 en 2.2) te vinden zijn. Documenten kennen een voorgeschreven bewaartermijn waarop deze worden geselecteerd en overgedragen naar de archiefbewaarpplaats bij het Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen (RHCVV) of vernietigd.
- Door digitalisering is informatie aan verandering onderhevig: denk aan teksten, Geo-informatie, 3D-bestanden, appberichten en dergelijke. Dit zorgt ervoor dat er nieuwe opgaven ontstaan om die informatie volgens de geldende eisen duurzaam en digitaal toegankelijk te houden. Dit is een complex proces dat tijd nodig heeft om te ontwerpen en te implementeren.

Het vraagt aanpassing van werkprocessen, functies en rollen over de volle breedte van de organisatie.

- In het Woo-Meerjarenplan, opgesteld door de VNG, zijn indicatoren opgenomen die inzicht geven in de voortgang van de ontwikkeling van de informatiehuishouding. In onderstaande tabel zijn deze indicatoren opgenomen en weergegeven in hoeverre onze gemeente hieraan voldoet ten opzichte van de streefwaarde. Daarnaast geven wij aan in welk jaar wij verwachten te voldoen aan de streefwaarde.

Indicatoren Informatiehuishouding	Realisatie 2023	Planning gereed (jaar)
<ul style="list-style-type: none"> • Er is de beschikking over, of is aangesloten op, een e-depotvoorziening 	<p>Het RHCVV beschikt over een e-depotvoorziening waar onze gemeente op aan gaat sluiten. Er zijn verschillende applicaties die gereed worden gemaakt om informatie op de juiste manier te kunnen exporteren en daarmee een proefoverdracht te realiseren.</p>	2025
<ul style="list-style-type: none"> • In de applicaties gebruikt door de gemeente zijn selectielijsten geïmplementeerd. 	<p>Applicaties met de grootste opslag en waardevolle informatieprocessen zijn voorzien van selectielijsten en dus informatiebeheer. Denk hierbij aan het RIS Notubiz, een gedeelte van teams/sharepoint het zaakstelsel, en het documentmanagement systeem.</p>	2027
<ul style="list-style-type: none"> • Het beheer van emailarchivering is georganiseerd en sluit aan bij een landelijke aanpak 	<p>Beleid voor emailbewaring is vastgesteld op basis van de capstone methodiek. We volgen hiermee de voorgestelde aanpak vanuit VNG die ook bij het Rijk veelvuldig wordt toegepast. Technisch is de oplossing medio 2024 gerealiseerd.</p>	Gereed

<ul style="list-style-type: none"> • Beheer op tekstberichten is georganiseerd 	<p>Er is geen beheer op tekstberichten georganiseerd</p>	<p>2025</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Informatiebeheerplan is vastgesteld. Dit bevat minimaal: <ul style="list-style-type: none"> ○ inzicht in werkprocessen, proceseigenaar, in welke applicaties welke data/documenten staat, hoe het beheer is geregeld 	<p>Nog niet compleet</p>	<p>2026</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Het kwaliteitssysteem voor het informatiebeheer is vastgesteld en voldoet aan in artikel 16 van de Archiefregeling 	<p>voldoet</p>	<p>Gereed</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Het metagegevens-schema is vastgelegd en aan elk blijvend te bewaren informatieobject zijn metagegevens gekoppeld 	<p>voldoet</p>	<p>Actualiseren naar nieuw model en uitbreiding van applicaties in 2024</p>

9 | Subsidies en bijdragen

Subsidies en bijdragen

In deze paragraaf wordt een financieel beeld weergegeven van de verstrekte subsidies en bijdragen.

- De Ronde Venen ondersteunt veel initiatieven op het gebied van wonen, werken, welzijn, onderwijs, kunst, cultuur, sport, recreëren, enz. Allemaal activiteiten die ten goede komen aan de Rondeveense samenleving. De gemeente doet dit onder andere door het verstrekken van subsidies en bijdragen.
- De wettelijke basis voor het verstrekken van subsidies is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) (titel 4.2), voorts de Algemene subsidieverordening. De subsidieverordening vormt de grondslag voor de verleende subsidies. Daarnaast is een aantal nadere regels opgesteld voor het verstrekken van subsidies. Hierbij kan gedacht worden aan 'Beleidsregels Subsidie Sportstimulering', 'Beleidsregels subsidieaanvragen bewoners en bewonersorganisaties' en 'Nadere regels ten aanzien van het eigen vermogen en de reserves van de subsidieontvangers van de gemeente De Ronde Venen 2013'.
- In 2023 is € 8.754.000 aan subsidies en bijdragen verstrekt. Een specificatie hiervan per beleidsonderwerp en instelling is opgenomen in de gemeentelijke planning en control portal bij het onderdeel subsidieregister. Deze werkwijze draagt bij aan een compacte verantwoording.
- Voor 2025 is € 7.493.000 begroot voor subsidies en bijdragen. Voor twee van deze subsidies is een Begrotingssubsidie toegekend.

Begrotingssubsidies 2025

Subsidies die worden toegekend aan één specifieke partij kunnen als begrotingssubsidie in de begroting worden opgenomen. Begrotingssubsidies zijn subsidies die mogen worden verstrekt vanwege een specifieke vermelding in de begroting zoals bepaald in artikel 4:23 lid 3 sub c van de Algemene wet bestuursrecht. Met de vermelding van zowel de subsidieontvanger als het maximaal aan subsidie te ontvangen bedrag is het subsidieplafond voor deze organisaties geborgd.

Subsidieontvanger	Maximaal subsidiebedrag 2025 (bedrag x € 1.000)	Doel van de subsidie
Stichting Servicepunt en Tympaan-De Baat	1.835	Structurele basissubsidie ten behoeve van Servicepunt, Jongerenwerk, Sociaal Werk, Sociaal Cultureel Werk.
Stichting regionale bibliotheek Angstel, Vechten Venen	740	Structurele basissubsidie ten behoeve van de uitvoering van het lokaal openbaar bibliotheekwerk conform de Wet stelsel Openbare Bibliotheken en de maatschappelijke opgaven uit het netwerkconvenant.

Financiële begroting

01 | Overzicht van baten en lasten

Dit onderdeel bevat een compleet overzicht van baten en lasten, gespecificeerd per programma, voor de periode van 2023 tot en met 2028.

Totaal programma's 1 tot en met 5

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	128.957	138.329	139.914	131.123	129.225	130.297
Baten	122.516	130.674	132.704	130.654	132.869	128.214
Saldo van baten en lasten	-6.442	-7.656	-7.210	-470	3.644	-2.083
Stortingen	2.830	5.447	0	4.000	6.049	943
Onttrekkingen	5.173	7.082	7.216	1.037	469	419
Saldo van inzet reserves	2.343	1.635	7.216	-2.963	-5.580	-524
Resultaat (- = tekort en + = overschot)	-4.098	-6.021	6	-3.432	-1.935	-2.607

Programma 1 | Wonen

Bedragen x €1.000

Programma 1 Wonen	Rekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	37.901	40.679	44.710	41.885	40.720	40.765
Baten	18.483	21.486	20.413	26.388	27.647	21.721
Saldo van baten en lasten	-19.418	-19.193	-24.297	-15.497	-13.073	-19.043

Programma 2 | Samenleven

Bedragen x €1.000

Programma 2 Samenleven	Rekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	59.602	65.692	63.604	57.448	56.494	57.172
Baten	18.965	19.157	16.819	11.764	11.489	11.485
Saldo van baten en lasten	-40.637	-46.536	-46.785	-45.683	-45.005	-45.686

Programma 3 | Veiligheid

Bedragen x €1.000

Programma 3 Veiligheid	Rekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	4.425	4.627	4.996	5.202	5.207	5.228
Baten	101	79	79	79	79	79
Saldo van baten en lasten	-4.324	-4.548	-4.917	-5.122	-5.127	-5.149

Programma 4 | Bestuur en bedrijfsvoering

Bedragen x €1.000

Programma 4 Bestuur en bedrijfsvoering	Rekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	25.255	25.715	25.076	24.968	25.235	25.543
Baten	2.222	990	969	1.119	1.200	1.135
Saldo van baten en lasten	-23.033	-24.725	-24.107	-23.848	-24.035	-24.408

Programma 5 | Financiën

Bedragen x €1.000

Programma 5 Financiën	Rekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	1.774	1.615	1.528	1.621	1.569	1.590
Baten	82.744	88.961	94.423	91.303	92.453	93.793
Saldo van baten en lasten	80.970	87.346	92.895	89.682	90.884	92.203
Stortingen	2.830	5.447	0	4.000	6.049	943
Onttrekkingen	5.173	7.082	7.216	1.037	469	419
Saldo van inzet van reserves	2.343	1.635	7.216	-2.963	-5.580	-524
Totaal programma 5 na inzet van reserves	83.314	88.981	100.111	86.719	85.305	91.680

02 | Overzicht overhead, algemene dekkingsmiddelen en vennootschapsbelasting

Dit onderdeel behandelt de overheadkosten, de algemene dekkingsmiddelen en de kosten voor de vennootschapsbelasting.

Overhead	Overhead [0.4]
Algemene dekkingsmiddelen	Treasury [0.5]
	Onroerendezaakbelasting (OZB) voor woningen en niet-woningen [0.61 en 0.62]
	Parkeerbelasting [0.63]
	Overige belastingen [0.64]
	Algemene uitkering [0.7]
	Overige baten en lasten waaronder de post onvoorzien [0.8]
Vennootschapsbelasting	Vennootschapsbelasting [0.9]

Financieel overzicht van overhead, algemene dekkingsmiddelen en vennootschapsbelasting

Bedragen x €1.000

Overhead, algemene dekkingsmiddelen en vennootschapsbelasting		Rekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
XT-04	Overhead	-19.913	-21.472	-20.924	-20.666	-20.866	-21.232
XT-05	Treasury	17	240	112	19	73	52
XT-061	OZB woningen	5.746	5.640	7.070	7.070	7.070	7.070
XT-062	OZB niet-woningen	4.412	4.627	5.295	5.295	5.295	5.295
XT-063	Parkeerbelasting	34	-9	37	7	7	7
XT-064	Belastingen overig	-304	-344	-366	-366	-366	-366
XT-07	Algemene uitkering	71.275	77.340	81.020	77.930	79.080	80.420
XT-08	Overige baten en lasten	-213	-198	-247	-248	-249	-250
XT-09	Vennootschapsbelasting (VpB)	2	50	-25	-25	-25	-25
Totaal		61.057	65.874	71.971	69.016	70.018	70.971

Overhead

Onder overhead vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Hieronder vallen:

- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch), die personele verantwoordelijkheden hebben zoals het voeren van functioneringsgesprekken.
- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie, waaronder planning & control, verantwoording en auditing.
- Mens en organisatie inclusief formatieadvies.
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement).
- Interne en externe communicatie inclusief vormgeving, met uitzondering van klantcommunicatie over specifieke beleidsterreinen zoals belastingen, wijkteams of vergunningen.
- Juridische zaken: juridische medewerkers op een bedrijfsvoeringafdeling of belast met een bedrijfsvoeringstaak.
- Bestuurszaken: ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders.
- Informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen, inclusief organisatie-overkoepelende systemen zoals de zaaksystemen, kantoorautomatisering en thuiswerkapplicaties.
- Facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging).
- Documentaire informatievoorziening (DIV).
- Managementondersteuning en secretariaten primair proces.
- Leges gemeentearchief.

Meer informatie over bedrijfsvoering is opgenomen in de paragraaf *Bedrijfsvoering*.

Algemene dekkingsmiddelen | Treasury

Het treasury-resultaat omvat het saldo van rentekosten, renteopbrengsten en ontvangen dividenden. Deze zijn nader toegelicht in de paragraaf *Financiering*.

Algemene dekkingsmiddelen | Onroerendezaakbelasting voor woningen en niet-woningen

Gemeenten innen belasting op onroerend goed binnen hun grenzen om hun taken te financieren. Onroerendezaakbelastingen vormen de belangrijkste bron van inkomsten voor gemeenten, gemiddeld negen procent van de totale inkomsten. Een uitleg over onroerendezaakbelastingen is te vinden in de paragraaf *Lokale heffingen*.

Algemene dekkingsmiddelen | Parkeerbelasting

De parkeerbelasting is van toepassing op betaald parkeren in Vinkeveen en het verstrekken van vrijstellingen voor 'blauwe zones'. De parkeerbelasting maakt onderdeel uit van de paragraaf *Lokale heffingen*.

Algemene dekkingsmiddelen | Belastingen overig

Dit onderdeel omvat de baten en lasten van de roerende zaakbelasting, evenals de heffing en invordering van diverse belastingen, met uitzondering van de onroerendezaakbelastingen. Voor meer informatie over deze belastingen kunt u terecht in de paragraaf *Lokale heffingen*.

Algemene dekkingsmiddelen | Algemene uitkering

De algemene uitkering vormt de voornaamste bron van inkomsten voor gemeenten. De raad wordt via raadsinformatiebrieven geïnformeerd over de ontwikkelingen aangaande de grootte van de algemene uitkering. De meest recente raadsinformatiebrieven gingen over de septembercirculaire van 2024 en de uitkomsten daarvan zijn opgenomen in deze begroting.

Algemene dekkingsmiddelen | Overige baten en lasten waaronder de post onvoorzien

In dit onderdeel is het volgende meegenomen:

- een structurele post onvoorzien voor 2025 van € 134.000, stijgend naar € 137.000 in 2028;
- een structurele stelpost van € 100.000 voor onderuitputting op de programma's;
- loonkosten voor personeel dat niet langer werkzaam is.

Vennootschapsbelasting

Dit onderdeel bevat een schatting van de vennootschapsbelasting die verschuldigd is voor afval, reclame en een actief of faciliterend grondbeleid.

03 | Financiële mutaties per programma ten opzichte van de Kadernota 2025

In de programmabegroting voor 2025 - 2028 zijn verschillende ontwikkelingen meegenomen ten opzichte van de Kadernota 2025. Dit omvat onder meer veranderingen in lonen en prijzen, alsook aanpassingen in volumes. Deze wijzigingen zijn in elk programma doorgevoerd.

Programma 1 | Wonen

Programma 1 Wonen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Saldo basis begroting 2024 - 2027	-19.879	-18.556	-18.437	-18.437
Saldo Kadernota 2025	-1.034	-1.156	-1.064	-1.096
Saldo overige mutaties	-1.958	3.233	5.436	-512
Effecten tweede bestuursrapportage 2024	-2.498	0	0	0
Maatregelenpakket begroting 2025 - 2028	1.052	952	952	952
Uitkomsten septembercirculaire gemeentefonds 2024	-40	-30	-20	-10
Amendement Geen extra 2% OZB verhoging en inwoners met een kleine beurs ondersteunen	60	60	60	60
Saldo begroting 2025 - 2028	-24.297	-15.497	-13.073	-19.043
<i>Toelichting op saldo overige mutaties</i>				
1 Raadsinformatiebrief Pas op de plaats (24 juni 2024) Verrekend met algemene reserve	607	0	0	0
2 Actualiseren afschrijvingen	278	-83	-134	-283
3 Toeristenbelasting	111	111	111	111
4 Forensenbelasting	104	104	104	104
5 Toerekening indirecte kosten aan rioolheffing	46	33	34	41
6 Toerekening indirecte kosten aan afvalstoffenheffing	29	16	32	40

Programma 1 Wonen (bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028
7	Vervallen verkiezing ondernemer van het jaar in overleg met de ondernemers	25	0	25	25
8	Overige bijstellingen	21	20	21	21
9	Ontwikkeling Argonlocatie Verrekend met algemene reserve	0	4.000	0	0
10	Anterieure overeenkomst Oosterland (Raadsinformatiebrief 24 juni 2024) Verrekend met algemene reserve	0	0	943	943
11	Herontwikkeling De Trekvogel en Polderbloesem Verrekend met algemene reserve	-40	0	0	0
12	Actualiseren rentetoerekening aan investeringen	-94	-274	-356	-688
13	Beheer en onderhoud van vastgoed	-196	-144	-147	-147
14	Actualisatie leges wonen en bouwen	-387	942	960	529
15	Anterieure overeenkomst De Meijert (Raadsbesluit 27 juni 2024) Verrekend met algemene reserve	-1.190	-411	5.106	0
16	Prijsontwikkeling programma wonen (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)	-507	-316	-498	-443
17	Capaciteitskosten (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)	-765	-765	-765	-765
Totaal overige mutaties		-1.958	3.233	5.436	-512

Programma 2 | Samenleven

Programma 2 Samenleven (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	
Saldo basis begroting 2024 - 2027	-38.555	-39.161	-39.431	-39.430	
Saldo Kadernota 2025	-4.656	-4.823	-4.379	-4.558	
Saldo overige mutaties	-4.308	-3.739	-3.370	-3.873	
Effecten tweede bestuursrapportage 2024	-306	0	0	0	
Maatregelenpakket begroting 2025 - 2028	1.075	2.075	2.075	2.075	
Uitkomsten septembercirculaire gemeentefonds 2024	-135	-135	0	0	
Amendement Geen extra 2% OZB verhoging en inwoners met een kleine beurs ondersteunen	100	100	100	100	
Saldo begroting 2025 - 2028	-46.785	-45.683	-45.005	-45.686	
<i>Toelichting op saldo overige mutaties</i>					
1	Prijsontwikkeling jeugd en Wmo door nieuwe aanbestedingen (Raadsinformatiebrief 9 juli 2024). Deze ontwikkeling wordt verrekend met de reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5).	-2.177	-2.204	-2.208	-2.308
2	Capaciteitskosten (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)	-1.272	-1.272	-1.272	-1.272
3	Prijsontwikkeling toegang zoals wijkteams en GGD (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)	-459	-271	-85	-85
4	Prijsontwikkeling inkomensregelingen (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de	-235	-174	-174	-174

Programma 2 Samenleven (bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028
meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)					
5	Actualiseren rentetoerekening aan investeringen	-155	17	56	-277
6	Prijsontwikkeling onderwijs (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)	-51	-151	-204	-204
7	Beheer en onderhoud van vastgoed	-37	-38	-58	-58
8	Actualiseren afschrijvingen	-18	152	509	443
9	Afboeken restant boekwaarde scholencomplex Hofland) Verrekend met algemene reserve	0	115	0	0
10	Overige bijstellingen	26	17	-4	-8
11	Technische verschuiving van programma 5	70	70	70	70
Totaal overige mutaties		-4.308	-3.739	-3.370	-3.873

Programma 3 | Veiligheid

Programma 3 Veiligheid (bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028
Saldo basis begroting 2024 - 2027		-4.507	-4.647	-4.643	-4.643
Saldo Kadernota 2025		-273	-277	-277	-277
Saldo overige mutaties		-137	-198	-207	-229
Saldo begroting 2025 - 2028		-4.917	-5.122	-5.127	-5.149
<i>Toelichting op saldo overige mutaties</i>					
1	Prijsontwikkeling veiligheid (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)	-96	-96	-96	-96
2	Capaciteitskosten (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)	-75	-75	-75	-75
3	Actualiseren rentetoerekening aan investeringen	0	-32	-36	-58
4	Beheer en onderhoud van vastgoed	6	4	-1	-1
5	Actualiseren afschrijvingen	28	1	1	1
Totaal overige mutaties		-137	-198	-207	-229

Programma 4 | Bestuur en bedrijfsvoering

Programma 4 Bestuur en bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028
Saldo basis begroting 2024 - 2027		-23.616	-23.704	-23.912	-23.912
Saldo Kadernota 2025		-298	-314	-314	-514
Saldo overige mutaties		-286	20	41	-132
Effecten tweede bestuursrapportage 2024		-57	0	0	0
Maatregelenpakket begroting 2025 - 2028		150	150	150	150
Saldo begroting 2025 - 2028		-24.107	-23.848	-24.035	-24.408
<i>Toelichting op saldo overige mutaties</i>					
1	Kostenontwikkeling van overhead zoals oud archief, ICT e.d. (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)	-429	-160	-165	-199
2	Kostenontwikkeling raad, college en griffie (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)	-126	-126	-140	-140
3	Om fietsen te stimuleren onder het personeel, wordt onder voorwaarden de mogelijkheid tot het deelnemen aan een fietsplan aangeboden.	-78	-78	-78	-78
4	Actualiseren afschrijvingen	-21	21	6	-102
5	Beheer en onderhoud van vastgoed	-10	-10	-12	-12
6	Actualiseren verkiezingsschema	0	0	80	100
7	Actualiseren rentetoerekening aan investeringen	12	-5	-16	-40
8	Kosten en opbrengsten burgerzaken	30	43	31	4

Programma 4 Bestuur en bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028
9	Technische verschuiving naar programma 5	150	150	150	150
10	Capaciteitskosten (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling 2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)	186	185	185	185
Totaal overige mutaties		-286	20	41	-132

Programma 5 | Financiën

Programma 5 Financiën (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	
Lasten en baten					
Saldo basis begroting 2024 - 2027	88.522	82.748	83.957	83.957	
Saldo Kadernota 2025	940	3.840	3.800	4.690	
Saldo overige mutaties	3.170	3.041	3.084	3.063	
Maatregelenpakket begroting 2025 - 2028	3	3	3	3	
Uitkomsten septembercirculaire gemeentefonds 2024	260	50	40	490	
Saldo lasten en baten begroting 2025 - 2028	92.895	89.682	90.884	92.203	
Mutatie reserves					
<i>Saldo basis begroting 2024 - 2027</i>	192	-859	-1.081	-1.081	
<i>Saldo Kadernota 2025</i>	2.140	1.600	1.550	1.500	
<i>Saldo overige mutaties</i>	2.023	-3.704	-6.049	-943	
<i>2e bestuursrapportage 2024</i>	2.861	0	0	0	
Saldo mutatie reserves begroting 2025 - 2028	7.216	-2.963	-5.580	-524	
<i>Toelichting op saldo lasten en baten overige mutaties</i>					
1	Toename rentekosten voor leningen	-204	-438	-520	-1.473
2	Technische verschuiving van programma 4	-150	-150	-150	-150
3	Technische verschuiving naar programma 2	-70	-70	-70	-70
4	Lagere dividend van BNG Bank en Vitens	-60	-60	-60	-60
5	Kostenontwikkeling uitvoering lokale heffingen (Te verrekenen met reservering loon- en prijsontwikkeling)	-57	-57	-57	-57

Programma 5 Financiën (bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028
2025 van € 2.900.000 vanuit de meicirculaire 2024 die is opgenomen in programma 5)					
6	Overige bijstellingen	-5	-6	-5	-6
7	Actualiseren rentetoerekening aan investeringen	327	433	557	1.490
8	Toepassen inflatie op opbrengst lokale heffingen	489	489	489	489
9	Inzet van de reservering loon- en prijsontwikkeling	2.900	2.900	2.900	2.900
Totaal overige mutaties van de lasten en baten		3.170	3.041	3.084	3.063
<i>Toelichting op saldo overige mutaties reserves</i>					
10	Ontwikkeling Argonlocatie Programma 1	0	-4.000	0	0
11	Anterieure overeenkomst Oosterland Programma 1	0	0	-943	-943
12	Raadsinformatiebrief Pas op de plaats Programma 1	-607	0	0	0
13	Herontwikkeling De Trekvogel en Polderbloesem Programma 1	40	0	0	0
14	Anterieure overeenkomst De Meijert Programma 1	1.190	411	-5.106	0
15	Afboeken restant boekwaarde scholencomplex Hofland) Programma 2	0	-115	0	0
16	Vervallen opschalingskorting 2025 - Uitkomsten meicirculaire 2024	1.400	0	0	0
Totaal saldo overige mutaties reserves		2.023	-3.704	-6.049	-943

04 | Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten zijn financiële posten die eenmalig of tijdelijk van aard zijn. Dit betekent dat ze niet jaarlijks terugkeren en vaak voortkomen uit onverwachte gebeurtenissen of specifieke projecten. Voorbeelden zijn grondexploitaties, verkopen van vastgoed, eenmalige subsidies of kosten voor eenmalige evenementen.

Het is belangrijk voor een goed inzicht in de financiële positie om een duidelijk onderscheid te maken tussen incidentele en structurele baten en lasten. Structurele lasten zijn terugkerende kosten die jaarlijks in de begroting opgenomen moeten worden, zoals salarissen van ambtenaren of onderhoud van infrastructuur. Een overzicht van de incidentele baten en lasten is opgenomen in dit onderdeel.

Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten (+) en lasten (-) voor de jaren 2025 - 2028 (bedragen x € 1.000)							
Nr.	Programma	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Opmerking
1	1 Wonen	Sloop Provincialeweg 7A	-83	0	0	0	Verrekend met algemene reserve
2	1 Wonen	Maatregelenpakket project Toekomst N201	-1.000	0	0	0	Idem
3	1 Wonen	Onderzoek en planvoorbereiding openbare ruimte	-100	-100	-50	0	Idem
4	1 Wonen	Inhuren projectleider Baambrugse Zuwe	-70	0	0	0	Idem
5	1 Wonen	Sanering verkeersborden en obstakels	-100	0	0	0	Idem
6	1 Wonen	Onderzoeken en stimuleren van deelvervoer	-25	0	0	0	Idem

Overzicht incidentele baten (+) en lasten (-) voor de jaren 2025 - 2028 (bedragen x € 1.000)

Nr.	Programma	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Opmerking
7	1 Wonen	Opstellen economische visie	-30	0	0	0	Idem
8	1 Wonen	Uitvoering actieplan bedrijventerrein Mijdrecht	-25	0	0	0	Idem
9	1 Wonen	Ruimtelijk kader bedrijventerrein Mijdrecht	-25	0	0	0	Idem
10	1 Wonen	Herdenken en vieren einde 2e wereldoorlog (80 jaar)	-40	0	0	0	Idem
11	1 Wonen	Recreatieve voorzieningen Marickenland/De Heul	-874	0	0	0	Idem
12	1 Wonen	Visie Vrijkomende Agrarische Bebouwing	-45	0	0	0	Idem
13	1 Wonen	Pilot Waterrijck - beleid voor permanente bewoning	-50	0	0	0	Idem
14	1 Wonen	Opstellen Omgevingsvisie en Omgevingsplan	-50	0	0	0	Idem
15	1 Wonen	Vaststellen ruimtelijk kader Centrumplan Vinkeveen	-62	0	0	0	Idem
16	1 Wonen	Anterieure overeenkomst De Meijert	-1.190	-411	5.106	0	Idem
17	1 Wonen	Anterieure overeenkomst Oosterland	0	0	943	943	Idem
18	1 Wonen	Revitalisering woonwagenstandplaats	-243	0	0	0	Idem

Overzicht incidentele baten (+) en lasten (-) voor de jaren 2025 - 2028 (bedragen x € 1.000)

Nr.	Programma	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Opmerking
19	1 Wonen	Ruimtelijk kader Argon-locatie	-521	4.000	0	0	Idem
20	1 Wonen	Ontwikkeling locaties De Trekvogel en Polderbloesem	-25	0	0	0	Idem
21	1 Wonen	Afboeken restant boekwaarde scholencomplex Hofland	-40	0	0	0	Idem
Totaal programma 1			-4.598	3.489	5.999	943	
22	2 Samenleven	Groene speelpleinen bij onderwijsgebouwen	-300	0	0	0	Verrekend met algemene reserve
23	2 Samenleven	Energiebesparende maatregelen dorps huis De Hoef	-306	0	0	0	
24	2 Samenleven	Uitvoeren inclusieagenda	-80	0	0	0	Idem
25	2 Samenleven	Afboeken restant boekwaarde scholencomplex Hofland	0	-57	0	0	Idem
26	2 Samenleven	Inrichting kindcentrum Hofland	0	-50	0	0	Idem
Totaal programma 2			-686	-107	0	0	

Overzicht incidentele baten (+) en lasten (-) voor de jaren 2025 - 2028 (bedragen x € 1.000)

Nr.	Programma	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Opmerking
27	5 Financiën	Vervallen opschalingskorting - uitkomsten meicirculaire 2024	-1.400	0	0	0	Verrekend met algemene reserve
Totaal programma 5			-1.400	0	0	0	
Totaal programma 1 tot en met 5			-6.741	3.382	5.999	943	

05 | Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

- Om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente is het onderscheid tussen structureel en incidenteel van belang.
- Er zijn in het verleden diverse investeringen uitgevoerd zoals het zwembad Mijdrecht en de gemeentewerf in Abcoude waarbij de raad heeft aangegeven om een deel van de structurele afschrijvingskosten te bekostigen via een bestemmingsreserve. Daarnaast is in 2020 besloten om het verkorten van de afschrijvingsduur van onderwijshuisvesting van 60 naar 40 jaar op te vangen via een bestemmingsreserve.
- De structurele toevoegingen en onttrekkingen zijn hieronder vermeld. Daarnaast zijn deze mutaties zichtbaar bij onderdeel 7 'Totaaloverzicht reserves'.

Structurele onttrekkingen aan bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	2025	2026	2027	2028
1	Schoolgebouwen	-106	-106	-106	-106
2	Diverse afschrijvingslasten	-88	-72	-72	-72
3	Veenweidebad	-168	-168	-168	-168
4	Piet Mondriaangebouw	-37	-37	-37	-37
5	Gemeentewerf Abcoude	-37	-37	-37	-37
6	Clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge	-39	0	0	0
Totaal		-475	-420	-420	-420

1. Vanaf 2017 is de afschrijvingstermijn van schoolgebouwen aangepast van 60 naar 40 jaar. De kosten van afschrijvingen nemen hierdoor tijdelijk toe. De extra kosten hiervan zijn verrekend via de bestemmingsreserve 'Schoolgebouwen'. Dit vindt plaats tot en met 2044.
2. Voor de afschrijvingskosten van een beperkt aantal investeringen geldt dat deze kosten worden verrekend met de bestemmingsreserve 'Diverse afschrijvingslasten'. In 2046 wordt voor de laatste keer deze reserve ingezet.
3. Vanuit de bestemmingsreserve Veenweidebad wordt € 168.000 ingezet om de huisvestingskosten deels te bekostigen. In 2049 wordt voor de laatste keer deze reserve ingezet.
4. Vanuit de bestemmingsreserve Piet Mondriaangebouw wordt € 37.000 ingezet om de huisvestingskosten deels te bekostigen. Dit vindt plaats tot en met 2033.
5. Jaarlijks wordt € 37.000 ingezet om een deel van de huisvestingskosten te bekostigen vanuit de bestemmingsreserve gemeentewerf in Abcoude. Dit vindt plaats tot en met 2045.

6. De bestemmingsreserve clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge wordt ingezet om deels de huisvestingskosten te bekostigen. Dit vindt plaats tot en met 2025.

06 | De stand en het verloop van reserves

- Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten.
- Onder reserves worden afgezonderde vermogensbestanddelen verstaan, die al dan niet met het oog op het realiseren van een vooraf bepaald doel zijn gevormd.
- Reserveren is een vorm van sparen:
 - Om later een (grote) investering te doen;
 - Voor moeilijke tijden (vet op de boten);
 - Om risico's op te vangen;
 - Voor incidentele of onverwachte kosten.
- In de financiële verslagleggingregels (artikel 43 van de BBV) is aangegeven dat de reserves worden onderscheiden in de algemene reserve en bestemmingsreserves.

Ontwikkeling eigen vermogen

Ontwikkeling eigen per 31 december 2024 - 2028 (bedragen x € 1.000)					
	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene reserve	16.782	4.020	7.408	9.975	8.983
Bestemmingsreserves	9.302	8.827	8.408	7.988	7.569
Rekening- en begrotingsresultaat	-6.021	6	-3.432	-1.935	-2.607
Totaal	20.063	12.853	12.384	16.028	13.945

A. Algemene reserve

1. De algemene reserve is een buffer voor de instandhouding van de weerstandscapaciteit en voor het opvangen van incidentele kosten.
2. De algemene reserve wordt gevoed door rekeningresultaten en grondverkoop.
3. Voor de algemene reserve is een ondergrens bepaald van 10 miljoen euro voor 2024 en vanaf 2025 is deze ondergrens 12 miljoen euro.

In het verloopoverzicht wordt de ontwikkeling van de algemene reserve getoond. Er zijn twee belangrijke opmerkingen: ten eerste, dat in de periode 2029 - 2030 ongeveer € 9 miljoen aan grondopbrengsten gerealiseerd zal worden, welke nog toegevoegd moeten worden aan de algemene reserve. Ten tweede, dat de begrotingsresultaten van 2024 - 2028 nog aan verandering onderhevig zijn.

Ontwikkeling algemene reserve 2024 - 2028 (bedragen x € 1.000)

	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	22.013	16.782	4.020	7.408	9.975
Te bestemmen rekening- en begrotingsresultaat (jaar -1)	-4.098	-6.021	6	-3.432	-1.935
Structurele mutaties	1.500	0	0	0	0
Incidentele mutaties	-2.633	-6.741	3.382	5.999	943
Stand per 31 december	16.782	4.020	7.408	9.975	8.983

B. Bestemmingsreserves**Ontwikkeling bestemmingsreserve 2024 - 2028 (bedragen x € 1.000)**

1 Schoolgebouwen	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	1.867	1.735	1.629	1.523	1.417
Structurele mutaties	-132	-106	-106	-106	-106
Stand per 31 december	1.735	1.629	1.523	1.417	1.311

Vanaf 2017 is de afschrijvingstermijn van schoolgebouwen aangepast van 60 naar 40 jaar. De kosten van afschrijvingen nemen hierdoor tijdelijk toe. De extra kosten hiervan zijn verrekend via de bestemmingsreserve 'Schoolgebouwen'. Dit vindt plaats tot en met 2044.

2 Diverse afschrijvingslasten	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	1.320	1.232	1.144	1.072	1.000
Structurele mutaties	-88	-88	-72	-72	-72
Stand per 31 december	1.232	1.144	1.072	1.000	928

Voor de afschrijvingskosten van een beperkt aantal investeringen geldt dat deze kosten worden verrekend met de bestemmingsreserve 'Diverse afschrijvingslasten'. In 2046 wordt voor de laatste keer deze reserve ingezet.

3 Veenweidebad	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	4.361	4.193	4.025	3.857	3.689
Structurele mutaties	-168	-168	-168	-168	-168
Stand per 31 december	4.193	4.025	3.857	3.689	3.521

Vanuit de bestemmingsreserve Veenweidebad wordt € 168.000 ingezet om de huisvestingskosten deels te bekostigen. In 2049 wordt voor de laatste keer deze reserve ingezet.

4 Piet Mondriaangebouw	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	360	323	286	249	212
Structurele mutaties	-37	-37	-37	-37	-37
Stand per 31 december	323	286	249	212	175

Vanuit de bestemmingsreserve Piet Mondriaangebouw wordt € 37.000 ingezet om de huisvestingskosten deels te bekostigen. Dit vindt plaats tot en met 2033.

5 Gemeentewerf Abcoude	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	818	781	744	707	670
Structurele mutaties	-37	-37	-37	-37	-37
Stand per 31 december	781	744	707	670	633

Jaarlijks wordt € 37.000 ingezet om een deel van de huisvestingskosten te bekostigen vanuit de bestemmingsreserve gemeentewerf in Abcoude. Dit vindt plaats tot en met 2045.

6 Clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	79	39	0	0	0
Structurele mutaties	-40	-39	0	0	0
Stand per 31 december	39	0	0	0	0

De bestemmingsreserve clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge wordt ingezet om deels de huisvestingskosten te bekostigen. Dit vindt plaats tot en met 2025.

7 Sociale woningbouw	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	0	0	0	0	0
Incidentele of structurele mutaties	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	0	0	0	0	0

In maart 2022 heeft de raad ingestemd met het instellen van een bestemmingsreserve woningbouw. Deze reserve kan uitsluitend gebruikt worden voor de realisatie van sociale huurwoningen in De Ronde Venen. Het geld in het vereveningsfonds bestaat uit afdrachten ter compensatie van niet gerealiseerde sociale huurwoningen in woningbouwprojecten. De verwachte einddatum is 2032.

8 Energiebesparende maatregelen buitensportverenigingen	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Incidentele of structurele mutaties	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Ten laste van deze bestemmingsreserve wordt door de gemeente aan verenigingen een bijdrage verstrekt tot een maximum van € 80.000 per vereniging als de aanvraag voldoet aan de landelijke subsidieregeling Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA). De verwachte einddatum is 2027.

C. Rekening- en begrotingsresultaten

De verwachte resultaten van de rekening en begroting zijn opgenomen in het overzicht van de algemene reserve. Deze resultaten worden verder uitgelegd in de Financiële Hoofdlijnen.

07 | De stand en het verloop van voorzieningen

Algemene toelichting voorzieningen

Voorzieningen zijn een onderdeel van de balans. Een balans bestaat uit een overzicht van de bezittingen, schulden en eigen vermogen op een bepaald moment. De voorzieningen geven een schatting van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen die min of meer onzeker zijn. In de financiële verslagleggingregels (BBV) is aangegeven in artikel 44 welke voorzieningen mogelijk zijn:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Overige uitgangspunten:

- Tot de voorzieningen worden gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden zoals riool- en afvalstoffenheffing.
- Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de aangegane verplichtingen en risico's. Zij mogen niet groter of kleiner zijn dan de geschatte omvang van verplichtingen en risico's. Dit houdt in dat een voorziening nooit een tekort mag hebben.
- De omvang van de voorzieningen is zichtbaar in de balans. Hierop zijn twee uitzonderingen, te weten, de voorziening dubieuze debiteuren en de voorziening verlieslatende grondexploitaties. Beide worden als correctiepost in mindering gebracht van het betreffende onderwerp.

De volgende voorzieningen zijn toegelicht:

1. Afwikkelen vermogensweg e.o.
2. Bijdrage akoestische maatregelen Stationslocatie Mijdrecht
3. Nog uit te voeren werken bouwgronden in exploitatie
4. Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA)
5. Verlofsparen
6. Gemeentelijke gebouwen
7. Begraafplaatsen
8. Afvalstoffenheffing
9. Rioolheffing
10. Wonen.

Verloopoverzicht voorzieningen

Verloopoverzicht voorzieningen 2024 - 2028 (bedragen x € 1.000)					
	2024	2025	2026	2027	2028
1. Afwikkelen vermogensweg e.o.					
Stand per 1 januari	230	0	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Bestedingen	-230	0	0	0	0
Stand per 31 december	0	0	0	0	0
2. Bijdrage akoestische maatregelen Stationslocatie Mijdrecht					
Stand per 1 januari	220	220	220	220	220
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Bestedingen	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	220	220	220	220	220
3. Nog uit te voeren werken bouwgronden in exploitatie					
Stand per 1 januari	365	0	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Bestedingen	-365	0	0	0	0
Stand per 31 december	0	0	0	0	0
4. Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA)					
Stand per 1 januari	2.312	2.480	2.648	2.816	2.984

Verloopoverzicht voorzieningen 2024 - 2028 (bedragen x € 1.000)

	2024	2025	2026	2027	2028
Toevoegingen	168	168	168	168	168
Bestedingen	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	2.480	2.648	2.816	2.984	3.152
5. Verlofsparen					
Stand per 1 januari	1.222	1.622	2.022	2.422	2.822
Toevoegingen	400	400	400	400	400
Bestedingen	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	1.622	2.022	2.422	2.822	3.222
6. Gemeentelijke gebouwen					
Stand per 1 januari	2.031	2.059	2.271	1.972	2.168
Toevoegingen	330	377	377	377	377
Bestedingen	-302	-165	-676	-181	-226
Stand per 31 december	2.059	2.271	1.972	2.168	2.319
7. Begraafplaatsen					
Stand per 1 januari	119	122	122	145	144
Toevoegingen	35	35	35	35	35
Bestedingen	-32	-35	-12	-36	0
Stand per 31 december	122	122	145	144	179
8. Afvalstoffenheffing					
Stand per 1 januari	1.964	1.534	1.374	1.275	1.196
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Bestedingen	-430	-160	-99	-79	-27

Verloopoverzicht voorzieningen 2024 - 2028 (bedragen x € 1.000)

	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	1.534	1.374	1.275	1.196	1.169
9. Rioolheffing					
Stand per 1 januari	701	613	227	184	346
Toevoegingen	0	0	0	162	285
Bestedingen	-88	-386	-43	0	0
Stand per 31 december	613	227	184	346	631
10. Wonen					
Stand per 1 januari	121	121	121	121	121
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Bestedingen	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	121	121	121	121	121

Toelichting per voorziening

1. Deze voorziening is voor het afwikkelen van diverse nog uit te voeren werkzaamheden aan de Vermogensweg e.o. die vertraagd zijn door het faillissement van Memid in 2016.
2. Als het transformatorstation in de periode 2021 - 2031 wordt vergroot door toegenomen energievraag, dan draagt de gemeente maximaal € 220.000 bij voor akoestische maatregelen. Dit is contractueel vastgelegd tussen Stedin en de gemeente.
3. In 2024 vinden de afrondende werkzaamheden plaats van grondexploitatie Stationslocatie Mijdrecht en De Maricken. Rekening is gehouden met € 205.000 voor de Stationslocatie Mijdrecht en € 160.000 voor De Maricken.
4. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de pensioenopbouw voor de (oud-)wethouders volgens de regels uit de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa).
5. In de gemeentelijke CAO is afgesproken dat ambtenaren verlof kunnen sparen. Hiermee kunnen zij langere periodes vrij nemen of bijvoorbeeld eerder met pensioen gaan. Deze werkwijze geldt voor alle gemeenten.

6. Deze voorziening is voor het opvangen van meerjarige onderhoudskosten van diverse gemeentelijke gebouwen. In 2024 heeft de raad het voorstel 'Integraal Vastgoedbeheerplan 2023 – 2027' vastgesteld. De voorziening heeft betrekking op:
 - Brugwachterswoningen
 - Diverse gemeentelijke woningen
 - Brandweerkazernes
 - Gemeentehuis inclusief werkcentrum
 - Werkplaatsen in Abcoude, Baambrugge en Mijdrecht
 - Kerktorens in Abcoude, Mijdrecht en Wilnis
 - Piet Mondriaangebouw (Integraal kindcentrum) Abcoude
 - Rondweg 1A in Mijdrecht
 - Jongerencentrum Tumult
 - NME-centrum
 - Brede School Present
 - De Eendracht
 - De phoenix
 - Veenweidebad
 - Gebouw op begraafplaats Abcoude en Baambrugge
 - Herenweg 196
 - Brugwachtersverblijve
 - Geitenwei
 - Hertenkamp.
7. In januari 2017 heeft de raad ingestemd met het voorstel 'Financiële onderbouwing van de voorziening en tarieven met betrekking tot de algemene begraafplaatsen in De Ronde Venen'. De voorziening is voor het opvangen van meerjarige onderhoudskosten en het ruimen van graven.
8. Uit deze voorziening worden incidentele tegenvallers in de kosten en de opbrengsten van afval opgevangen zonder dat er tariefsaanpassingen nodig zijn. Zie voor meer informatie de paragraaf Lokale heffingen.
9. Uit deze voorziening worden incidentele tegenvallers in de kosten en de opbrengsten van riolering opgevangen zonder dat er tariefsaanpassingen nodig zijn. Zie voor meer informatie de paragraaf Lokale heffingen.
10. In een overeenkomst Koopgarantregeling met woningbouwvereniging Cazas Wonen is afgesproken dat de ontvangen bijdragen door de gemeente worden ingezet voor sociale volkshuisvesting. Uit deze voorziening worden incidentele kosten voor sociale volkshuisvesting opgevangen.

08 | Overzicht nieuwe investeringen

- Onder investeringen wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen, zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente, verzekeringen, behoren tot de jaarlijkse exploitatielasten.
- Bij een bestaand actief is sprake van een investering als de uitgaven:
 - leiden tot een significante kwaliteitsverbetering; en/of
 - leiden tot het verlengen van de levensduur; en/of
 - aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving (bijvoorbeeld investeringen in een gebouw om te voldoen aan veiligheidsvoorschriften).
- Wanneer uitgaven worden gedaan voor het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van een actief, dan is er sprake van onderhoud.
- Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd. Uitzondering hierop is dat gronden en terreinen altijd worden geactiveerd.
- In 2020 heeft de gemeenteraad de nota activeren, waarden en afschrijven 2020 - 2024 vastgesteld.
- De jaarlijkse waardevermindering (afschrijving) start na het jaar van afronden.
- In onderstaande tabel zijn opgenomen de nieuwe investeringsbudgetten van 2025 tot en met 2028. Er zijn daarnaast nog investeringsbudgetten die in het verleden beschikbaar zijn gesteld en nog doorlopen in 2025 en verder. De al beschikbaar gestelde investeringsbudgetten zijn niet meegenomen in onderstaande tabel.
- De genoemde bedragen in de tabellen zijn x € 1.000.

01 | Wegen

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Dukaton	1.020	0	0	0
Veldweg	250	250	0	0
Burgemeester Padmosweg (Wilnis)	50	2.780	0	0
Westerlandweg	0	50	690	0
Cliffordweg	0	50	760	0
Baambrugse Zuwe	150	250	0	9.900
Botholtse dwarsweg	120	2.600	0	0
'Groen groeit mee' - Aankoop grond voor ontsluiting Oosterland	20	0	0	0

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
'Groen groeit mee' - Aanleg fietsbrug en overige infrastructurele maatregelen ontsluiting Oosterland	0	0	0	1.980
Opknappen omgeving Zuiderwaard Winkelcentrum	150	150	0	0
Mijdrechtsedwarsweg	0	500	0	0
Wethouder van Damlaan	50	200	0	0
Herinrichting Rijkstraatweg in Baambrugge	1.200	0	0	0
Totaal	3.010	6.830	1.450	11.880

02 | Vastgoed

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Onderwijshuisvesting - Nieuwbouw PCBS Koningin Juliana	0	0	6.333	0
Onderwijshuisvesting - Nieuwbouw RKBS Paulus	18	0	0	4.155
Onderwijshuisvesting - Renovatie CNS	0	0	0	2.954
Onderwijshuisvesting - Renovatie basisschool de Driehuis	0	0	141	1.621
Onderwijshuisvesting - Nieuwbouw Windroos	0	0	422	4.852
Onderwijshuisvesting - Nieuwbouw basisschool Willespoort	0	0	447	5.140
Onderwijshuisvesting - Vernieuwing dak Brede school Present	130	0	0	0
Meerjarenonderhoudsplan - Jongerencentrum Tumult	445	0	0	0
Meerjarenonderhoudsplan - Gebouw Allround/Werkcentrum	314	0	0	0
Meerjarenonderhoudsplan - Piet Mondriaangebouw	0	32	91	0
Meerjarenonderhoudsplan - Gemeentewerf Abcoude	0	140	0	0
Meerjarenonderhoudsplan - Gemeentewerf Mijdrecht	0	179	0	36
Meerjarenonderhoudsplan - Gemeentewerf Wilnis	63	89	0	21
Meerjarenonderhoudsplan - Brandweerkazerne Mijdrecht	79	0	0	34

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Meerjarenonderhoudsplan - Bredeschool Present	31	0	0	0
Meerjarenonderhoudsplan - NME-gebouw	152	0	0	0
Meerjarenonderhoudsplan - Overige gebouwen	16	94	21	82
Meerjarenonderhoudsplan - Woning Herenweg 196	32	0	0	0
Meerjarenonderhoudsplan - Brugwachtersverblijf 1 - 4	41	0	0	0
Meerjarenonderhoudsplan - Hertenkamp	0	0	0	41
Meerjarenonderhoudsplan - De Eendracht	0	107	0	600
Meerjarenonderhoudsplan - De Phoenix	0	841	0	58
Nieuwbouw gemeentehuis	0	0	p.m.	p.m.
Totaal	1.321	1.482	7.455	19.594

03 | Afval

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Containers	0	0	0	30
Perscontainers	0	0	0	40
Totaal	0	0	0	70

04 | Openbare verlichting

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Beheerplan openbare verlichting 2024 - 2030 vervanging masten	459	414	0	0
Beheerplan openbare verlichting 2024 - 2030 vervanging armaturen	551	551	0	0
Totaal	1.010	965	0	0

05 | Bruggen

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Houten bruggen	500	500	500	500
Totaal	500	500	500	500

06 | Recreatie

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Beschoeiingen legakkers 4e fase	1.196	0	0	0
Totaal	1.196	0	0	0

07 | Buitensportaccommodaties

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Sportpark kern Abcoude - FC Abcoude veld 1	460	0	0	0
Sportpark kern Abcoude - Miniveld sportpark Abcoude	90	0	0	0
Sportpark kern Mijdrecht - Argon veld 1	460	0	0	0
Sportpark kern Vinkeveen - Hertha veld 1	460	0	0	0
Sportpark kern Wilnis - CSW veld 1	460	0	0	0
Sportpark kern Mijdrecht - Argon veld 3 toplaag vervanging	0	0	0	460
Sportpark Wilnis - CSW veld 4 toplaag vervanging	0	0	0	460
Sportpark Wilnis - CSW veld 4a opruiming (milieu)	0	0	0	25
Sportpark kern Mijdrecht - HV Mijdrecht veld 1 vervanging van veld	0	0	480	0
Sportpark kern Abcoude - HV Abcoude veld 1 vervanging veld	0	0	480	0
Sportpark kern Abcoude - HV Abcoude veld 3 vervanging veld	0	0	0	480
Sportpark kern Mijdrecht - KV Atlantis 2 velden + trainingsruimte	0	0	0	160
Sportpark kern Vinkeveen - De Vinken 2 velden + trainingsruimte				160

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Totaal	1.930	0	960	1.745

08 | Voertuigen en materialen

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Houtversnipperaar	30	0	0	0
Fuso Canter service bus	95	0	0	0
Strooier voor Fuso Canter service bus	44	0	0	0
Kraan voor servicebus	25	0	0	0
IVECO Pick Up Kieper	170	85	0	0
New Holland Boomer tractor sportvelden	0	60	0	0
Nissan EV- 2 auto's	0	0	90	0
John Deere circkelmaaier sportvelden	0	40	0	0
Diece verreiker	0	75	0	0
Strooier Aebi Schmit	0	0	50	0
Fuso Canter- 2 voeruijen	0	0	166	0
Iveco 35c	0	0	80	0
Torro cirkelmaaier	0	0	30	0
Opel Combo	0	0	45	0
Aebi Strooier - 2 stuks	0	0	0	72
Toyota Proace kieper	0	0	0	46
Totaal	364	260	461	118

09 | Automatisering

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
ICT - Werkplekken en Mobiele Devices	335	335	540	335
ICT - Bestuur	0	50	0	0
Totaal	335	385	540	335

10 | Fiets- en busvoorzieningen

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
OV-hub Mijdrecht Centrum	150	0	0	0
Totaal	150	0	0	0

11 | Riolering

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Maatregelen klimaatadaptie	50	50	50	50
Vervanging/renovatie riool	260	350	270	350
Vervangen Individuele Behandeling van Afvalwater (IBA)	35	0	0	0
Riolering - Burgemeester Padmosweg	0	450	0	0
Renovatie 4 hoofdgemalen	400	0	0	0
Hogedrukspuit	28	24	0	0
Iveco 50C15 rioolonderhoud	0	75	0	0
Totaal	773	949	320	400

09 | Verdeling programma's naar landelijke taakvelden

Landelijk is bepaald dat in de jaarrekening een overzicht wordt opgenomen met daarin de baten en lasten per taakveld en de wijze waarop deze zijn verdeeld over de programma's. Deze taakvelden gelden voor alle gemeenten en hierdoor ontstaat vergelijkbaarheid tussen alle gemeenten. Vanaf 2024 zijn de taakvelden Wmo en Jeugd verder verfijnd.

Programma 1 | Wonen

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5.5 Cultureel erfgoed
2.1 Verkeer en vervoer	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
2.2 Parkeren	7.2 Riolering
2.4 Economische havens en waterwegen	7.3 Afval
2.5 Openbaar vervoer	7.4 Milieubeheer
3.1 Economische ontwikkeling	7.5 Begraafplaatsen en crematoria
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.1 Ruimte en leefomgeving
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
3.4 Economische promotie	8.3 Wonen en bouwen

Programma 2 | Samenleven

4.1 Openbaar basisonderwijs	6.751 Jeugdhulp ambulante lokaal
4.2 Onderwijshuisvesting	6.752 Jeugdhulp ambulante regionaal
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.753 Jeugdhulp ambulante lokaal
5.1 Sportbeleid en activering	6.761 jeugdhulp met verblijf lokaal
5.2 Sportaccommodaties	6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk
5.4 Musea	6.791 PGB Wmo
5.6 Media	6.792 PGB Jeugd
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6.811 Beschermd wonen (Wmo)

6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)
6.3 Inkomensregelingen	6.821 Jeugdbescherming
6.4 WSW en beschut werk	6.822 Jeugdreclassering
6.5 Arbeidsparticipatie	6.91 Coördinatie en beleid Wmo
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	6.92 Coördinatie en beleid Jeugd
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	7.1 Volksgezondheid
6.712 Begeleiding (Wmo)	
6.713 Dagbesteding	
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	

Programma 3 | Veiligheid

1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.2 Openbare orde en veiligheid
-----------------------------------	---------------------------------

Programma 4 | Bestuur en bedrijfsvoering

0.1 Bestuur	0.4 Overhead
-------------	--------------

0.2 Burgerzaken

Programma 5 | Financiën

0.5 Treasury	0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
0.61 OZB woningen	0.8 Overige baten en lasten
0.62 OZB niet-woningen	0.9 Venootschapsbelasting (VpB)
0.63 Parkeerbelasting	0.10 Mutaties reserves
0.64 Belastingen overig	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Taakvelden 2025 - 2028

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
XT-01	Bestuur				
Lasten		2.785	2.785	2.798	2.798
XT-010	Mutaties reserves				
Stortingen		0	4.000	6.049	943
Onttrekkingen		7.216	1.037	469	419
Saldo van mutaties reserves		7.216	-2.963	-5.580	-524
XT-011	Res. v.de rek. van baten lasten				
Stortingen		6	0	0	0
Onttrekkingen		0	3.432	1.935	2.607
Saldo van mutaties reserves		-6	3.432	1.935	2.607
XT-02	Burgerzaken				
Lasten		1.313	1.463	1.517	1.459
Baten		915	1.065	1.146	1.081
Saldo van taakveld		-398	-398	-371	-378
XT-03	Beheer overige gebouwen en gronden				
Lasten		2.045	900	900	925
Baten		211	198	194	194
Saldo van taakveld		-1.834	-702	-706	-730
XT-04	Overhead				
Lasten		20.978	20.720	20.920	21.286
Baten		54	54	54	54

Exploitatie		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Saldo van taakveld		-20.924	-20.666	-20.866	-21.232
XT-05	Treasury				
Lasten		-5	88	34	55
Baten		107	107	107	107
Saldo van taakveld		112	19	73	52
XT-061	OZB woningen				
Lasten		735	735	735	735
Baten		7.805	7.805	7.805	7.805
Saldo van taakveld		7.070	7.070	7.070	7.070
XT-062	OZB niet-woningen				
Baten		5.295	5.295	5.295	5.295
XT-063	Parkeerbelasting				
Lasten		0	0	0	0
Baten		37	7	7	7
Saldo van taakveld		37	7	7	7
XT-064	Belastingen overig				
Lasten		525	525	525	525
Baten		159	159	159	159
Saldo van taakveld		-366	-366	-366	-366
XT-07	Algemene uitkering				
Baten		81.020	77.930	79.080	80.420
XT-08	Overige baten en lasten				
Lasten		247	248	249	250

Exploitatie		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Baten		0	0	0	0
Saldo van taakveld		-247	-248	-249	-250
XT-09	Vennootschapsbelasting (VpB)				
Lasten		25	25	25	25
XT-11	Crisisbeheersing en brandweer				
Lasten		3.914	4.119	4.124	4.146
Baten		4	4	4	4
Saldo van taakveld		-3.910	-4.115	-4.120	-4.142
XT-12	Openbare orde en veiligheid				
Lasten		1.082	1.082	1.082	1.082
Baten		75	75	75	75
Saldo van taakveld		-1.007	-1.007	-1.007	-1.007
XT-21	Verkeer en vervoer				
Lasten		11.082	11.447	11.670	12.034
Baten		423	423	423	423
Saldo van taakveld		-10.659	-11.024	-11.247	-11.611
XT-22	Parkeren				
Lasten		60	60	60	60
XT-24	Economische havens en waterwegen				
Lasten		481	481	481	481
XT-25	Openbaar vervoer				
Lasten		240	239	239	235
Baten		32	32	32	32

Exploitatie		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Saldo van taakveld		-208	-207	-207	-203
XT-31	Economische ontwikkeling				
Lasten		276	221	221	221
XT-32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
Lasten		25	0	0	0
XT-33	Bedr.loket en bedr.regelingen				
Lasten		339	339	339	339
Baten		173	175	175	175
Saldo van taakveld		-166	-164	-164	-164
XT-34	Economische promotie				
Lasten		65	65	65	65
Baten		1.288	1.288	1.288	1.288
Saldo van taakveld		1.223	1.223	1.223	1.223
XT-41	Openbaar basisonderwijs				
Lasten		220	216	220	220
XT-42	Onderwijshuisvesting				
Lasten		2.353	3.047	2.489	2.950
Baten		114	164	164	164
Saldo van taakveld		-2.239	-2.883	-2.325	-2.786
XT-43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken				
Lasten		3.256	3.214	3.214	3.214
Baten		630	488	435	435
Saldo van taakveld		-2.626	-2.726	-2.779	-2.779

Exploitatie		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
XT-51	Sportbeleid en activering				
Lasten		396	396	196	196
Baten		229	222	0	0
Saldo van taakveld		-167	-174	-196	-196
XT-52	Sportaccommodaties				
Lasten		3.584	3.715	3.715	3.791
Baten		1.252	1.252	1.252	1.248
Saldo van taakveld		-2.332	-2.464	-2.463	-2.544
XT-53	Cultuurpresentatie				
Lasten		338	338	338	338
XT-54	Musea				
Lasten		0	0	0	0
XT-55	Cultureel erfgoed				
Lasten		380	344	354	354
Baten		7	7	7	7
Saldo van taakveld		-373	-336	-347	-347
XT-56	Media				
Lasten		1.314	1.005	870	870
Baten		309	0	0	0
Saldo van taakveld		-1.005	-1.005	-870	-870
XT-57	Openbaar groen en recreatie				
Lasten		6.644	6.062	6.032	6.107
Baten		0	0	0	0

Exploitatie		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Saldo van taakveld		-6.644	-6.062	-6.032	-6.107
XT-61	Samenkracht en burgerparticip.				
Lasten		9.849	4.415	4.437	4.457
Baten		5.559	559	559	559
Saldo van taakveld		-4.290	-3.855	-3.878	-3.897
XT-623	Toegang en eerstelijnsv. Integraal				
Lasten		4.269	4.081	3.895	3.895
XT-63	Inkomensregelingen				
Lasten		10.029	9.968	9.968	9.968
Baten		8.103	8.103	8.103	8.103
Saldo van taakveld		-1.926	-1.865	-1.865	-1.865
XT-64	WSW en beschut werk				
Lasten		2.316	2.273	2.273	2.293
Baten		304	297	297	297
Saldo van taakveld		-2.013	-1.977	-1.977	-1.997
XT-65	Arbeidsparticipatie				
Lasten		1.227	1.227	1.227	1.227
XT-66	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)				
Lasten		1.636	1.596	1.596	545
Baten		79	79	79	0
Saldo van taakveld		-1.557	-1.517	-1.517	-545
XT-660	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)				
Lasten		61	31	31	1.082

Exploitatie		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Baten		81	81	81	160
Saldo van taakveld		20	50	50	-922
XT-671	Maatwerkdienstverl. 18+ (t/m 2023)				
Lasten		4.181	395	0	0
Baten		157	0	0	0
Saldo van taakveld		-4.024	-395	0	0
XT-6711	Huishoudelijk hulp (Wmo)				
Lasten		2.390	2.440	2.490	2.540
Baten		160	520	520	520
Saldo van taakveld		-2.230	-1.920	-1.970	-2.020
XT-6712	Begeleiding (Wmo)				
Lasten		2.490	2.230	2.280	2.330
XT-671A	Huishoudelijk hulp (Wmo) (t/m 2024)				
Lasten		-1.865	0	0	0
Baten		-157	0	0	0
Saldo van taakveld		1.708	0	0	0
XT-671B	Begeleiding (WMO) (t/m 2024)				
Lasten		-1.936	-15	-15	0
XT-671D	Overige maatwerkarrang. (t/m 2024)				
Lasten		-380	-380	15	0
XT-672D	Jeugdhulp zonder verblijf (t/m 2024)				
Lasten		0	0	0	0
XT-6751	Jeugdhulp ambulans lokaal				

Exploitatie		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten		310	20	20	20
XT-6752	Jeugdhulp ambulans regionaal				
Lasten		6.450	6.120	6.120	6.120
XT-6753	Jeugdhulp ambulans landelijk				
Lasten		740	740	740	740
XT-6761	Jeugdhulp met verblijf lokaal				
Lasten		1.250	1.250	1.250	1.250
XT-6762	Jeugdhulp met verblijf regionaal				
Lasten		2.950	2.950	2.950	2.950
XT-6763	Jeugdhulp met verblijf landelijk				
Lasten		240	240	240	240
XT-6791	PGB Wmo				
Lasten		420	420	420	420
XT-6792	PGB Jeugd				
Lasten		150	150	150	150
XT-681	6.81 Geëscaleerde zorg 18+				
Lasten		249	0	0	0
XT-6811	Beschermd wonen				
Lasten		0	0	0	0
XT-6812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang				
Lasten		0	0	0	0
XT-681A	Beschermd wonen (t/m 2024)				
Lasten		-249	0	0	0

Exploitatie		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
XT-681B	Maatsch.- en vrouwenopvang(t/m 2024)				
Lasten		0	0	0	0
XT-682	Geëscaleerde zorg 18- (t/m 2024)				
Lasten		1.336	0	0	0
XT-6821	Jeugdbescherming				
Lasten		1.550	1.550	1.550	1.550
XT-682A	Jeugdbescherming (t/m 2024)				
Lasten		-1.088	0	0	0
XT-682B	Jeugdreclassering (t/m 2024)				
Lasten		-248	0	0	0
XT-691	Coördinatie en beleid Wmo				
Lasten		1.430	1.430	1.430	1.430
XT-692	Coördinatie en beleid Jeugd				
Lasten		1.732	1.732	1.732	1.732
XT-71	Volksgezondheid				
Lasten		653	653	653	653
XT-72	Riolering				
Lasten		4.375	4.629	4.873	5.120
Baten		5.759	6.006	6.257	6.511
Saldo van taakveld		1.384	1.377	1.384	1.391
XT-73	Afval				
Lasten		5.307	5.348	5.405	5.461
Baten		7.060	7.094	7.158	7.222

Exploitatie		Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Saldo van taakveld		1.753	1.746	1.753	1.761
XT-74	Milieubeheer				
Lasten		1.792	1.792	1.792	1.776
Baten		907	907	907	907
Saldo van taakveld		-885	-885	-885	-869
XT-75	Begraafplaatsen en crematoria				
Lasten		298	312	304	304
Baten		431	431	431	431
Saldo van taakveld		133	119	127	127
XT-81	Ruimte en leefomgeving				
Lasten		4.339	4.020	2.346	2.065
Baten		1.720	2.063	1.366	1.053
Saldo van taakveld		-2.619	-1.957	-980	-1.012
XT-82	Grondexploitatie				
Lasten		813	489	506	80
Baten		0	0	5.500	0
Saldo van taakveld		-813	-489	4.994	-80
XT-83	Wonen en bouwen				
Lasten		6.150	5.138	5.132	5.137
Baten		2.403	7.764	3.909	3.478
Saldo van taakveld		-3.748	2.626	-1.223	-1.659
Totaal taakvelden		0	0	0	0

10 | Meerjarenprognose balans en EMU-saldo

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo is landelijk voorgeschreven dat bij de uiteenzetting van de financiële positie een geprognosticeerde balans moet worden opgenomen. Deze balans moet meerjarig zijn en geeft inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. De presentatie van de geprognosticeerde balans moet aansluiten op de balans in de jaarrekening, maar hoeft niet dezelfde mate van detail te kennen. Bij de prognoses is rekening gehouden met de mutaties voortvloeiend uit het investeringsprogramma en de mutaties in de reserves en voorzieningen.

Meerjarenprognose balans (bedragen x € 1.000)

		2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	(Im)materiële vaste activa	103.947	122.970	138.845	144.387	150.936	178.813
2	Financiële vaste activa	2.749	2.771	2.794	2.818	2.843	2.869
3	Vorraden	0	0	0	0	0	0
4	Uiteenzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	14.013	14.013	14.013	14.013	14.013	14.013
5	Liquide middelen	46	-1.602	-4.839	-1.918	-698	3.300
6	Overlopende activa	4.278	4.278	4.278	4.278	4.278	4.278
	Totaal activa	125.033	142.430	155.091	163.578	171.372	203.273
7	Eigen vermogen	27.717	20.063	12.853	12.384	16.028	13.945
8	Voorzieningen	9.285	8.772	9.005	9.156	10.001	11.013
9	Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	65.304	90.868	110.506	119.311	122.616	155.588
10	Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	13.758	13.758	13.758	13.758	13.758	13.758
11	Overlopende passiva	8.969	8.969	8.969	8.969	8.969	8.969
	Totaal passiva	125.033	142.430	155.091	163.578	171.372	203.273

EMU-saldo

- Het begrotingssaldo van een land geeft weer of een land een overschot of een tekort heeft bij zijn overheidsuitgaven. Als de uitgaven in een bepaald jaar groter zijn dan de inkomsten, is er in dat jaar sprake van een tekort en groeit de staatsschuld. Het begrotingssaldo geeft daarmee een indicatie van de staat waarin het huishoudboekje van de overheid in een bepaald jaar verkeert. De lidstaten van de Europese Unie hebben afgesproken allemaal met eenzelfde definitie van het begrotingssaldo te werken. Ze noemen dit het EMU-saldo.
- Gemeenten zijn verplicht om in hun begroting een berekening opnemen van het EMU-saldo voor de begrotingsjaren 2024 – 2026.
De EMU-systematiek werkt evenwel op een andere manier dan het baten-lastenstelsel dat decentrale overheden hanteren. Investerings- en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.
- Het EMU-saldo voor De Ronde Venen voor 2025 komt uit op € -22.842.000. Het betekent dat in EMU-termen de uitgaven groter zijn dan de inkomsten. Dat blijkt uit onderstaande berekening.

Berekening EMU-saldo 2024 - 2026 (bedragen x € 1.000)

	2024	2025	2026
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-7.656	-7.210	-470
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	19.023	15.865	5.542
3 Mutatie voorzieningen	-513	233	151
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5 Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0
6 Berekend EMU-saldo	-	-	-
	27.192	22.842	5.861

11 | Borg- en garantstellingen

De gemeente De Ronde Venen heeft garanties verstrekt voor de betaling van rente en aflossing op leningen. Deze leningen zijn aangegaan door woningbouwvereniging Cazas en verschillende sport- en welzijnsorganisaties voor de financiering van hun vaste activa. Hierbij volgen we de richtlijnen die zijn vastgesteld in de Nota borg- en garantstellingen uit 2019.

Borgstellingen (bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam van de instelling	Jaarrekening 31/12/2023	Indicatie 31/12/2024	Indicatie 31/12/2025
1	Stichting Cazas Wonen	203.430	210.000	220.000
2	Hypotheekfonds overheidspersoneel	517	517	517
3	FC Abcoude	438	407	376
4	Stichting Ons Dorpshuis (De Boei)	1.176	1.120	1.064
5	Sporthuis Abcoude	4.942	4.813	4.684
Totaal		210.503	216.857	226.641

12 | Landelijke indicatoren BBV

Gemeenten nemen landelijke beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. Deze indicatoren bestrijken een breed scala aan onderwerpen, variërend van criminaliteit en afvalverwerking tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwprojecten. De data is afkomstig uit verschillende bronnen, zoals gemeenten, burger- en ondernemerspeilingen, het CBS, COELO, DUO, GGD, Kadaster, de Kamer van Koophandel, de Kiesraad, NOC*NSF, Logius, het RIVM en Veiligheid.nl. De gegevens zijn beschikbaar op de website Waarstaatjegemeente.nl, die regelmatig wordt bijgewerkt met nieuwe informatie.

BBV-indicatoren | Programma 1 Wonen

	De Ronde Venen	Gemeenten in de provincie Utrecht	Nederland
1. Functiemenging			
2020	49,8%	57,1%	53,2%
2021	49,8%	57,3%	53,3%
2022	50,2%	57,8%	53,8%
2023	50,4%	58,4	54,2%
2. Vestigingen (van bedrijven)			
2020	203,7	177,4	157,8
2021	210,5	184,5	164,5
2022	223,7	194,9	173,3
2023	236,9	205,6	181,8
3. Huishoudelijk afval per gemeente per inwoner			
2020	-	173 kg	171 kg
2021	163 kg	166 kg	164 kg
2022	150 kg	156 kg	148 kg
2023	-	-	-

	De Ronde Venen	Gemeenten in de provincie Utrecht	Nederland
4. Hernieuwbare elektriciteit			
2020	14,2%	11,7%	26,8%
2021	15,8%	13,6%	33,3%
2022	22,9%	19,7%	41,3%
2023	-	-	-
5. Gemiddelde WOZ-waarde			
2020	€ 378.000	€ 326.000	€ 271.000
2021	€ 399.000	€ 349.000	€ 290.000
2022	€ 440.000	€ 382.000	€ 317.000
2023	€ 516.000	€ 448.000	€ 368.000
6. Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen			
2020	10,9	10,8	8,9
2021	5,9	10,6	8,9
2022	8,0	11,2	9,3
2023	8,3	9,8	9,1
7. Demografische druk			
2020	74,9%	67,7%	70,0%
2021	75,2%	67,8%	70,1%
2022	76,5%	68,0%	70,3%
2023	77,3%	67,9%	70,3%
8. Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden			
2020	€ 684	€ 710	€ 700

	De Ronde Venen	Gemeenten in de provincie Utrecht	Nederland
2021	€ 739	€ 768	€ 733
2022	€ 856	€ 868	€ 823
2023	€ 877	€ 923	€ 860
9. Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden			
2020	€ 746	€ 791	€ 773
2021	€ 815	€ 860	€ 810
2022	€ 933	€ 964	€ 905
2023	€ 956	€ 1.019	€ 942

BBV-indicatoren | Programma 2 Samenleven

	De Ronde Venen	Gemeenten in de provincie Utrecht	Nederland
10. Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen			
2020	-	2,2	2,7
2021	2,7	2,2	2,7
2022	-	5,2	4,2
2023	3,4	5,2	6,3
11. Relatief verzuim per 1.000 leerlingen			
2020	27	19	20
2021	18	18	20
2022	12	21	24

	De Ronde Venen	Gemeenten in de provincie Utrecht	Nederland
2023	23	25	27
12. Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)			
2020	0,9%	1,5%	1,7%
2021	1,3%	1,6%	1,9%
2022	1,9%	2,1%	2,4%
2023 (voorlopig)	1,7%	2,0%	2,4%
13. Niet-sporters			
2020	100%	35,9%	49,2%
2021	-	-	-
2022	39,3%	40,2%	46,4%
2023	-	-	-
14. Banen			
2020	648,4	875,8	795,7
2021	649,9	891,7	805,1
2022	667,8	918,8	824,7
2023	673,7	940,3	836,6
15. Jongeren met een delict voor de rechter			
2020	1%	1%	1%
2021	1%	1%	1%
2022	1%	1%	1%
2023	-	-	-
16. Kinderen in uitkeringsgezin			

	De Ronde Venen	Gemeenten in de provincie Utrecht	Nederland
2020	3%	5%	6%
2021	4%	5%	6%
2022	4%	5%	6%
2023	-	-	-
17. Werkloze jongeren			
2020	1%	2%	2%
2021	0%	1%	2%
2022	1%	1%	1%
2023	-	-	-
18. Netto arbeidsparticipatie			
2020	73,2%	72,6%	69,6%
2021	71,9%	73,0%	70,4%
2022	73,8%	75,0%	72,2%
2023	74,8%	75,6%	73,1%
19. Personen met een bijstandsuitkering			
2020	357,1	455,2	459,7
2021	210,1	361,8	431,2
2022	159,5	300,7	366,7
2023	151,9	287,9	344,8
20. Lopende re-integratievoorzieningen			
2020	127,1	172,0	199,1
2021	130,7	183,7	197,7

	De Ronde Venen	Gemeenten in de provincie Utrecht	Nederland
2022	131,2	175,6	197,7
2023	161,9	170,3	191,5
21. Jongeren met jeugdhulp			
2020	7,4%	11,8%	11,9%
2021	9,4%	13,9%	13,2%
2022	9,9%	14,1%	13,4%
2023	10,4%	13,8%	13,5%
22. Jongeren met jeugdbescherming			
2020	0,8%	1,0%	1,2%
2021	1,0%	1,0%	1,2%
2022	0,9%	1,0%	1,2%
2023	1,0%	0,9%	1,0%
23. Jongeren met jeugdreclassering			
2020	0,3%	0,3%	0,4%
2021	0,2%	0,2%	0,3%
2022	-	0,2%	0,3%
2023	-	-	0,3%
24. Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo			
2020	430	603	700
2021	470	593	704
2022	480	-	710
2023	490	572	700

BBV-indicatoren | Programma 3 Veiligheid

	De Ronde Venen	Gemeenten in de provincie Utrecht	Nederland
25. Verwijzingen Halt			
2020	8	12	11
2021	4	6	8
2022	7	6	8
2023	-	-	-
26. Winkeldiefstallen			
2020	0,8	2,1	2,0
2021	0,6	1,7	0,6
2022	0,6	2,3	0,6
2023	0,9	2,3	0,9
27. Geweldsmisdrijven			
2020	2,4	3,6	4,6
2021	2,5	3,2	4,4
2022	2,2	3,3	4,5
2023	2,4	3,2	4,3
28. Diefstallen uit woning			
2020	1,9	2,2	1,8
2021	1,3	1,8	1,4
2022	1,8	1,7	1,4
2023	1,2	1,4	1,3

	De Ronde Venen	Gemeenten in de provincie Utrecht	Nederland
29. Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)			
2020	3,4	5,8	6,3
2021	3,8	6	6,1
2022	4,1	5,5	6,0
2023	3,1	5,5	5,8

BBV-indicatoren | Programma 4 Bestuur en bedrijfsvoering

Bij het programma *Bestuur en bedrijfsvoering* horen de volgende landelijke indicatoren:

- Formatie.
- Bezetting.
- Apparaatskosten.
- Externe inhuur.
- Overhead.

Deze indicatoren zijn opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Toelichting op de indicatoren

Nr.	Naam de indicator	Toelichting
1.	Functiemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
2.	Vestigingen (van bedrijven)	Deze indicator geeft weer het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 65 jaar.
3.	Omvang huishoudelijk afval	Deze indicator geeft weer het aantal kg huishoudelijk afval per inwoner. De hoeveelheid huishoudelijk afval per inwoner kan per gemeente sterk variëren. Daarvoor zijn meerdere oorzaken aan te wijzen. Zo zal in een gemeente met veel hoogbouw minder GFT-afval en grof tuinafval vrijkomen omdat er minder tuinen zijn. In gemeenten met een diftar-systeem, waarbij de huishoudens meer moeten betalen als ze meer afval afgeven, komt vaak minder afval per inwoner vrij.

Nr.	Naam de indicator	Toelichting
4.	Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare energie, ook wel duurzame of groene energie genoemd, is energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld. Dit is energie uit wind, waterkracht, zon, bodem, buitenluchtwarmte en biomassa. Fossiele energie en kernenergie vallen niet onder hernieuwbare energie, omdat deze afkomstig zijn uit bronnen die niet worden aangevuld.
5.	Gemiddelde WOZ-waarde	Deze indicator geeft weer de gemiddelde WOZ-waarden van alle woningen. Het gaat om zowel koop- als huurwoningen.
6.	Nieuw gebouwde woningen	De indicator nieuw gebouwde woningen geeft weer het percentage nieuwe woningen ten opzichte van het totaal aantal woningen.
7.	Demografische druk	Demografische druk geeft de verhouding aan tussen de som van het aantal personen van 0 - 19 jaar en 65 jaar of ouder en de personen in de zogenaamde 'productieve leeftijdsgroep' van 20 - 64 jaar. Het cijfer van de demografische druk geeft inzicht in de verhouding tussen het niet-werkende deel van de bevolking en het werkende deel van de bevolking.
8	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	Deze indicator geeft weer het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan gemeentelijke woonlasten. Zie voor meer informatie de paragraaf <i>Lokale heffingen</i> .
9	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Deze indicator geeft weer het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan gemeentelijke woonlasten. Zie voor meer informatie de paragraaf <i>Lokale heffingen</i> .
10	Absoluut verzuim	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
11	Relatief verzuim	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.

Nr.	Naam de indicator	Toelichting
12	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
13	Niet-sporters	Deze indicator geeft aan de bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. De meting van deze indicator vindt om de vier jaar plaats. De meest recente cijfers zijn die over 2022.
14	Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
15	Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 - 16 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
16	Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
17	Werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben.
18	Netto arbeidsparticipatie	Deze indicator geeft weer het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
19	Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen (per 10.000 inwoners) met een uitkering op grond van de Participatiewet en Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo).
20	Lopende re-integratievoorzieningen	Deze indicator geeft weer het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar.
21	Jongeren met jeugdhulp	Deze indicator geeft weer het percentage van jongeren per januari met jeugdhulp. Het gaat om hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale problemen en of

Nr.	Naam de indicator	Toelichting
		gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jeugdige, of opvoedingsproblemen van ouders.
22	Jongeren met jeugdbescherming	Deze indicator geeft weer het percentage van jongeren per januari met jeugdbescherming. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Het doel van de kinderschermingsmaatregelen is het opheffen van de bedreiging voor de veiligheid en ontwikkeling van het kind. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.
23	Jongeren met jeugdreclassering	Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder de overtreding of het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.
24	Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	Deze indicator geeft weer het aantal cliënten (per 10.000 inwoners) met een maatwerkvoorziening via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Maatwerkvoorzieningen zijn hulpmiddelen als een rolstoel, een woningaanpassing of een vervoersdienst. Daarnaast vallen diensten zoals hulp bij het huishouden en persoonlijke verzorging of dagbesteding onder een maatwerkvoorziening.
25	Verwijzingen Halt	Deze indicator geeft weer het aantal jongeren van 12 t/m 18 jaar (per 1.000 jongeren) die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.

Nr.	Naam de indicator	Toelichting
26	Winkeldiefstallen	Deze indicator geeft aan het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
27	Geweldsmisdrijven	Deze indicator geeft weer het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Hieronder valt misdrijven tegen het leven, bedreiging, mishandeling, afpersing en seksuele misdrijven (exclusief schennis der eerbaarheid).
28	Diefstallen uit woning	Deze indicator geeft aan het aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners.
29	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag per 1.000 inwoners.

13 | Definities financiële kengetallen

Dit onderdeel bevat definities van de gebruikte financiële kengetallen.

Nr.	Financieel kengetal	Definitie
1	Afhankelijkheid inkomsten van het Rijk	$100\% \times ((\text{Inkomsten uit het gemeentefonds} + \text{Inkomsten uit specifieke uitkeringen}) : \text{Baten voor mutatie reserves})$
2	Uitgaven van verbonden partijen	$100\% \times (\text{Uitgaven van verbonden partijen} : \text{Lasten voor mutatie reserves})$
3	Netto investeringsquote	$100\% \times ((\text{Immateriële activa ultimo jaar } t + \text{Materiële activa ultimo jaar } t) - (\text{Immateriële activa ultimo jaar } t-4 + \text{Materiële activa ultimo jaar } t-4)) : (4 \times \text{Baten voor mutatie reserves jaar } t)$
4	Afschrijvingen	$100\% \times (\text{lasten van afschrijvingen} : \text{Lasten voor mutatie reserves})$
5	Kosten van rente	$100\% \times (\text{netto lasten van rente} : \text{Lasten voor mutatie reserves})$
6	Netto schuldquote [BBV]	$100\% \times ((\text{Langlopende leningen} + \text{Overige langlopende schuldverplichtingen} + \text{Kortlopende leningen} + \text{Rekeningcourant kredieten} + \text{Crediteuren} + \text{Overlopende passiva} - \text{Langlopende verstrekte leningen aan verbonden partijen} - \text{Langlopende verstrekte leningen aan derden} - \text{Langlopende uitzettingen} - \text{Kortlopende verstrekte leningen} - \text{Kortlopende uitzettingen} - \text{Vorderingen} - \text{Debiteuren} - \text{Liquide middelen} - \text{Overlopende activa}) : \text{Baten voor mutatie reserves})$
7	Belastingcapaciteit [BBV]	$100\% \times \text{Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde} : \text{Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in het laatst bekende begrotingsjaar}$
8	Exploitatieresultaat (voor inzet van reserves)	$100\% \times (\text{saldo van baten en lasten} : \text{Baten voor mutatie reserves})$
9	Structurele exploitatieresultaat [BBV]	$100\% \times ((\text{Structurele baten} - \text{Structurele lasten}) + (\text{structurele onttrekkingen aan de reserves} - \text{structurele toevoegingen aan de reserves}) : \text{Baten voor mutatie reserves})$

Nr.	Financieel kengetal	Definitie
10	Eigen vermogen t.o.v. baten	100% x ((Algemene reserve + bestemmingsreserves + resultaat) : Baten voor mutatie reserves)
11	Solvabiliteitsratio [BBV]	100% x (Eigen vermogen : Passiva)
12	Grondexploitatie [BBV]	100% x (totaal van de activa van de 'bouwgronden in exploitatie' : Baten voor mutatie reserves)
13	Weerstandratio [BBV]	Beschikbare weerstandscapaciteit : Risico's

14 | Financiële begrippen

In dit onderdeel zijn financiële begrippen toegelicht.

- Accres
 - Groei of krimp van het gemeentefonds.
- Achterstallig onderhoud
 - Onderhoud dat niet op tijd is uitgevoerd, waardoor een onderhoudsrichtlijn is overschreden en niet (meer) wordt voldaan aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Achterstallig onderhoud kan leiden tot schade en/of onveilige situaties, hetgeen vaak leidt tot hogere herstelkosten.
- Activeren
 - Het op de balans presenteren van de financiële waarde van het aangeschafte of vervaardigde kapitaalgoed met meerjarig nut dat vanaf dat moment als bezitting kan worden beschouwd.
- Afschrijven
 - Het op een methodische wijze in de boekhouding (verslaglegging en verslaggeving) tot uitdrukking brengen van de waardedaling van een kapitaalgoed over een bepaalde periode.
- Algemene dekkingsmiddelen
 - Inkomsten van de gemeente waar geen directe dienstverlening en/of bestedingsverplichtingen tegenover staan. Het zijn dan ook vrij besteedbare middelen die jaarlijks worden ingezet ter dekking van de uitgaven op de diverse programma's.
- Algemene Uitkering
 - Uitkering uit het gemeentefonds van het Rijk dat de gemeente geheel vrij mag besteden.
- Apparaatskosten
 - Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten bestaan onder meer uit de loonkosten voor het gehele ambtelijke apparaat en, ICT- kosten, huisvestings- en facilitaire kosten, inclusief externe inhuur. De griffie en bestuur vallen niet onder deze definitie.
- Begrotingsoverschot
 - Een begrotingsoverschot treedt op wanneer de baten hoger zijn dan de lasten.
- Begrotingstekort
 - Een begrotingstekort treedt op wanneer de lasten hoger zijn dan de baten.
- Begrotingsrechtsonrechtmatigheid

Er is sprake van begrotingsonrechtmatigheden als het college van B&W bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door de gemeenteraad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt, toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door de gemeenteraad zijn vastgesteld en als bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast.
- Beïnvloedbare ruimte

- Begrotingsruimte waar de raad invloed op heeft.
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
 - Provinciale en gemeentelijke wetgeving in zake besluiten, begroten en verantwoorden.
- Bezetting
 - Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan.
- BTW Compensatie Fonds (BCF)
 - Fonds bij het Rijk waar provincies en gemeenten betaalde btw kunnen terugvorderen.
- Componentenbenadering
 - De componentenbenadering houdt in dat op verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, afzonderlijk worden afgeschreven op basis van de individuele verwachte gebruiksduur van die delen.
- Directe opbrengstwaarde
 - Waarde van een kapitaalgoed bij directe verkoop.
- Dividend
 - Een deel van de winst dat aan aandeelhouders wordt toegekend.
- EMU-saldo
 - Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid. Niet alleen de financiën van de Overheid tellen mee maar daarnaast van decentrale overheden en premie gefinancierde sectoren. De lidstaten van de EU hebben afgesproken allemaal met eenzelfde definitie van het begrotingssaldo te werken. Ze noemen dit het EMU-saldo.
- Exogene factoren
 - Factoren/ontwikkelingen van buitenaf waar geen invloed op uitgeoefend kan worden.
- Exploitatie(begroting)
 - Begroting van baten en lasten.
- Externe inhuur
 - Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
- Gemeentefonds
 - Rijksfonds waaruit gemeenten jaarlijks de algemene uitkering ontvangen.
- Groot onderhoud
 - Uitvoering van correctieve maatregelen, als gevolg van slijtage na een langere periode van gebruik, om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Groot onderhoud dient zich in de regel aan, is daarom vaak gepland, is veelal ingrijpend van aard en betreft een groot of belangrijk deel van het object.
- Investerings
 - Onder investeringen wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.
- Investerings met een economisch nut

- Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
 - Investerings met een economisch nut, waarvoor een bestemmingsheffing kan worden geheven. Bijvoorbeeld riool- en afvalinvesterings.
- Investerings met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte
 - Investerings die geen economisch nut opleveren (geen middelen genereren en/of verhandelbaar zijn), bijvoorbeeld wegen.
- Investerings, levensduur verlengend
 - Investerings die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw.
- Investerings: nieuwe- of uitbreidingsinvesterings
 - Investerings voor nieuwe activiteiten of voor uitbreiding van bestaande activiteiten. Bijvoorbeeld een nieuw gemeentehuis respectievelijk een uitbreiding van een bestaand gemeentehuis.
- Klein onderhoud
 - Preventieve maatregelen en dagelijkse reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goede werkende en veilige staat te houden tegen een van tevoren vastgesteld kwaliteitsniveau.
- Levensduur verlengende investerings
 - Dit zijn investerings die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw. Het gaat hier dus niet om (groot)onderhoud. Onderhoud is niet levensduurverlengend, maar dient om het actief gedurende zijn levensduur in goede staat te houden.
- Lineaire afschrijvingssystematiek
 - Methode om de rente en afschrijvingslasten van een investering toe te rekenen. Kenmerkend voor deze methode is dat afschrijving gedurende de begrote levensduur gelijk blijft, maar dat door de rentetoerekening over de boekwaarde (aanschafprijs minus afschrijving) de lasten in totaliteit jaarlijks dalen.
- Loon- en prijscompensatie
 - Beschikbaar gesteld budget om loon en prijsstijgingen op te kunnen vangen.
- Meerjarenraming
 - Zie perspectief.
- Netto budget/lasten
 - De lasten na aftrek van de baten die worden afgedekt vanuit de algemene (dekkings)middelen (zie toelichting algemene dekkingsmiddelen).
- Overhead(skosten)
 - Het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen.
- Perspectief

- Het financiële huishoudboekje van de gemeente voor een periode van vier jaar.
- Programmabegroting
 - De programmabegroting geeft een overzicht van de begrote baten en lasten van de gemeente. In de programmabegroting staat per beleidsprogramma vermeld wat het college/raad wil bereiken, wat zij daarvoor gaan doen en wat het mag kosten.
- Programmarekening
 - Na afloop van het jaar stelt het college de programmarekening (dit wordt de jaarrekening genoemd) samen en biedt deze ter besluitvorming aan de raad. In de jaarrekening staat vermeld in hoeverre de plannen zijn gerealiseerd; wat daarvoor is gedaan en wat het heeft gekost.
- Renovatie
 - Renovatie of renoveren is herstellen en wanneer nodig gedeeltelijk vernieuwen van een investeringsgoed, waardoor het beter bruikbaar wordt naar de huidige maatstaven en normen.
- Restwaarde van een investering
 - De restwaarde is de schatting, tegen het prijspeil van het moment van ingebruikname, van de opbrengst die na de gebruiksduur nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief.
- Routine investeringen
 - Dit zijn investeringen ter vervanging van bestaande activa met als doel de bedrijfsvoering op het huidige peil te houden. Het betreft voornamelijk investeringen in automatisering, meubilair, huisvesting, voertuigen en materieel.
- Specifieke uitkering
 - Bij specifieke uitkeringen gaat het om geld dat gemeenten van het Rijk ontvangen en moeten besteden aan bepaalde taken (medebewindstaken). Het Rijk heeft het geld dus geormerkt. Gemeenten moeten bij het Rijk verantwoorden hoe ze het geld hebben besteed.
- Stelsel van baten en lasten
 - In het stelsel van baten en lasten worden uitgaven en inkomsten toegerekend aan de jaren waarop de bijbehorende prestaties betrekking hebben. Dit betekent dat - als er bijvoorbeeld een congres is georganiseerd aan het einde van het jaar - de lasten op dat jaar worden geboekt; ook als de rekening pas in het volgende kalenderjaar binnenkomt en wordt betaald. Dit betekent ook dat uitgaven voor investeringen in bijvoorbeeld een gebouw dat x jaar meegaat niet ten laste komen van het jaar waarin de rekeningen zijn betaald, maar worden gespreid over de jaren waarin het gebouw wordt gebruikt. Achterliggend idee hierbij is dat de gebruiker betaalt en er een relatie kan worden gelegd met geleverde prestaties. Door uitgaven en inkomsten toe te rekenen aan de jaren waarop ze betrekking hebben, wordt het inzicht in de kosten van taakvelden en programma's bevorderd.
- Schattingswijziging van een investering
 - Een wijziging (door nieuwe inzichten) van een verwachte toekomstige gebruiksduur.
- Single information Single audit (SiSa)
 - Systematiek voor het verantwoorden van onder andere specifieke uitkeringen tussen overheidsinstanties.
- Social Return on Investment (SROI)

- Methodiek om het maatschappelijke rendement van een investering in beeld te brengen.
- Stelselwijziging
 - Een wijziging van de vrij te kiezen waarderings-(activerings-)grondslag.
- Taakmutatie
 - Extra geld uit het gemeentefonds voor de uitvoering van nieuwe en/of bestaande taken.
- Uitbreidingsinvesteringen
 - Investerings voor de ontwikkeling van nieuwe activiteiten of expansie van de huidige activiteiten. Bijvoorbeeld, uitbreiding bestaand rioolstelsel, uitbreiding bestaand sportveld.
- Vastgoed
 - Een onroerend goed of een onroerende zaak dat zich kenmerkt door vereniging met de grond. Vastgoed omvat de grond en de opstal.
- Vastgoed met een bedrijfseconomische functie
 - Bij vastgoed met een bedrijfseconomische functie gaat het om vastgoed dat door de gemeente wordt aangehouden om bewust winst te realiseren en/of waardeinstijgingen te realiseren. Bij vastgoed met een bedrijfseconomische functie bestaat de mogelijkheid dat een duurzame waardevermindering moet worden verantwoord.
- Vastgoed met een maatschappelijke functie
 - Maatschappelijk vastgoed is vastgoed:
 - waarin maatschappelijke diensten aan burgers worden verleend of door burgers zelf worden gecreëerd,
 - waarvan de exploitatie (gedeeltelijk) door publieke middelen mogelijk wordt gemaakt,
 - waarin vraag (burgers) en aanbod (instellingen) fysiek bij elkaar komen en
 - waar iedereen (voor wie het bedoeld is) toegang toe heeft.
- Verbonden partij
 - Een privaot of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.
- Vervangingsinvesteringen
 - Investerings voor de vervanging van een bestaand actief als gevolg van economische veroudering of slijtage. Een bijzondere vervangingsinvestering is een rehabilitatie van een weg. Dit betreft een vervanging op basis van einde levensduur, waarbij groot- en klein onderhoud (economisch) niet meer toereikend is. De weg wordt weer volledig nieuw aangelegd op het oorspronkelijke structurele en functionele niveau, zonder aanpassingen in vormgeving of gebruik. Er is sprake van een nieuw actief met een nieuwe levensduur. Indien de oude weg nog een boekwaarde heeft, dient deze boekwaarde geheel afgeboekt te worden.
- Waarden
 - De waarde die toegekend wordt aan het geactiveerde kapitaalgoed c.q. de investering op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
- Weerstandsvermogen
 - Het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen.

15 | Afkortingen

Dit onderdeel bevat een overzicht van veelgebruikte afkortingen.

Afkorting	Voluit
A	
AB	Algemeen Bestuur
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
B	
BBV	Besluit begroting en verantwoording
Bbz	Bijstand voor zelfstandigen
BCF	BTW-compensatiefonds
BCF	Business Control Framework
Bibob	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIE	Bouwgrond in exploitaties
BIZ	Bedrijfsinvesteringszone
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C	
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CISO	Chief Information Security Officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
D	
DB	Dagelijks Bestuur
DHT	Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht Belastingdienst

Afkorting	Voluit
E EMU	Economische en Monetaire Unie
F FG	Functionaris voor de gegevensbescherming
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Formatie	De hoeveelheid arbeidscapaciteit die is toegekend om de gemeentelijke output/de producten te kunnen realiseren. Het aantal formatieplaatsen wordt uitgedrukt in voltijdbanen (op basis van een volledige werkweek) oftewel fulltime equivalenten (fte).
G GFT	Groente, Fruit en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GOO	Gemeentelijke Opvang Oekraïners
GR	Gemeenschappelijke regeling
GS	(College van) Gedeputeerde Staten
H HRM	Human Resource Management
I ICT	Informatie en communicatietechnologie
loaw/z	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers/gewezen zelfstandigen
K KCC	Klanten Contact Centrum
M MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
O OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting
P POO	Particuliere Opvang Oekraïne
PvA	Plan van aanpak
PvE	Programma van eisen

Afkorting		Voluit
R	REP	Regeling elektronische publicaties
	RES	Regionale Energiestrategie
	RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
	RO	Ruimtelijke Ordening
	ROC	Regionaal Opleidingscentrum
	RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
	RUDDO	Regeling uitzettingen en Derivaten Centrale Overheden
	RWS	Rijkswaterstaat
S	SHV	Schuldhelpverlening
	SPUK	Specifieke uitkering
	SROI	Social Return on Investment
	SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland
	SZW	Sociale zaken en werkgelegenheid
T	TCF	Tax Control Framework
	TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
U	UWV	Uitvoeringsinstelling Werknemersverzekeringen
V	V&W	Verkeer en Waterstaat
	VAVO	Volwassenonderwijs
	VMBO	Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs
	VNG	Vereniging voor Nederlandse Gemeenten
	VO	Voortgezet onderwijs
	Vpb	Vennootschapsbelasting
	VRI	Verkeersregelinstallatie

Afkorting	Voluit
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
W	
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
Wet FiDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wet HOF	Wet houdbare Overheidsfinanciën
Wet OKE	Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WI	Wet Inburgering
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
Wlz	Wet Langdurige Zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOO	Wet open overheid
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
Wpg	Wet Publieke Gezondheid
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Afkorting	Voluit
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet werk en bijstand
Wwik	Wet werk en inkomen kunstenaars
Z ZAT	Zorg en adviesteams
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zelfstandige zonder personeel
ZZP	Zorgzwaartepakket

16 | Maatregelenpakket begroting 2025 - 2028

Het college presenteert met dit maatregelenpakket van € 2.540.000 een sluitende programmabegroting voor het begrotingsjaar 2025. Onderstaand wordt beschreven welke maatregelen het college voorstelt om een sluitende begroting te presenteren aan de raad en de toezichthouder, de provincie Utrecht. Deze maatregelen zijn aanvullend op de maatregelen als gevolg van besluitvorming over de Kadernota 2025.

1. Specificatie en toelichting op het terugbrengen uitgaven (stap 1, 2 en 3)

Specificatie terugbrengen uitgaven (bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028
Programma 1 Wonen				
1. Minder intensief wegenonderhoud	300	300	300	300
2. Minder intensief groenonderhoud	200	200	200	200
3. Minder onkruidbestrijding	150	150	150	150
4. Verlagen inzet op duurzaamheid	100	100	100	100
5. Later invoeren speelbeleid	100	0	0	0
6. Temporiseren opstellen Omgevingsplan	50	50	50	50
7. Minder vervanging van bomen	30	30	30	30
8. Verminderen natuur en landschap	25	25	25	25
9. Verminderen cultuurhistorie	25	25	25	25
10. Temporiseren uitvoeren actieplan bedrijventerrein Mijdrecht	25	25	25	25
11. Mobiliteits- en Verkeersveiligheidsplan	20	20	20	20
<i>Subtotaal</i>	<i>1.025</i>	<i>925</i>	<i>925</i>	<i>925</i>

Programma 2 | Samenleven

Specificatie terugbrengen uitgaven (bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028
12. Verbeter- en besparingsmaatregelen in het sociaal domein	1.000	2.000	2.000	2.000
13. Stoppen externe coördinatie maatschappelijke partners	75	75	75	75
<i>Subtotaal</i>	<i>1.075</i>	<i>2.075</i>	<i>2.075</i>	<i>2.075</i>
<hr/> Programma 4 Bestuur en bedrijfsvoering				
1. Temporiseren impuls ICT	150	150	150	150
<i>Subtotaal</i>	<i>150</i>	<i>150</i>	<i>150</i>	<i>150</i>
Totaal	2.250	3.150	3.150	3.150

Toelichting:

1. Door de vermindering van € 300.000, wat ongeveer 10% van het totale budget is, zal het moeilijker worden om snel en effectief te reageren op meldingen van wegschade. Mogelijk worden op sommige plekken in de gemeente borden 'Pas op slecht wegdek' geplaatst om inwoners te waarschuwen voor een slecht(er) wegdek.
2. Door de vermindering van € 200.000, wat ongeveer 9% van het totale budget is, zal leiden tot het verminderen van het intensiveren van het groenonderhoud. Met de jaarlijkse raadsinformatiebrief 'Hart voor groen' wordt de raad geïnformeerd over de voortgang van de ambitie om in 2026 tot kwaliteitsniveau B te komen.
3. De vermindering van € 150.000, wat ongeveer 30% van het totale budget is, heeft invloed op de frequentie van de werkzaamheden. We onderzoeken of met een andere manier van werken het negatieve effect op het straatbeeld beperkt kan blijven.
4. De verlaging met €100.000 met 1/3 deel vermindert de ruimte om initiatieven vanuit inwoners en ondernemers op het gebied van duurzaamheid (financieel) te ondersteunen. Hieronder valt ook het inperken van de gevolgen van netcongestie.
5. De verwachting is dat het speelbeleid in Q2 2025 ter besluitvorming wordt voorgelegd. Aangezien de uitvoering pas na besluitvorming van start kan gaan wordt het budget voor 2025 bijgesteld met € 100.000.

6. Gemeenten zijn verplicht om in 2032 een Omgevingsplan te hebben. De vermindering van € 50.000 heeft tot gevolg dat er minder budget beschikbaar is voor de externe begeleiding bij het opstellen van het Omgevingsplan.
7. Dit bedrag is aanvullend op de € 170.000 uit de Kadernota. Er is minder budget beschikbaar voor het structureel vervangen van bomen. Hiermee blijven bomen die aan het einde van hun levensduur zijn langer staan. We nemen onderhoudsmaatregelen, zodat er geen onveilige situaties ontstaan.
8. De inzet van externe partijen voor het adviseren op het gebied van natuur en landschap is in beperkte mate mogelijk.
9. We verwachten minder kosten te maken in 2025 ten opzichte van 2024 omdat er beleidstaken dit jaar al worden uitgevoerd (bijvoorbeeld de controle erfgoed De Ronde Venen).
10. De impuls voor de aanpak van illegale bewoning op het bedrijventerrein wordt getemporeerd.
11. Er is minder budget beschikbaar voor de uitvoering van het Mobiliteits- en Verkeersveiligheidsplan. De uitvoeringsplannen (per dorp) moeten nog opgesteld worden.
12. Op basis van de bevindingen door Berenschot wordt is deze ombuiging een haalbare en realistische raming. Voor de overige maatschappelijke effecten wordt verwezen naar het raadsvoorstel Verbeter- en besparingsmogelijkheden in het sociaal domein.
13. De verlaging van het volledige budget zorgt ervoor dat de coördinatie van de maatschappelijke partners binnen de bestaande eigen ambtelijke capaciteit worden opgevangen. En leidt mogelijk tot uitstel van een aantal acties. Hiermee wordt het budget volledig geschrapt.
14. De verlaging met het budget met € 150.000, wat ongeveer 21% van het totale budget is, zorgt ervoor dat slechts in beperkte mate een impuls worden gegeven aan onze ICT. Wel blijft de basis op orde.

2. Dekking uit de algemene reserve (stap 4)

Vanwege de eenmalige korting op de algemene uitkering van het Rijk van € 1.400.000 is deze eenmalige korting verrekend met de algemene reserve. Deze maatregel is in overleg met de toezichthouder - en in lijn met afspraken tussen VNG en het Rijk – doorgevoerd in de programmabegroting.

3. Verhogen inkomsten (stap 5)

Aanvullend op de besluitvorming over de Kadernota wordt voorgesteld om de lokale heffingen met 2% te verhogen. Dit levert € 290.000 aan extra opbrengsten op. Deze aanvullende verhoging van 2% heeft onderstaand effect op de verschillende belastingen.

Aanvullende verhoging lokale heffingen (bedragen x € 1.000)

	Opbrengst 2025	Aanvullende verhoging	Opbrengst 2025 na aanvullende verhoging met 2%
1. Onroerendezaakbelasting (woningen) *	7.805	155	7.960
2. Onroerendezaakbelasting (niet-woningen) *	5.295	105	5.400
3. Forensenbelasting	455	10	465
4. Roerende zaakbelasting	80	2	82
5. Parkeerbelasting	36	1	37
6. Landtoeristenbelasting	693	15	708
7. Watertoeristenbelasting	112	2	114
Totaal	14.476	290	14.766

* Vervallen door het aannemen van het amendement Geen extra 2% OZB verhoging en inwoners met een kleine beurs ondersteunen.

17 | Overzicht aangenomen amendementen en moties bij de begrotingsbehandeling

In de raadsbehandeling van de begroting op 23 oktober 2024 is één amendement en drie moties aangenomen:

1. Amendement Geen extra 2% OZB verhoging en inwoners met een kleine beurs ondersteunen.
2. Motie Pas op de plaats voor het nieuwe gemeentehuis.
3. Motie Parkeren Centrumplan Vinkeveen | Perceel Kanovereniging.
4. Motie Streefdoel 15% minder mensen in de bijstand.

De voortgang van het amendement en de moties worden opgenomen in de bestuursrapportages die in 2025 worden uitgebracht.

